

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sermones dominicales super evangelia et epistolas

Hugo <de Prato Florido>

[Nürnberg], 6. Mai 1483

[Sermones XLI (in passione) - L]

[urn:nbn:de:bsz:31-311765](#)

bonū vult agit. sed malū opat qd̄ odit vt dic̄ apl̄ ad Ro. vii. Corpus cīm qd̄ corumpit aggrauat aīam et deprimit terrena inhabita-
to ī sensum multa cogitantē Hap. ix. ¶ Qui-
tum ē pulcritudo sine oī deformitate. Mat̄.
xiiij. Fulgebut iusti sicut sol. immo centies cla-
rius q̄ sol. Obi. iii. Sal. expe. q̄ refor. cor. hu-
mi. n. figur. cor. clar. f. Non tamen oēs erunt
equalit in corpe pulcri sicut nō oēs erunt eq̄l̄
bt̄ in aīa. i. Co. xv. Stella differt a stella ī cla-
sic et resur. mor. Similiter nec oēs equalez tele-
ctatōe in corpe possidebut. ¶ Sextū est im-
passibilitas sine lesione. Hic ut em̄ interius nō
poterūt infirmari. sic nec exterius ledi. q̄ nec
ignis. nec aqua nec aliquid aliud poterit cor-
pora beatorū ledere quoquō. Et quid miruz
hoc cū hō si nō peccasset etiā h̄ donū habuiss̄
nulluz em̄ lesiuū sensisset. et tñ in mundus pm̄
sisset. ¶ Septimū ē pax sine oī timore et p̄ tur-
batōe. Nam ibi ent p̄petua pax beatorū ad
deū. et beatorū adiuvicē. et aīe ad corp̄. Job
xxv. Qui facit p̄cordiā ī sublimib⁹ suis. Ysa.
xxxv. Sedebit p̄p̄l̄ mens ī pulcritudine pa-
cis. ī tabernaculis fiducie. ī requie opulenta.
¶ Octauū est gloria absq̄ ignomia. Omnis
em̄ creatura beatis exhibebit reverentiā et ho-
nore. Col. iiij. Cū aut̄ xp̄c apparuerit vita vīa.
tūc et vos apparabit̄ cū ipo ī gloria. i. ille ho-
nor et reverentia vobis exhibebitur qui et ipi
xp̄o. Jo. xvij. Volo vt vbi ego suz. et ipi sint
meum. Item Lu. xxij. Ego dispono ro. sic.
dispo. mi. p. m. re. ¶ Nonū ē gaudiū sine tri-
sticia. Ysa. xxxv. Gaudiū et le. obti. fugiet do-
lor et gemitus. De oī em̄ re beati gaudebunt.
ac etiā de filiis et pentib⁹ damnatis. nec quicq̄
eos potent cōtristari. Job. xvij. Gaudiū ve-
ne. to. a vobis. ¶ Decimū ē scientia sine igno-
rancia. Qia em̄ scient maxime q̄ homo modo
scire desiderat. Greg. Quid ē qd̄ nesciat. q̄
vidente omnia videt. Et sic pt̄ totū de epl̄a.
¶ Dñica ī passiōe dñi de euangelio.

Hermo. xl.

Wis ex vobis

arguet me de p̄ctō. Job. vij. Ista
dñica vocat dñica de lazaro. et do-
minica de passiōe dñi. Dñica de lazaro voca-
tur. ppter illud famosum miraculū qd̄ xp̄c fe-
cit lazaz suscitando. qd̄ sexta feria ante hanc
dñicam fuit lectur et sili tpe celebratū. s. p. xv.
dies ante xp̄i passionem. Dñica vō de passiō-

ne dicit. quia ppter illud famosum miraculū
deliberauerūt iudei xp̄m et lazaz interfice vt
pt̄. Job. xij. Et iō euangeliu in quo dicit q̄
iudei xp̄m lapidare voluerūt hodie in ecclesia
recitat. et ppter hoc eccl̄a dñice passioni ap-
propinquās qndā nouū merorez assūmit dū
gloria pri ī fine responsoriōz nō dicit. nec ē
in missa in quo omēs fidèles instruit vt den-
ceps v̄sq̄ ad pascha amplius solito ī lamen-
tis pn̄ie le cōstringant artoriē vīta aliquātu-
lum assumētes. Et ideo cantat. Ihs sunt dies
quos obseruare debetis. Presens aut̄ enāge-
lum nō est bystoriale. sed p̄ oī doctriale. In
quo quedā disputatio et collocutio. quā chn̄
fītus cū iudeis habuit cōtinet. In quo chn̄t⁹
duo ostēdit. q̄ hoīes marie scire desiderat. sc̄
an sint in gra dei et in bono statu et quilibz te-
siderat nūq̄ mori. Hec autem duo chn̄t⁹
in hoc euangelio docet. In quo quidem enā-
gelio duo p̄ncipaliter cōtinentur. Primum
est xp̄i innocentia et bonitas admiranda. que
p̄ totum euāgelium appetit. Secundū est u-
deoꝝ malitia et pueritas detestanda. que sūt
in euāgelio patet. Nā iuxta vñ bonū quod
hic narrat̄ de xp̄o. cōtinetur alid malū qd̄ in-
seritur de iudeis. Et quia p̄tes sunt multe idō
nō possunt cōgruenter et ordinate signari. S̄
dicendo xp̄i virtutes vbi cōtinētur tangem⁹
pt̄es. Et sūlter de iudeoꝝ vīcis faciemus. Et
q̄ iudei deliberauerunt xp̄m occidere. iō chn̄
fītus in hoc euangelio suam innocentia demō-
strat. Et p̄bat q̄ ppter nullā rem dignus est
in morte. nec est de numero illoꝝ. qui in lege et p̄
legem mandabant̄ occidi. S̄ null⁹ debebat oc-
cidi nisi p̄ legem et sūl legem cōdemnatus. S̄
nullo modo debebat occidi. ¶ Primo nangs
in lege mandabant̄ occidi malefactores cō-
tra legem dei agentes. Hebre. x. Iritā q̄ fa-
cīes legē moyſi sine vīla miserationē duob⁹ vel
tribu testib⁹ moriſ. Cū et ille q̄ p̄ mādatū dñi
inuētus ē die sabbati ligna colligere iussus ē
a dñō lapidari. vt p̄ Queri. xv. S̄ xp̄c nāq̄
peccauit. nec p̄ mādatū di vī legē fec̄ qn̄ pot̄
legē ī oīb⁹ adimplavit. Mat. v. Nō vī legē
sol. S̄ adim. Et h̄ ē qd̄ ait. Quis ex vō ar. me.
de p. q. d. Si peccauī nō recuso mortē. Et iō
q̄cūq̄ vīm vlt me d̄ p̄ctō argue et accusare ac-
cedat. ego ē p̄at̄ suz meā innocentia dñfensare.
Si at̄ inoccē sū n̄ dēt̄ me vt ipiꝝ p̄dēnat̄.
Gre. Pēlate māsuetudinē dei q̄ venēat̄ ita-
rae p̄cta. n̄ d̄diḡt̄ ex rōe oīdē se p̄ctōrē nō ēē

Hermo

.XL.

quiet virtute deitatis poterat peccatores intificare. xpc fecit sicut potestates et dñi q̄ infine dñi debent sindicari et modulari et ideo xpc dñi deberet de mundo recedere quē reteret et docuerat, voluit stare ad sindicandū et modulandū, ut nullus p̄ eius recessus obloq̄ ret de ipso, pbans et affirmās q̄ in nullo vnc̄s deliquerat nec peccauerat. ¶ Nota autē q̄ christus non solū nō peccauit, sed nec peccare potuit multiplici rōne. ¶ Primo rōne oī mode puntatis. Ipse ei est lux purissima. Ha. viii. Landoz est ei lucis eterne et speculum siue macula dei maiestatis. Joh. vii. Ego sum lux mun. Ipse enim lux est tota pura, nec maculam pōt recipere, nam in trāseundo p̄ feda peccatis non fedat. Deccatū xpo est quedā macula uit. Eccī. xlviij. Dediti macu. in gloria tua et p̄phanasti semē tuū, ergo xpc peccare non potuit. ¶ Secundo rōne pfecte boītatis. Christus enim semp in se habuit omne et pfectum bonū, quia ab instanti cōceptōis sue fuit beatus, cū aia eius fuerit dei verbo cōiuncta. Undō si quā penam passus est voluntarie p̄tulit. Ois antē peccās ppter aliquod bonū tpale qd̄ non habet et cupit habere p̄tēm cōmittit, ut r̄surans ppter pecuniā, luxuriosus ppter delectatiōnem, et sic de alijs. Cū ḡ christius oī bonū qd̄ volebat haberet, nec aliquid ei voluntati resistere poterat, ergo peccare nō poterat, quia peccando aliquod bonū niteret habere qd̄ n̄ habebat. ¶ Tercio rōne indeficientis virtutis. Christus enim virtus indeficiēs est, portas oia verbo virtutis sue, ut dicit aplus ad Hebre. i. Peccare autē nihil aliud ē c̄ tēfice. Q̄ vt Boe. dicit. Omē peccati ab impotentiā pcedit. Ideo em̄ peccāt hoies, q̄i in efficiētia bonū et stare nō possunt, sicut terrens equū d̄ equo cadit, q̄i sup̄ equū n̄ potuit se tenere, et Aug. dicit q̄ peccati nihil est et hoies nihil sunt cū peccant. Deccatū em̄ cōsistit in eo q̄ bō deficit ab eo qd̄ facere debet, et q̄ psequēs peccati nihil aliud est q̄i p̄iūatio decentis et debiti act. Cū ḡ xps sit indeficientis virtutis, peccare non potuit. ¶ Quarto rōne carētie somitis peccati, q̄i siccata radice et amputata ramū pullulare nō possunt, sed radix et fundamentū oīs peccati ē concupiscentia mali, et peccatum originale. Unde si quis hanc eōcupiscentiā nō bēret nō posset peccare nisi p̄iḡrantiam a dyabolo decipitur, sicut decepit p̄mos gentes et xp̄m decipe conatus ē. H̄z tal ignorantia et deceiptio non potuit esse in chri-

sto, cū sit sapiētia dei patris p̄ quē fecit et secūla. Cū ergo xpc somite peccati inclinante ad malum caruerit, peccare nō potuit. Cū rōto est, q̄i peccare est adhērere bono cōmutabili sp̄redo bono incōmutabili, ut dicit Aug. elige re bonū parū et carnale et sp̄nere magnū bonū et sp̄ituale et pfectū. Hoc autē hō nō posset facere nisi ppter impulsū cōcupiscentie que ad tale bonū eligendū et psequendū instigat, vel ppter dyabolicam deceptōe, q̄i sicut naturaliter homo vult bonū nec pōt malum velle, ita naturaliter vult pfectū bonū et citi⁹ māius bonū q̄i minus bonū. ¶ Quinto rōne plenarie potestatis. Xpc em̄ fuit et est merus et liber dñs oīm. Math. xxvij. Data ē mībi om̄po, in ce, et in ter. Et idō sub lege nulla fuit cōstitut⁹. Jo. vij. H̄cēs h̄iesus q̄i oia d̄dit ei p̄ in manus. Lu. vi. Dñs est filius hoīs eriā sabati, i. pōt ip̄m soluere sicut ip̄z instituit ad celebrandū. Quicqđ ḡ fecit vel dixit v̄l ordianit totum potuit absq̄ p̄tēo facere, de plenitudi ne potestatis. Sed p̄tēm nihil aliud ē nisi dicū vel factū vel cōcupitū p̄tra legēz dei, ut dicit Aug. Dñs autē legis potest dispensare in lege et ip̄m mutare, et faciēs cōtra legēn pecat, q̄i dñs est. ¶ H̄cēs deus non peccat faciens supra naturā vel cōtra naturā et sumi liter cōtra legem agens. Et hoc patet, q̄i qndō dñs p̄cepit alicui ut faceret contra legē ille non peccauit, ut patet de samsone q̄i interfecit seiām, qd̄ est cōtra cōmūnē legem. Itē pt̄z de mendatio abrahe et sare, qndō sara mētita est abraham fratrem suum esse, ut pt̄z Gen. xij. Idem patet de fornicatōe Osee, qui dñmā dato dei fornicatus ē dicēte sibi dño. Uad et accipe tibi vxōe fornicariam et fac filios fornicatōis. Osee. i. Unde quādo p̄misit plures vxores h̄ere et libellū repudiū dare sine peccato fuit. Et silt̄ q̄n mādānūt illos septēz p̄los occidi de quibus in iōsue pt̄z, talis occisio sine peccato fuit. Cū ergo xpc fuerit merus et lib̄ dñs omnīi, qd̄ fecit vel dixit absq̄ peccato facere potuit. ¶ Sexto rōne perfecte confirmatiōis, sicut em̄ sancti qui sunt in celo, peccare nō possunt, eo q̄i sunt in grā cōfirmati, ita et xpc dñi vineret peccare nō potuit eo q̄i erat in gratia cōfirmatus. ¶ Secundo in lege mādābantur occidi falsarij, sive in doctrina ut hereticī. Den. xij. Si surixerit in medio tui p̄p̄ta, aut qui l'omniū vidisse se dicat et p̄ditent signū atq̄ portentū et enenerit qd̄ locutus ē.

v̄o

*Vero quia hominem mandabat
occidere in lege*

et dixerit tibi.eamus et sequamur deos alie-
nos &c. ppheta aut ille aut factor somnioum in-
terficietur. Hinc in testificando et sententian-
do. vt daniel mandabat lapidare istos falsos
testes et indices duos senes q susanā falso cō-
demnauerūt. vt ptz Dani.xij. H̄c hodie m̄l-
ti tales occiderent q falsa docent et testifican-
tur plo. et false sententiāt et causa pauperēt
pupillorēt et viduarum non ingredit ad eos.
Hic cadit exemplū Esopi de cane et ove. qn
do canis cōuenit onē coram leone et testes ca-
nis fuere milu. lupus. et vultus. ppter quod
onis coacta est vendere lanā suam et reddere
carnē cani quā reddere nō tenebat. S
Sed xp̄c non fuit falsan. s dixit de oib veri-
tatem. l. de celo. m̄ndo. inferno. de p̄co et d̄ vir-
tutis ope. Job. xvij. Ego ad h̄ natu sum et
veni in mundū. vt te. phi. veritati. Nā primo
de celo dixit qd̄ est ibi ppetū gaudiū et pse-
ctum bonū ut illuc ire nitamur. Jo. xij. Itē
aut̄ videbo vos sc̄ in celo. et gaudiebit corre-
strum et gaudiū ve. n. tol. a vo. De mundo di-
xit q̄ erat totis plenus malignitate et instabi-
lis ut ipm fugiam. Job. vij. Non p̄t mun-
dus odisse vos me aut̄ odit. q̄ testimoniu per-
hibeo de illo qm̄ opa eius mala sunt. Math.
xvij. Ce mundo ab sc̄adalis. De inferno di-
xit quia magnis penis ē plenus ut ipm timea-
mus. Math. xij. Vbi erit fletus et stridor ten-
tium. De p̄co dixit q̄ magnis dānis et pici-
lis est annexū ut ipm relinquamus. Nam fac
hominē seruū dyaboli. exuit vestem nuptiale
i. caritatē et aliq̄ virtutū. anserit ei oia bona
sua et mentū xp̄i et totū eccie. priuat heredita-
tem celi. ad infernū trāsmittit in supplicū eter-
nū. Math. xxij. Vbunt hi in supplicū eternū.
De ope x̄o virtuoso dicit q̄ fructu incredi-
bili et ineffabili a deo remuneramur. vt illud
super oia amplectamur. Mathe. xij. Vos q̄
secuti estis me. s. in opib virtuosis in regene-
ratōe cū se. si. bo. in se. ma. sue se. et vos sup se.
xij. in. xij. tribus israhel. Itē docuit oēm veri-
tatem. l. vite doctrine et iusticie. qd̄ etiā ip̄i iu-
dei cōfessi sunt. Mat. xxij. Magister scim̄ q̄
verax es. et viam dei in veritate doces. s. in ve-
ritate doctrine. et nō est tibi cura de aliquo qn
loquaris qd̄ iustū ē. Et h̄ ē qd̄ h̄ dicit. Si ve-
ritatem dico vobis nō potestis me vt fallanū
cōdemnare immo debetis me vt magistrū te-
nere. q̄re ergo nō creditis mibi. De vobis eti-
am in presentia veritate dico. vt q̄ nō est ex

deo q̄ imitatōem et grāz. s ex p̄e dyabolo est
p̄ imitatōem ope. vt io nō anditis verba mea
q̄ ego vobis loquo. Qui em̄ est et deo verba
dei audit. Abi dicit. Greg. P̄s̄et vnuſq̄
q̄ si verba dei aure cordis percipit et intelliget
vnde sit. Tercio mādabant occidi pbito-
nes et arioli et malefici et hm̄oi. qui a dyabo-
lo querunt et a mortuis veritatem. Exo. xxiij.
Maleficos nō patiaris vivere. Et Deu. xvij.
Non inueniat in te q̄ ariolos sc̄isciter. aut ob-
seruet somnia atq̄ auguria ne sit malefic⁹ ne
incantator. ne pbitones cōsulat. nec dñios. r
q̄rat a mortuis veritatē. Ist⁹ est magnū pec-
catū et magna pīcula latent ibi. Quia vi dīc
Aug⁹. Et si aliquādo demones dicūt verum
ad decipiendū dicūt. vt p̄suadere possint. ij.
Regū. xxiij. Egrediar et ero sp̄us mendax in
ore oīm pphetaꝝ vt sp̄us nequā. Sed non in
ore Dic̄e exp̄phete q̄ ppheta dñi erat sed in
ore pphetaꝝ q̄ a demonib respōsa habebat.
Et aliquādo eis veritatē dixerāt q̄ poste sal-
itate subiecta fecerunt regem et p̄lm gladio
interire. Sic saul consiluit pbitonissꝝ ideo
ipse cum filiis suis in prelio cum gladio intere-
ptus est. vt ptz. i. Reg. xxvij. et xxxi. Et tamē
pbitonissa verum locuta est. et saul propter h̄
non cauit malum quia eum dei iudicium per-
figebat. Sed ego ait christus demonium nō
habeo. nec aliquam confederationem cum eo
immo ipsū ab hominibus expello. et destruo
et condemno mala opera eius. i. Job. ii. In
hoc apparuit filius dei vt dissoluit operad y
aboli. Et Job. xvij. Ille homicida erat ab
initio. Et iteruz. Mendax est et patere. Act.
x. Qui pertransiſt beneficiendo et sa. o. opp̄:
a dyabolo. et quia hoc iudei precipue ei im-
ponebant. ideo in illo euangelio Lu. xj. Erat
hiesus ejcens demonium p multas rationes
ostendit q̄ cum dyabolo contubernium non
habebat. Quarto debebant occidi blas-
phemī in deuz. vt patet Levitici. xxvij. quan-
do moyses inuenito blasphemō qui blasphem-
auerat deum israhel. consuluit deum. et do-
minus respondit dicens. Educ blasphemus
extra castra et lapidet eum omnis populus.
Inter christianos est pena centum solidoriū.
et magis reputant blasphemare regem q̄ de-
um. et miseriām christianoꝝ. quia in lege sa-
racenoy q̄ nō credūt in christuꝝ taxata est pe-
na mortis. q̄cūq̄ etiā nō solū deum sed etiam
christū blasphemat. et ideo inter eos nunq̄

Berimo

.XL.

quasi christus vel deus blasphematur. Christi
autem miseri absq; freno in deum et sanctos lin-
guas suas relaxant quod est maius peccatum
quam boiem interficere. **Iste** est actus damnatorum
Apoc. xxij. **N**aducaverit linguas suas p; do-
re et blasphemauerit deum. **E**t ideo nota h; de
illo pueru quinquevni. d; quo dicit **H**ec in dy-
alogo q; erat assuetus blasphemare deum qui
dum moreretur vidit demones et exclamauit di-
xit. **P**ater obsta. q; manu hoies. i. nigri voluit
me tollere. **E**t sic clamauit blasphemauit deum
et emisit spiritu. **S**ed ego ait xp̄cnō vitupero
deum patrem meū. eu blasphemando vel p;nu-
liam aliquā inferendo. sed honorifico eu. quia
oia ei attribuo opa virtuosa. **Joh. xiiij.** **D**at
in me manēs ipse facit opa. **T**ē eius nomen et
gloriam hoib; manifesto et eius claritatē p̄di-
co. **Joh. xvij.** **M**anifestauit nomē tuū hoib;. **Ibidē.** **E**go te glorificavi sup terā. **¶** **Q**ui
tē obebat occidi homicide. q; lex ciuilis et mo-
sayca h; mādat. **E**xo. xxi. **Q**ui p̄cusslerit ho-
nē volens occidere morte moriat. **¶** **U**n dauid
in morte cōstitutus mādauit salomonī vt oc-
cidens ioab p̄ncipē militie. q; duos viros oc-
cidens. sc̄ amasam et abner. vt ptz. iii. **R**egū
ij. **E**saul rex reprobatus ē a deo. q; agag regi
amalechitarū vitā pepercit q; multos occide-
rat tam nequit q; iniuste. **Q**uē samuel appre-
bēdēs caput amputauit. d; **S**icut fecit mulie-
res absq; liberis gladius tu?. sic absq; liberis
ent inter mulieres mater tua. vt ptz. i. **R**egū
ij. **S**ed ego ait xp̄s nō veni occidere. sed vi-
uiscare. q; doceo vnu. qd; q̄cūq; obsemanerit
nunq; moriet. **Q**uia si q; sermonē meū ser-
uabit mor. nō gusta. ineter. **¶** **¶** **U**bino-
ta q; triplex ē mors. s. nature. culpe. et pene et
ne. **P**rima mors nō ē p̄prie mors. sed qdā se-
patio aie a corpe in q; lepatione aia incipit p̄-
fecte vivere et bēte. **S**eunda mors sc̄ culpe q;
dē ē q; est vita aia. lapas ab aia et tercia. s.
pene q; aia separat a gloria et deputat tormentū
sunt vere et totaliter mortes. **Q**ui ḡseruat ser-
monē dei nō moriet morte culpe v̄l pene. mor-
te v̄o nature q; ē quedā depositio sarcine mo-
rietur. sed resurget gloriosus. et ideo nō mori-
etur in eternū. qui seruat sermonē dei. **¶** **U**n re-
pōt dici q; nulla morte morit q; seruat h̄mo
nem dei. **¶** **S**exto debebat occidi filij q; mo-
rta pentū nō audiēt. s. comesat oīb; et ludis
vacabat. **Deu. xxi.** **S**i genuerit h̄o filiu cōtu-
mācē et p̄ternū. q; nō audiat patris ac matris

imperiu et coercitus obedire p̄tempserit ap-
p̄hendēt eū et adducent ad seniores cīnitas
illius et ad portā iudicij dicentq; ad eos. **F**ili-
us noster iste p̄terius ē et p̄tumax monita n̄a
audire cōtemnit comesatōb; vacat et luxurie
atq; cōmūjs. lapidib; cū obruet pp̄ls cīnitas
et moriet. **Q**uia melius ē q; vnu occidat q;
q; tota domus destruat et oēs p̄anguinei p̄su-
dant. **B**on⁹ fili⁹ domū reficit et p̄geniē suā ho-
norat. malus autē fili⁹ domū destruit et gentes
cōfundit et p̄geniē. **E**t ideo filij deberēt nutri-
ri sub magna ferula discipline et flagellari pro
culpis. **Ecc. xxx.** **N**isi diligit filiū suū assidu-
at illi flagella. **Ibidē.** **C**urna ceruicez eius a iu-
uentute et tunde latera eius dū infas ē. **D**ro-
uer. xiiij. **Q**ui p̄cit virge odit su. **Ibidē. xiiij.**
Stulticia colligata est in corde pueri et virga
discipline fugabit eū. **M**ulti gentes sunt can-
sa p̄ditōnis filiorū suoꝝ. q; eos corrigerē negli-
gunt. qd; sine magna culpa nō ē. q; sunt causā
mortis corporis et aie. **D**rover. xiiij. **N**oli s̄bra-
here a pueru disciplinā. si em p̄cussleris cū vir-
ga: nō moriet. **A**u virga p̄cuties eū et aīam e⁹
de inferno liberabis. **E**xemplū de filijs helisa
cerdotis. q;rum peccatum erat grande nimis
coram dño. et ipse nō correxit eos nisi lenit dī-
cens. **N**on est bona fama quā audio de vob.
Et ideo uno die ambo occisi sunt. **Q**uo au-
ditio pater cecidit retrosum de sella et fractis
ceruicib; expirauit. et vxor vni filiōꝝ h; andi-
ens in p̄tu exilens p̄chitata est in p̄tu. vt dici-
tur. i. **R**egū. iii. **E**t sic tota domus p̄git. **S**ed
ego inquit christus nō suꝝ fili⁹ cōtumax h; obe-
diens vſq; ad mortem. **Philippē. ij.** **F**actus
obediens vſq; ad mortem. **Q**uia ego scio eū
et sermonem eius seruo. i. scio voluntatem pa-
tris mei et eaꝝ opere impleo et consumo. **Joh.**
xvij. **O**pus cōsumimani quod dedisti mihi vt
faciam. **¶** **S**eptimo debebant occidi omnes
inimici populi dei. sicut dominus mandauit fi-
lijs israel ut delerent illos septem populos.
. s. amoreum. pherezeū. chananeum. **¶** **E**xē-
plum iosue quando appropinquate solis oc-
casu precepit soli et lune ut starent donec in-
terficerent inimicos populi dei. et steterūt spa-
tio vnu diei. vt patet **Josue. x.** **N**os autem
saracenos occidere debemus mare transfre-
ntes qui terrā sanctam detinent occupatāz
dūm passagiū indicis. et p̄ hoc faciendo oīm
p̄cōꝝ indulgentia elargit. **S**ed ego inquit
xp̄c non sum inimic⁹ sed de vestra gente nat⁹

indens ex iudeis et cōuersatus int' vos. **D**eutro. xviii. Propheta de gēte tua et de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi dñs deus tuus. Et prophete et reges vestri desiderauerūt me vide re. **L**uc. x. Multi reges et prophete desiderauerūt videre que vos videtis. Et maxime abraham p̄ vester exultauit ut videret dīc meum. i. cū desiderio magno desiderauit et vedit et gauisus est. **V**idit eum dīc vnitatis et trinitatē. q̄ est xp̄i dies in q̄ntū deus. et dīc hūanitatis q̄ ē xp̄i dies in q̄ntū hō. **D**ies vnitatis et trinitatē est dies glorie. q̄ oīa ibi in luce clarescit. **D**ies autē hūanitatis ē dies grē quā p̄ntia xp̄i fecit in mundo. **E**ius em̄ latio in m̄ndo sup̄ facie ecclie facit dīc gratie et ei latio in celo sup̄ beatos facit dīc glorie. **J**ob. xvii. **H**ec ē vita et. vt cog. z̄. **A**trūq̄ autē dīc abrahā vidit i spiritu p̄ fidem et p̄ sp̄em et gauisus ē. dū qd̄ credebat et sp̄abat p̄ dei grām intellexit. **N**ā diez trinitatis et vnitatis dei vedit q̄ndo tres angelos in specie homīn vedit et vnu adorant. in q̄bus cognouit vnitatem essentie et trinitatem personarum. **D**īc xp̄o hūanitatis vedit quando dictū est ei. In semine tuo benedic oīes gentes. **G**ene. xxij. **N**ō credidit abrahā et reputatū est ei ad iusticiā. vt dicit apls ad Ro. iii. Credidit em̄ q̄ filius dei de semine suo carnem assumere. in q̄oīes gentes benedicende erant. In nullo em̄ puro hoīe oīes gētes poterant benedici. s̄ optebat filii dei esse vt eē supra totā naturā c̄meritū c̄t infinitū p̄ quo dō oīes p̄iter saluerent. Et qd̄ abrahā s̄ credidit p̄t̄ p̄ hoc qd̄ dixit eleazar. **P**one inquit manus tuā subter femur meū ut adiurē te. z̄. **G**ene. xxvij. **O**is em̄ iuratio p̄ mai⁹ fit vt dicit apls ad **H**ebre. vi. Ergo credidit aliquē de se nascitur majorē se. q̄ purus homo esse non poterat. cuī maio; patre eē debaret. q̄r nō ē discipulus sup̄ magistrū nec seruus maior dño suo **M**ath. x. et **J**ohan. xij. Octano debet occidi p̄ct̄m qd̄ facit hoīes nibil eē. **A**ug. Paccatū nibil ē et nibil fuit hoīes cū peccat̄. **D**roptere qd̄ occidendū voluit fili⁹ dei in carne mori. **R**o. viii. De p̄co damnauit p̄ct̄m i carne. j. **P**etri. ii. **N**ui p̄cta nra p̄tulit in corpore suo s̄ lignū. **C**ere p̄ct̄ d̄ occidi qd̄ fac̄ hoīes sup̄ oīa nibil eē. et est s̄ oīa et oīa p̄ ip̄m. **Q**d̄ figuratū fuit p̄ ysmahel filiu⁹ agar. de q̄ angelus dixit. erit em̄ seruus hō man⁹ eius contra oīes et man⁹ oīm cōtra eū. **G**en. xvij. Ysmael natus de cōcubina abrahā ē peccatum n̄a

tum de cōcupiscētia mali. qd̄ fez et crudele. z̄ est cōtra oīes. q̄r oīes inficit et cōtaminat et facit declinare a bono. **D**s. Omēs deci. sil. inu. facti sunt. **S**ed ego inq̄t xp̄c sp̄sum. et nūq̄ p̄ peccatū defeci. j. **P**etri. ii. **Q**ui pec. non fecit nec inuēt. ē dol⁹ in ore ei⁹. **C**ū ante q̄ abrahā fieret ego sum. **V**er⁹ dicit. q̄r ḡsona filij deicū indeis loquebas et carnem allumpst q̄ ḡsona eterna erat. et iō ante abrahā. **J**o. i. In princi. erat verbi. **E**sic pat̄. xp̄i innocētia. q̄r nullā causa mortis in ip̄o fuit. nec alīcū reprobētio n̄ vel pene vel mali. **M**oralit̄ autē ad edificatōēz nostrā octo cōmendabilia in hoc enā gelio inuenimus in xp̄o in quibns cū sequi. q̄ntū possimus et imitari debemus. **P**rimū ē vite innocētia. **A**nde ait. **Q**uis ex vob̄ arguet me de pec. **E**xq̄ ergo p̄ baptissimū in sanguine xp̄i abluti sumus ab oīi macula p̄ct̄. et innocentēs effecti. debem⁹ ip̄am innocēt̄ oīi custodia obseruare. q̄r dū talem innocēt̄ custodimus. de⁹ in nobis manet et oīes virtutes. et in magna diligentia custodimur et multis gratijs et donis replemur. et nibil mali p̄ nobis nocere. immo oīa pficiunt ad salutem. **R**o. viij. **H**ilig. de. om. co. i. bo. **E**t infinita sit bona que ex tali innocētia cōsequimur. **S**ap. vij. **G**enerūt mibi oīa bona p̄iter cuiusilla. Et cōuerso infinitis malis replemur ex talis innocētē amissione. **E**fficiunt em̄ serui dyaboliz oībō bonis priuamur eternisq̄ supplicijs dpt̄ tamur. **E**t ideo amar⁹ est valde talē innocētā relinquere. **H**iere. ii. **S**cito et vide q̄s malum et amar⁹ est reliquiss te dominū tē tuū. **U**n de ille filius. pdigus qui hanc innocentiam ui serat. dixit **I**u. xv. **E**go autē hic fame peo. Et maxime qui habent alios regere et docere debent hanc innocentiam conseruare. **Q**uia vt dicit **G**regorius. Superiactas sordes tergere non valet manus que lutum tenet. **I**de. **L**uius vita despicitur restat vt eius predicatione contemnatur. **D**roptere dicit apostolus ii. **T**himo. ii. **G**olicite cura teipsum exhibere deo operarium inconfusibilem recte tractantem verbum veritatis. **Q**uod sit dum factō impletur quod verbo vocetur. **S**ecundūm est veritatis audientia. **U**nde ait. **G**ive ritatem dico vobis z̄. **D**ebemus ergo pro veritate stare. veritatem audiare. et veritatem loqui. et non debemus defendere mala neq̄ hominibus in prauitatis adulan. **D**rouer biorum octauo. **V**eritatem meditabitur gut

Berimo

XLI.

tur meum. et labia mea detestabuntur impiū. quia ut dicitur. Proverbiorū. xxix. Homo q̄ blandis fictis sermonibus loquit̄ amico suo rhete expandit gressibus eius. Ysa. iij. Popule mens qui beatum te dicūt̄ ipi te decipiūt et viam gressuum tuorū dissipant. Sed hodie diminute sunt veritates a filiis hominū. ut dicit daniel in ps. Pro modico lucro hodie subtilest̄ et p̄sternit̄ veritas et assentitur falsitas. Ysa. xliv. Corruit virtus i plateis. Danielis. viij. Prosternet̄ veritas in terra. Potius vana et fabulas mīci volūt audire homines q̄ verbi dei veritatē. Tbi. iij. A veritate quidem au. aner. ad fa. aut̄ quer. Terciū est mansuetudinis abundantia. Multū enim mansuetudine abundabit. dum ad conuicia p̄conuicia non respondit. sed mansuete intulit. d. Ego de monium non habeo. Mitis em̄ et mansuetus est. quem rancor velira non afficit sed omnia equanimiter portat. ut dīc glo. super illud Mathei. v. Beati mites. Homo mansuetus cuz concitatus fuerit nec negat reū. nec p̄ cōnitio puitia reddit. Dominus autē de duobus sibi obiectis id quod aliquo modo tollerari potuit non negavit sc̄ se samaritanum esse. Interpretature em̄ custos. Quod autem manifeste fallsum erat negans. nullū cōvicium reddidit cuz vere potuisse eos dicē de monium habere. j. Petri. iij. Qui cum male. n̄ male. cum pa. non zmi. Beda. Hic dominus in semetipso p̄buit exemplum patientie. ut eo tempore quo a primis ex falsoitate cōtimelias accipimus. eorum etiam vera mala taceamus Ro. xij. Non vosmetipso defendentes caris simi sed da. lo. ire. Econtrario aut̄ auditio con uicio os stultorū ebullit stulticiam. et gratiam quam habebat effundit. Prover. xx. Grati fatuorum effundentur. Sic ergo et in p̄spēris et in aduersis mites esse debemus et mansueti. Math. v. Beati mites quoniam ipi pos sidebunt terram. Unde Math. x. Ecce ego mitto vos sic o. ī me. lupo. estote ergo prudētes t̄c. Quartum est patris honorificentia. Unde ait. Honorifico patrem meum. Debemus ergo patrem nostrum christum cuius beneficio vivimus. et parentes nostros sp̄ituales scilicet apostolos et sanctos. quorum gratia si fide stamus et parentes nostros carnales quorum opere natū sumus summe honora re. Erod. x. Honora patrē tuū et matrē tuā. Et qui maledixerit patri vel matri morte moriatur. Quintum est humilitatis ample-

xus et vane glorie aspernātia. Unde ait. Ego gloriam meam non quero. Debemus ei sub potenti manu dei humiliari. quia deus superbis resistit humilibus autem dat gratiam. Sa co. iij. Et omnia bona que facimus nō nobis attribuere nec inde gloriarī. sed in autorem de um referre. Ysaie. xxvi. Omnia opera nostra operatus es i nobis domine. j. Coz. x. Sime ḡ maducatis sine bibitis vel aliud quid facitis. omnia in gloriā dei facite. Vana enim gloria est ventus corruptus faciens opera nostra ferē coram deo. p̄cedit em̄ de vēsica superbie que tota est plena fetore. In cuius figura mā datum est in lege. Leui. j. De vēsica avis immo lande in loco cinerum reponeretur. Unde Le ui. j. Vesiculam vero gutturis et plumas p̄içiet p̄p̄e altare ad orientalem plagam in loco in quo cineres effundi solent quia pernihil ita reprimitur superbia sicut per memoriam mortis. cogitando q̄ in cinerem redigemur. Ecclesiastici. x. Quid superbis terza et cinis. Sextum est caritatis exuberātia. Nam p̄pter cōuicia illata a beneficio non desistit. sed docet eos vnam rem optimam. quam obseruando nunq̄ eternaliter morientur. dic. Si quis sermonem meum seruauerit mortem nō gustabit in eternum. Debemus ergo propter proximos semper cantatis visceribus abundare et eos diligere. Ro. viij. Quis nos sepa bit a caritate xpi. Canti. viij. Aque multe nō potuerunt extinguerre caritatem. q̄ fortis est vt mors dilectio. Septimum est vere s̄sistente permanētia. Unde ait. Anteq̄ abrahā fieret ego sum. id est semper in deo subsisto. nec per aliquod peccatum ab eo deficitio. Sic et nos debemus dei gratia per veram fidē spē. et verā caritatē in deo manere nec per aliqd p̄cē ab eo separari et deficere. Heb. xij. Optimū ē grā stabilire cor. q̄ ex h̄ magnū fructu ferem? Yo. xv. Qui manet in me et ego in eo. h̄ fert fruct. mul. Sic palmes nō potest̄ fui ctum ferre nisi manserit in vite. sic nec vos nisi in m. ma. Iter. In me pacē habebit̄ in mō at p̄ssura. Octauū cōgue abscondit̄ p̄ui dētia. q̄ dū vellē eū lapidare abscondit̄ se et exiit̄ de templo. Sed ubi abscondit̄ se in agulo vel in domo. Nō. h̄ maiestas celica fec̄ eū inuisibilem et sic exiit̄ dētemplo. ut dicit Aug. Debem⁹ em̄ cedere furori inuidorum et recedere ab eis. et n̄ cōtendere et resistere. Pro. Debem⁹ em̄ fugere mortem cuz p̄pendim⁹.

Mō Octo m̄ Cristo Jngb
eu sequi debem⁹

mortem nostram p̄ficuā non esse. s̄ magis vitam. **H**ic apl's fecit se in sporta depōni p̄ murum damasci vt effugeret manus p̄sequentiū vt patet Actu. ix. **E**t in grecia incarcerat⁹ dixit se cū ē romanū vt posset evadere. et iūda ad cesarem appellauit. vt p̄t̄z Act. xxii. et. xxv. **E**t ideo multū prudentia indigemus. q̄ om̄a decentia et p̄grua nos docet p̄ loco et tpe obseruare. Mat. x. **E**stote p̄m. li. ser. **E**t sic p̄t̄z p̄mū. **I** Sedō ponit iudeoz malicia et p̄filitas d̄testāda q̄ p̄t̄z. ad sex oīdīc q̄ntū ex h̄ euangelio potest colligi. **P**rimo ex mentis corruptiōe. **V**alde nāq̄ corrupt⁹ ē mente qui veritati audite et cognite nō acquiescit. sicut erat isti quibus ait. **S**i veritatem dico vobis q̄re n̄ creditis mibi. Multi sunt homines siles indeis q̄ veritate cognita nō solum. n̄ acq̄escunt. s̄ veritatis lumē impugnāt. Job. xiiij. **I**psi fuerunt rebelles lumini. **H**ecus aut̄ si ex ignorantia repugnarēt. q̄r̄ minus peccarent. et misericordiaz possent cōsequi. **J**. Thib. iiiij. **I**deo misericordiam cōsecutus sum q̄r̄ iḡ rans feci. **S**ecundo ex ani transformatione. **N**am hō h̄m naturā factus ē ad imaginē dei s̄ p̄ grām factus ē filius dei. **D**er p̄ct̄m aut̄ efficit homo seruus peccati. et filius dyaboli. Job. viij. **Q**ui facit p̄ct̄m seruus est p̄ct̄i. **E**t quia filius audit voluntatem patris. et ei⁹ de fideria vult p̄ficere. ideo isti et oēs p̄ct̄ores p̄dita dei filiatōne et in dyaboli transformati n̄ audiabant deū s̄ dyabolum q̄ filii facti erant p̄ culpam. Job. viij. **C**los ex patre dyabolo estis. et desideria pris vestri vultis face. **H**re. **P**enset unusquisq; apud se si aure cordis abba dei p̄cipit. et intelliget unde sit. **N**am sunt nōnulli q̄ verba deinceps aure cordis dignant audire. et hoc est qđ dicit. **M**o p̄terea vos n̄ auditis q̄r̄ ex deo non estis sc̄ p̄ grām. **T**ercio ex falli impositōe. q̄r̄ dicebāt ip̄m demoniū habere. **A**bi nota te infamia quō q̄ste netur ad restituēt̄ em multomagis q̄ ad restituēt̄ pecunia. q̄r̄ vñ de optimis bonis est bonū nomen. Prover. xxij. **D**eli⁹ ē nomē bonum q̄ diuitie multe. **E**t ideo debet hō multuz satagare nomē bonū habere. **Q**ui em negligit famā suam stulti simus est. vt sapiēs dicit. **E**t nequissim⁹ est detractor q̄ famā alicui auferit et cōedit carnes crudas et viuas. Prover. xxij. **N**oli eē in cōuinjs eoz q̄ carnes ad vescendū cōferunt. **Q**uarto ex vituperij latōe. q̄r̄ in honorastis me. **M**ulta em ei vitu

penia intulerūt. **D**icebant em ei q̄r̄ erat fili⁹ sa bri. et q̄r̄ erat vorator et potator vini et amicus peccator⁹. et q̄r̄ nō erat a deo et q̄r̄ legem soluebat et turbam et p̄plm seducebat. et q̄r̄ in virtute dyaboli miracula faciebat. **D**ia ista vita penia peccatores xp̄o inferunt v̄sq; hodie. dicentes ip̄m nō cē filiū dei. vt heretici et saraceni. **D**icunt etiā q̄r̄ peccatori bo magis benefac q̄r̄ instis. Job. xij. **A**bundāt tabernacula predonum. **D**icunt etiā q̄r̄ seducit turbas cū dicit homines damnādos cū oēs in fine saluent. **D**icunt etiā q̄r̄ dyabolus oīa visibilia creant. ex quo sequit⁹ q̄r̄ christ⁹ in virtute dyaboli q̄r̄ quid circa hec visibilia fecit opatus sit.

I Quinto ex mali p̄leuerantia et cōtinuāt̄. q̄r̄ repetūt et cōtinuant maluz dicentes. **N**ec cognouimus q̄r̄ t̄ monū habes. Greg. **H**umanū ē peccare. s̄ dyā. ē in pec. p̄se. Multib⁹ die siles sunt indeis q̄ cōtinue male agūt et nāq̄ a malis desistūt. et muliti a malis desistūt s̄ non p̄seuerāt ad pr̄stina mala redeentes.

I Sexto ex hoicidij p̄petratiōe. q̄r̄ tulentla pides vt iacerent in eum. **I**n quē eum. Lente in suū creatorē. in suū gubernatorē. in suū eruditōrem. in suū pacificatorem. in suū redēptōrem. in suū iustificatorem. in suū remuneratōrem. **S**ic lapidat et crucifigēt̄ omnis peccator. **A**d Hebre. vij. Rursum crucifigēs sibimetipis filiū dei. **E**x quo p̄t̄z q̄r̄ om̄s p̄cator valde iuste meretur supplicia eterna. dū suū creatorem. suū gubernatorem. suū pacificatorem. suū redemptōrem. suū iustificatorem. et suū remuneratōrem lapidat et occidit. **H**ic possent multa dici. s̄ obmittuntur ad presens. **E**t sic patet totū de euangelio.

De epistola. sermo. xlj.
O **H**rist⁹ assīstēs
pontifex su. bono. p̄ amplius et p̄
ctius z̄c. ad Hebre. ix. **S**icut dīc
p̄bs sermones accipiendi sunt h̄m matenam.
Et quia hec dominica de passione vocat. idō
totuz officiū de dominica passione fit. **I**deo
etiam euangelium et epistola recitantur in q̄
bus p̄tinentia ad passionem dominicam era
rantur. **I**n hac ergo ep̄sta continentur quō q̄p
p̄nū sanguinem christus in templum cele
ste intravit. **I**n qua quidem epistola principa
liter tria continentur. **P**rimo em excellentia
et preeminentia sacerdotij christi ad oēs alios
demonstratur in principio epistole. **S**ecundo

Berimo

.XLII.

q̄ virtus sanguinis et mortis eius ab oī p̄cō nos mundat p̄ similitudinē quandā pbatur ibi Si em̄ sanguis h̄ycoꝝ et tha. et c. vi. asper. inquinatos sanctificet Z. ¶ H̄ercio q̄ cbriſt̄ gr̄e no. testa. et glorie future sit mediator; et collator. ex antedictis subinfert et declarat ibi Et iō noui testa. mediator est. ¶ Primo ergo ap̄ls excellentia et p̄eminentia sacerdotij cbrit̄ ad oēs alios demonstrat. Quaz p̄eminentia ostēdit q̄stum ad q̄tuor sc̄z q̄stuz ad p̄sonā offerentē. q̄r christus. q̄stum ad locum in quo sacrificiū obtulit. q̄r tabernaculū p̄ amplius et p̄fectius introiuit. q̄stum ad ip̄m sacrificiū q̄r p̄ppiu sanguinem. et q̄stū ad finez sacrificiū. q̄r eter. redem. inuenta. Personā offerens est ip̄e filius dei pontifex factus ineternum in q̄ntū homo. locus vbi sacrificiū obtulit ē ip̄m celum locus b̄coꝝ. sacrificiū oblatum est corp̄ et sanguis ip̄ins filii dei. finis sacrificiū ē redēptō boꝝ et vita b̄coꝝ. in q̄b maria et infinita excellētia sacerdotij xp̄i demōstratur. Et h̄est qd̄ dicit. Xpc̄ assistens. s. deo patr̄ ad interpellandum p̄ nobis. pontifex. i. dator. et minister futuroꝝ bonoꝝ. i. bonoꝝ gr̄e et glo ne. que in ve. te. futura erant. et xp̄o relēruabātur dispensanda. Jo. i. Lex p̄ moysen data ē. gr̄a et veritas p̄ biesum xp̄im facta est. Dicūt etiam mō futura. q̄r bona gr̄e ad bona glorie futura ordinant sicut ad finem. gloria em̄ est gr̄a cōsummata. et ideo bona gr̄e h̄m suā conlummatōem et p̄fectōem futura sunt. q̄r dator et mister ē xp̄c. Xpc̄ ḡ talū bonoꝝ p̄otifex introiuit tabnacuz. i. celū. p̄pli. vna ps. e. i. mai. capacitate. p̄fecti. i. meli. et nobil. q̄z tabnacu lum terrestre. vel tēplū salomonis. sup. tabernaculū dico nō manufactū. i. nō h̄c creationis. i. fabricatiōis qle ē templū materiale. qd̄ hic est fabricatū. q̄r hoc finxit deus et non h̄o. Qel p̄ amplius possunt ēē due p̄tes. vt sit sensus. Introiuit in sancta p̄ tabernaculum amplius et p̄fecti. s. p̄ppiu corpus. H̄ic exponit Chri. H̄uū em̄ corpus fuit dei tabernaculum. Qd̄ corpus nō fuit h̄c creationis. quia nō fuit formatus sicut alia cor. p̄a h̄ virtute sp̄issanci. Ne q̄tā xp̄c pontifex noster introiuit in sancta. sicut alii pontifices sc̄z multoties p̄ sanguinez

hyrcorum aut vitulorum. sed p̄ p̄ppiu san guinem. s. effusis p̄ mundatōne populi. Et h̄ solū semel fecit. q̄r vna vice eternam redēptōe inuenit. Et hoc est eterna redēptōe inuenita. s. nobis a deo. q̄nullo modo potuit p̄ om̄ia sacrificia legalia neq̄ p̄ oēs patres ve. te. innēri. H̄ic ergo cōgrue xp̄c existens pontifex futuroꝝ bonoꝝ introiuit tabernaculū p̄ ampli. et p̄fectius et non manufactum neq̄ p̄ sanguinem hyrcorum aut vitulorum. sed p̄ p̄ppiu sanguinem. sup. introiuit sel in sanctasctoz. ad locū sc̄z beatoroz et ad nobilioꝝ p̄tem celi. q̄r ad dēterā dei sedet. Ps. Ascendit sup celū celi ad orientem. Sicut em̄ nobilioꝝ pars templi estimabatur sancta. sic xp̄c nobilioꝝ partem celi tenet. quia sedet ad dextrā dei. in potioribus bonis patris. Et hec oia inquātū h̄o fuit. Nam per sanctasancroz figurabat templum beatoruz et glia dei. Et sic p̄ q̄ excellētia sacerdotij xp̄i q̄stum ad q̄tuor demonstrat. ¶ Primo q̄stum ad p̄sonā offerentem. q̄ fuit filius dei rex noster et sacerdos. Rex noster fuit inquātū inimicū h̄uani generis debellavit. et nos oēs d̄ potestate eius eripuit. Col. i. Qui eripuit nos de potestate tenebraroz et trāstulit in regnū filij dilectōis sue. Sacerdos et pontifex n̄ fuit quādo seipm̄ in ara crucis obtulit hostiaz viuentē sanctā deo placentem p̄ quā de p̄placatus ē h̄uano generi et pacificatus. Et attende q̄ pontifex n̄ habuit p̄ mitra spineā coronā p̄ pastorali baculo arundinē. p̄ pallio indut̄ est veste alba ab herode. p̄ amictu habuit fasciā an̄ oculos ligatā super collū sīc amict̄ stat sup collū. p̄ casula v̄l planeta veste coccineā. i. r̄mbeā circūdedeit ei. p̄ sandalijs h̄uit clavos i pedib. p̄ cyrothecel h̄uit clavos i maib. La libo ornamenti fuit p̄otifex n̄ ornat̄ vt diceret oia ornamenti m̄di p̄tenere. et vt on̄deret nullū p̄otifice dēre fieri vt ornamenti et bona m̄di possideat. h̄ vt ad vitā vna cū grege sibi cōmissa. pficiat sempiternā. Et q̄r xp̄c fuit sacerdos et hostia offerenda. iō postq̄ steterat vt p̄otifex indutus. exiit se nndū tāq̄ hostiā sa crificandā. nā aīal sacrificiū decorari dēbat et sic nud̄ arā cruci xp̄c ascēdit īmolād̄ ibidē. ¶ Et nota q̄ ap̄ls q̄tuor attribuit p̄otificiō xp̄o. q̄ excellēt̄ xp̄c h̄uit et oīs pontifex deb̄ habere. Debet em̄ pontifex ēē plen sp̄iscō vt sancte vivat et in veritate doceat. Tūc em̄ vera ē doctrina q̄ndo p̄ sanctā vitaz

Ms. 21. anno 17. Epistola

confirmat. quia ut dicit Gregorius. **Cuius** vita de-
spicit re. ut e. p. di. pte. **Ro. xv.** Non enim audo
loqui aliquid eorum que non per me efficit christus.
Sic et christus secundum sanctos fuit et vincens et
plenus gratiae et virtute spissiti super omnes homines.
Ps. Unxit te deus de tu o le pcō t. Joh. i.
Dilectum gratia et veritate. et haec quod dicit christus
in vincens omnem gratiam et virtutem. Secundo debet do-
per populo assistere. et per ipso indefessis precibus exo-
rare. **Eph. iiij. c.** Flecto genua mea ad patrem
domini nostri Iesum Christum ut det vobis haec diuinitas glo-
rie sue habitare Christum per fidem in cordibus vestrum.
in caritate radicari et fundari ut possitis comprehendere cum oculis vestris. que sit latitudo. longitu-
dine et sublimitate et profundum. Itē **Ro. i.** De
moriā vestris facio tempore in oratione meis sic
et Christus semper assistit deo orans et interpellans
per nos. **Jo. iiij.** Adiutorium habemus
apud patrem Iesum Christum iustum et ipse est propiciatio
per peccatis nostris. **Bern.** Secundum accessum
habes oculum ad deum. ubi habes ante patrem
filium. ante filium matrem. **Filius ostendit pri- ci-**
catrices et vulnera. mater ostendit filio peccatum
et vbera. nec nulla poterit oīno esse repulsa. ubi
tot cohererunt caritatis insignia. ¶ **Tercio de-**
bet de se facere pontem et viam per quam transirent populi.
ut vita sua sit forma et speculum sine ma-
culâ in quod omnes debent respicere. **Ioh. iiiij.** Ex
empli est fidelium in verbo et conversione in ca-
ritate. in fide. in castitate. **Sic et Christus fecit viam**
immo ipse est via per quam transitur ad celum. **Jo.**
xvij. Ego sum via. Ipse est etiam speculum sine
macula in quo respicere debemus. Si recte volue-
rimus ambulare. **Jo. viij.** Ego sum lux mundi
quod se me non amant. Et quod hec via est nimis ar-
ta et aspera. ideo de se facit pontem ut torres hu-
mane adversitatis sub eo transirent. et nos transiremus super eum securi. **D**ropterea pontifex id
est facies pontem est appellatus a deo ut deus ad
Heb. v. Et ideo inclinato capite tanquam pon-
tem faciens emisit spiritum. **Jo. xix.** Ut per vo-
raginem inferni non camus amplius. sed recto tra-
mite pergamus ad celum. **E**t hoc est quod dicitur po-
tifer. ¶ **Quarto debet populo spiritualia dona lar-**
giri secundum doctrinam et ecclesie sacramenta. **Sic et**
Christus nobis spiritualia bona largit. quod haec dona et virtutes et gratiam et in futuro gloriam. **Ps. Gratiam**
et gloriam dabit dominus. **Jo. Ego vita eternam**
devis. et haec quod dicitur futurorum honorum.
¶ **Secundo demonstratur excellentia sacerdotum Christi**
quod locum et tabernaculum quod intravit. quod intravit tabernaculum quod finxit de-

us et non homo. amplius et perfectius oītaber-
naculo quod vincere fieri possit. **i. in ipso celum. He-**
brie. iiiij. **Habentes ergo pontificem magnum. qui**
penetravit celos hunc filium dei. et ibi obtulit
hostiam suam. **s. corpus suum gloriosum. quod in**
in arca crucis in incendio amarus fuit consumptum
et postea ut auxilium purificatum gloriosum et im-
mortale resurrexit. ¶ **Tercio excellentia sacer-**
dotij Christi demonstratur quod ad id quod obtulit.
s. scilicet in ipso et quod ad id quod in sanctis an-
tropum introiavit. Alij namque pontifices intrabant
in sancta per sanguinem aitalem. sed Christus per proprium
sanguinem. **i. per virtutem sui sanguinis. Nam**
virtus sanguinis Christi celum aperuit. et ideo pro-
pria virtute celum intravit. **E**t sicut dicit beatus
Petrus. i. ca. viij. c. Christo igitur passus in carne
et vos eadem cogitatōe armamini. quod eodem
modo secundum proprium sanguinem. hoc est per adiu-
sa etiam per mortem si necessarium esset nos
in celum intrare. **Actuum. viiiij.** Per multa stran-
gia. oīnos intra. in regnum caelorum. **Hoc figuratio est per**
hoc quod scriptura fertur quod dominus collocavit ad
ostium paradisi flumen gladii atque versatilis ad
custodiendā viam ligni vite. **Bene. viij.** Per ac-
iem ergo ensis oportet nos redire in padum
et coronari ibidem. **i. Ioh. viij.** Nemo comi-
que cer. **E**ffeminatus est miles qui eunte domino ad
plenum vult lascivire in lecto. **E**xemplum vnde
ethei qui nullo modo voluit dominum suum intrare
nec in lecto iacere stante iacob principe militum
damid in exercitu. **iij. Regum. xi.** Multi propter
sanguinem aitalem volunt celum intrare et non per san-
guinem proprium sicut sacerdotes vestri. te. dum bene bi-
bendo et comedendo putant se celum posse intra-
re. **M**ulti etiam sunt sicut ille quinque virgines sa-
tine quod direxerat dominus. te oī. ve. q. l. a. no. ext. q. s.
nihil volunt in vita facere. sed in morte dum corpora
pades extinguitur petunt oīiones et oīen pietatis
et ita volunt solū saluari meritum alienum. **Et per**
verbū est. **L**arde faciat quod ore balat mālum alienum. **Et**
attende quod Christus solū passus est secundum sensum
introiavit in sancta. ut haec ad ostium dicitur quod solū fel-
icitas fieri vera punita quod per Christum passionem designata. quod
per totā vitā hominis continuā dicitur. **Tota em vita**
punita est tempus punitum deputatum. quia totū tempus punitum
est vigilia quodā future festinat. **S**emel et
debet ecclesia militante intrare. s. in baptismō
et nūctis exire. et sicut ecclesia triumphantē quod per san-
ctas ascensiones et designata. **Q**uo dicitur ē ē multis quod frequen-
trāt et exeat ecclesia et vinea punita facientes tur-
pitū recidivū in quod filium dei crucifixum consumptum
tur. **Heb. vij.** Rursum crucifigentes sibi metuens

filii dei. Quarto demonstrat excellētia sa-
cerdotij xp̄i q̄ntum ad finē q; solus xp̄c agn̄
deum molatus q̄ suū sacrificiū humanā redē-
ptōe potuit inuenire. M̄t̄ ei sacrificijs et a
multis fuit quesita in xp̄. te. et a nullo vñq̄ po-
tuit inueniri. Fere mille annis plorauit adam
et multis sacrificijs eternā redemptōe ques-
uit. et qui fuerat causa p̄ditois fieret causa re-
demptois. et cā penit̄ nō inuenit. Hebre. xij.
Non em̄ inuenit locū pnie. i. fructuz. quāq̄ cū
lachrimis inquisisset eā. Apoc. v. Ego flebam
multum. q; nemo dignus inuentus est in celo
neq̄ in teria. neq̄ subtus terram qui apiret li-
biū et solueret septē signacula eius nisi agnus
qui occisus est. Abrahaz voluit immolari rni
cum filiū suū. Sampson seip̄m occidit. et non
pter hanc redēptōem cōsequi potuerunt
nesibi nec alijs inuenire. q; nec sapientia nec
potentia nec iusticia nec virt̄ alij created hāc
redēptōem potuit inuenire. Cui⁹rō ē. quia
peccati qđ dāmnatōem induxit qđ dupl̄r fuit
infinitū. s. q; p̄tra infinitū bonū erat q; infini-
to bono nos priuauerat. q; infinitos ificiebat
et q; infinitis malis nos addixerat. Et ideo h
peccati oportebat redimi merito infinito qđ
solus fili⁹ dei mereri in carne assumpta potuit.
Et q; ita difficulter et ita care redēptōi sum⁹.
debemus valde carā hanc redēptōe habe-
re. et cā cariorē oīb̄ retinere. Necturbari de-
bemus si care et difficulter xp̄i emam⁹ cū ipse
ita care et difficulter nos emerit. s. suo sanguine
p̄cioso. i. Petri. i. Nō corruptibilib⁹. au. v̄l ar
redemp. es. h̄ p̄cioso san. ag. incō. Digne ergo
et iuste dānnat qui tā carā redēptōe vili p̄-
cio vēdunt dyabolicā seruitutē itez subēutes
Et sic ptz prūm̄ zc. Secundo apl̄s phat
q̄ virtus sanguinis et mortis xp̄i ab oī pecca-
to nos liberat. et ad hoc adducit argumētū
aminore. qđ tale ē. Si carnales immundicias
potuit mādere sanguis aialii multo fortis sā-
gus xp̄i poterit sp̄iales immundicias q̄ sunt
in cōscientia emundare. si aut̄ aliquis dicat q̄
non est cōpatio immundicar̄ corporaliū ad spi-
rituales. Aduertendū q̄ in h̄ stat vis argumē-
ti. q̄ plus p̄t veritas in veritatem q̄ signū in
signū v̄l figura in figurā. h̄ sanguis aialii erat
signū v̄l figura sanguis xp̄i. et carnalis immu-
ndicia erat figura sp̄ialis immundicie. si ergo si-
gnū tantu potuit in signū. multo fortius tā-
tu poterit veritasi veritatē. Et hoc est qđ di-
cit. Si em̄ sanguis byrcor̄ vel thauor̄ in q̄

cōprehendit oīa animalia q̄ sacrificabant: et
cūn vitule aspl̄ q̄ admiscebant cū aqua et vo-
cabat aqua iūstratois q̄ aspl̄gebant immun-
di. vt ptz Numeri. viij. inquinatos i. cōfami-
natos a cōtactu mortuoy vel alicui⁹ qđ h̄ le
gem talē immundiciā inducebat. sanctificat
i. mundat a pena legis et liberat et h̄ est qđ h̄
dit ad emūndatōe carnis. i. vt caro mūdata sit
pter p̄ceptū legis. q; oīs aīa hoīs q̄ immūndū
tetigerat immunda erat septem dieb̄ vt patz
Numeri. xv. Purificabat aut̄ die tertio et se-
ptimo. et munda erat et poterat ad templum
accedere. Et sic talē immundiciā nō erat ma-
cula aīe. h̄ erat q̄i quedā irregularitas. Si in-
quā h̄ poterat sanguis aialii. q̄stomagis san-
guis christi effusus. q̄ p̄ sp̄m sc̄m semetip̄z ob-
tulit deo. emūndabit non carnem h̄ consciētias
nostras ab opibus mortuis. i. a peccatis. ppter
que et in quibus aīa morit̄ morte culpe. quia
separat a deo qui est vita aīay vt dicit Aug.
Que peccata q̄ tangit cōsentiendo coinqū-
nat sicut quitangebat mortuū. nec intrat iste
celum sicut nec ille templuz. q̄ quibus sanguis
christi nos emūndat. Apoc. i. Qui lauit nos a
peccatis nostris in sanguine suo. Et ad h̄ nos
mundat. sc̄y ad seruēdū v̄terius deo viuenti
Chriſ. Mortua oīa habentem nō est colere
deū viuentem. h̄ sanguis christi ab his mū-
dat et aiat ad seruēndū. Abi attende q̄ san-
guis christi habet virtutē mundificatiā vt
dictum est. Item habet virtutē animatiā si-
ue acutiuā. i. Mach. vij. c. Ostendēt elephā-
tis sanguinem v̄ue et mori ad acuendo eos in
plū. Sanguis v̄ue est sanguis xp̄i. Sanguis
mori est sanguis alior̄ sanctorū. q; v̄terq̄ acuit
Item habet virtutem pacificatiā. Col. j. ca.
Pacificans p̄ sanguinem crūcis eius sine q̄ in
celis sine q̄ in terris sunt. Propterea apl̄s di-
cit ad Hebre. xij. q̄ sanguis xp̄i melius loq̄-
tur q̄ sanguis abel. q; clamat indulgentiā et
pacem. Lu. xxij. Pater dimitte illis q; nesci.
qđ fa. h̄ ille clamat vindictā. qđ ptz i. Gen.
q; teria apiens os suū abscondit en in signū
vindicte. h̄ic v̄xor dū interficit vir innoluit
velū in sanguine eius vt ostendat postea filijs
Item h̄ virtutē redēptiā. Apoc. v. Redē-
misti nos deo in sanguine tuo. Itē h̄ virtutē
aptiuā q̄ statim ip̄o effuso celum aptum est.
Apocalip. iiij. Qui habet clavē dāvid ape-
rit et nemo claudit. Clavis dāvid est caro et
sanguis quam christus traxit de dāvid in cu-

ius virtute aperuit celum. **I**te habet virtutem fractuam ut sanguis hirci qui frangit adamam tem: quod frangit cor peccatoris omni lapide diu nus. **Q**uis enim tam durus qui ducez recognoscit sanguinem Christi totiens et taliter pro se fusum. ut non in eius amore frangatur. **I**tem habet virtutem viuificatam. nam vita aialis in sanguine conservatur sic sanguis Christi dicit nobis vita gratia. **T**remo. In sanguine tuo vivemus. sed aliam translatorem. **A**nde in Ps. Vnde assimilat se pellicano de quo dominus per effundit sanguinem super pullos mortuos et resuscitat eos. **H**umilis inquit factus sum pellicano solitudinis. **I**tem habet virtutem pulcrificatam. magis quam sanguis conchae. de quo tingitur purpura. qui est color rubeus pulcior super oes colores. et magis quam color grani. de quo tingitur scarletum. et mulieres facies suas ornant. sanguis enim Christi super omnia animas facit pulcrum. **A**nde beata Agnes ait. Sanguis eius oritur. **G**e. **m**. Et ideo aia super quam stillat sanguis Christi est pulcior res de mundo et anima super quam non stillat est turpissima ut aia peccatrix. **E**t sic per te secundum. **L**ercio concludendo ostendit apostolus quod Christus gratia noui testamenti et glorie future collator et mediator est dicens. **E**t ideo Christus pro morte sua propria intercedente quod est quedam intercessio ad deum ordinata non solum ad purificandos gentilium exoluendas. Sed etiam purificandos in deo. quod erant sub veteri et priori testamento. accipiunt remissionem eterne hereditatis. et accipiunt beatitudinem multoties pro prophetas servi dei remissionem. qui pro gratiam dei vocati sunt. et per electionem et predestinationem ad vitam eternam. **Q**uenit haec quid sit noua testa. sine lex nova. et virtus lex nova sit scripta vel indicata. et virtus iustificat. **E**t dividendum quod vnuquodque dicitur esse illud quod est in eo potissimum. id autem quod est potissimum in novo testa. sine noua lege et in quo tota eius virtus consistit est gratia spiritus sancti que dat fidelibus per fidem Christi. **E**t ideo principale lex nova est ipsa gratia spiritus sancti quod dat fidelibus. **R**o. viiiij. Lex spiritus vite liberavit me a lege peccati et mortis. **E**t Augustinus dicit in libro de spiritu et littera. **S**icut lex factorum fuit in tabulis lapideis. ita lex fidei scripta est in cordibus fidelium. **H**abet tamen lex nova quedam sicut disponentia ad spiritus sancti gratiam et ad usum huius gratiae pertinencia. quod sunt quasi secundaria in lege nova de quibus oportuit instruere fideles Christi verbis et scriptis tanquam circa

credenda quam circa agenda. **E**t ideo dicendum quod principaliter lex nova sine noua testa. est lex induta a spiritu sancto. et secundario est lex scripta. **H**uius ergo legis tam indite quam scripta. id est gratia spiritus sancti et ea quod ad hanc gratiam homines instruunt et disponunt. dator et mediator secundum minister Christus fuit et est et per gratiam hanc homines beatitudinem eternam accipiunt. **R**o. viiiij. Gratia dei vita eterna. **L**it. iiij. Non ex opere iustificatur quis nisi per hoc prout solutione ad aliud scilicet an lex nova iustificet. quia ut dictum est ad legem novam duo pertinent. **H**uius quidem principaliter scilicet ipsa gratia spiritus sancti terius data. et quantum ad hoc lex nova iustificat. **S**ecundario pertinent ad legem novam documenta fidei et precepta ordinantia affectum humanum. et humanos actus. et quantum ad hoc lex nova iustificat. **L**or. iiij. Litera occidit spiritus autem vivificat. **Q**uo Augustinus exponens dicit quod per litteram intelligit quelibet scriptura extra homines existens. etiam moralium preceptorum quia in evangelio continetur. **U**nus etiam Iesus evangelii occidet nisi esset interior gratia fidei sanans. **Q**uo per te quia illi qui gratiam dei non habent per evangelium non vivificantur. sed digni morte perpetua ostenduntur. **E**t sic patet totum.

De dominica in palmis de evangelio.

Sermo. xlivij.

Quod appropinquit hiebus hierosolimis et venisset bethsage ad montes olives. tunc misit duos discipulos suos dicens illis. **I**ste castellum tecum. **M**ath. xxij. **H**odie in ecclesia dominica processio recolitur et celebratur. **U**na quod fuit a monte olives in Hierusalem cum magnis honore et reverentia de qua in evangelio agitur et quam ecclesia hodie facta suis fidelibus representat scilicet honore processionis. **S**cda quod fuit a hierusalem usque ad locum calvarie. cui magna tristitia et dolore et contumelia de qua in passione Christi bodie legitur agitur. **D**uo ergo bodie valde contraria ecclesia suis fidelibus representantur. scilicet honorem processionis et contumeliam passionis. **S**uper qua coniunctione miramur eum ambo hec non fuerint Christo simul exhibita. **B**ernardus. **A**liquid sibi vult mirabilis ista coniunctionio. aut aliquid cogitauerunt prius nostri passiones processioni addentes. **N**on processio plan-

Berimo

sum habet. passio vero planctum. **N**ota ergo quod in hac coniunctione sex documenta ab ecclesia nobis dantur. Primo ei instruimur quod gloria huius mundi non est stabilis et fiducia in ea non est ponenda. **Bern.** Optime processione passio iuncta est. ut discamus in nulla vocatione huius seculi fiduciam habere scientes quod extrema gaudia luc. oc. **Prouer.** xiiij. Ab eodem enim populo et in eodem loco. et quod in eodem tempore. quatuor secundum diebus transactis. primo cum caro susceptus est. et postea cum magno ritu per crucifixum. **O** quod dissimile crucifige crucifige eum. et benedicitur quod venit in nomine domini. **D**issimile rex israhel. et non habemus regem nisi cesarem. **O** quod dissimile regnum et crux. flores et spine. et quid plura. cui prius vestimenta posterunt aliena. ecce suis exiuntur. et sois mittuntur super ea. **Mab.** xxvij. Diviserunt vestimenta eius soror. mit. Et sic in modico tempore cithara conuersa est in luctum. et gaudium in merorem. **Job.** xx Gaudium hypocrite ad instar puncti. i. mundi. Idem. **xx.** Ducunt in bonis dies suos. et in pueris ad inferos. desceunt. Exemplum de illo diuite quod dicebat **Luc.** xij. Anima mea multa habet. rep. **xc.** Dixit autem illud de sancto. **H**abemus nos. hoc non repe. **xc.** **G**audium instruimur quod quod habemus. prosperitatem et gloriam ipsas aduersorum memoria tempemus. **Eccles.** xij. In die honorum ne immissis malorum. Inde prosperitas stultorum predat eos. ut dicitur **Prouer.** i. qui est quod viuus forte. et stultus quod inservit tempore nescius. nebulans et perdontur ab eo. Sed sapientes gaudium mundi trahunt ad aduersam et tristitia quod possunt accidere oculum metis habent. **Eccl.** vij. Cor sapientium ubi tristitia est. cor autem stultorum ubi leticia. Hoc temporementum docuit nos hodie dominus. quoniam in tanto gaudio habuit oculum ad mala illi iherusalem vertura. et flens dixit **Iu.** xix. Si cognouisset et tu superieres. fileres. Hoc etiam temporementum docuit in hoc quod tantum honorum in tanta builitate suscepit. sed super asinam in servitum pauperum deputata sedendo. Ideo salomonem deferunt sapientia. eo quod prosperitate nulla amaritudine voluit tempore. sed omni voluptati se dedit. **Eccl.** ij. Nec phibui cor meum quoniam voluntate fruieret. Tertio instruimur ut tribulatorem esse viam ad gloriam cognoscam. **Bern.** Nobis carissimi in processione celeste representamus gloriam. sed in passione demonstramus viam. **Act.** xiiij. Per misericordiam nostram intra in re. **ce.** Quarto instruimur quod gaudium mundi multa amaritudine est resperatum. **Pro-**

xliii.

verbiorum. **liij.** Risus dolore miscetur. **Boe.** li. q. psa. iiiij. Anxia res est humanorum codicium bonorum. et que vel nunc tota pueri vel nunc perpetua subsistat. **H**unc celsus exuberat. sed est pudor regener sanguis. **H**unc nobilitas notum facit. sed angustia rei familiaris inclusus mallet esse ignotus. Ille virtus circulus vietam celibem deflet. Ille felix nuptiis orbis libenis. alieno censem nutrit heredi. Alius pleletatus filii ve delictis mestus illacrimat. Idcirco nemo facile cum fortune sue codicione concordat. Inest enim singularis quod inexptus ignorat. et exptus exhortare. Et sequitur quod multis amaritudinibus humanae felicitatis dulcedo respersa est. **Q**uito instruimur quod gaudium mundi ad dolorosum finem ducit quod vel homo dimittit gaudium per mortem. vel gaudium dimittit hominem per aduersam fortunam. utrumque autem est dolore plenus. De primo **Ecclesi.** xlj. Mors quamara est memoria tua homini pacem habeti in substatibus suis et adhuc valenti capere cibum. De secundo **Boeti.** li. q. psa. iiiij. Nam in omni aduersitate fortune infelicissimum genus infortunij est fuisse felicem. **H**ecto instruimur quod gaudium mundi blandum et iocundum familiaritatē habet cum his quod eludere nititur. et cum quibus principe ludit. ut sunt vana mundi gaudia possidentes. nam eos de merore in gaudium. et de gaudio in merorem alternando transducit. et videlicet ludere dum deludit et blandire leniter dum principe pstermit. **Boe.** cum his quod eludere nititur blandissimam familiaritatem habet. Idem li. q. psa. iiij. Hec nostra vis est. **H**unc continentium ludum rotam volubili orbe versamus. dum infusa summis et summa infusis mutare gaudentis ascende si placet. quod si nec ex arbitrio retineri potest calamitates fugientes facit fortuna. Quid est aliud illa fugax quod futurum quoddam calamitatis indicium. Propter quod omnia et in eorum figura achori iussus est lapidari. quod tulit aliquod de thesauris hierichio **Josue.** vii. hic interpres luna et signat mundum qui ut luna mutatur. Fatuus est ergo et ut fatuus debet lapidari quod gaudia mundi que sunt thesauri eius perquirit. **H**ic cadit exemplum de quodam qui in testamento reliquit quod certum marce argenti dare magis fatuo hoc te mando. **Cuius** filius volens talis fatuum inuenire veit romam et videt ibi ex sua pli senatorum sine causa occidi et alius elegi. Qui dum fuderet in throno venit iste et dedit ei dictas certum marcas asserentes ipsum fatuissimum esse

S

epitalem dignitatem accepit. Et quis vñq̄ su-
it cui si fortuna prius arrideat. postea nō pro-
sternat. Certe ut dicit Boetius. Plena ē pre-
sens etas exemplis et antiquorum vetustas.
Quot reges et domini felicitate calamitates
commutauerūt. Idem. Quid tragediarū cla-
mor aliud deflet nisi indiscreto ictu fortū felici-
tia regna vertentē. Et iaz tibi nr̄is in tuscia
et lombardia et in tota italia et alemania exem-
pla in promptu patet. Relinquamus ergo
vana gaudij mūdi et eamus post crucē cū oli-
ua et palma. Oliva signat pacē. In cuius figu-
ra columba attulit ramū oliue noe in archam
i signū qd̄ te reddiderat pacē ēre. Signat eti-
am misericordiā rōne olei qd̄ pd̄ducit. si ergo
in hac quadragesima. p̄ximo ex corde reddi-
mus pacē. et egenis impēdimus misericordiā
oliuā veraciter in manu portam. Dalmaþo
significat victoriā. tum qd̄ ab antiq̄ attribu-
ta est marti qui ē deus belli. tū qd̄ folia palme
sunt vñta simul. Omnis em̄ Victoria in vñta-
te cōsistit. sicut omnis p̄ditio et destructio in vi-
sione et guerra. Luce. xj. Omne regnū in se-
ipm̄ diuisum̄ desolabit. Signat em̄ peniten-
tiā. qd̄ sicut palma ē aspera et spinosa in cor-
tice et in sublimi habet dulcissimū fructū. sic
penitētia in mūdo isto est aspera et spinosa. Et
in celo continet fructū vite eterne. Ergo in
hac quadragesima habuerim̄ victoriā p̄tra
dyabolum. mundū. vicia et peccata. et condi-
gnā pñiam̄ fecerim̄ te peccatis. digne pal-
mam tanq̄ victores in manu portamus. als
erimus vas vacuū sed signatū. et circulū ante
domū in qua penitus nō est vinū. Sic demo-
nes dixerūt te quodā iudeo infra crucē lapi-
dū iacente. vt Greg. in dyalogo narrat. Cu-
niendū valde est ne simus fiscus illa vacua ha-
bens solum folia. cui xp̄i maledixit et radicit
est siccata qd̄ sequētī die post hoc festū legi-
factū fore. vt pat̄z Math. xxj. Dic historiam
Luius maledictio fuit figura eoz que hodie
in ecclesia cōtingūt in fidelib⁹ ramū olivie indi-
gne portantib⁹ atq̄ sicut. Cum appropinquas-
set biesis zc. Dicta historia que in principio
debet dici. in hoc euāgelio principaliter qua-
tuor describunt. Primum ē xp̄i caritas et mis-
ericordia. que in gestorū significatōe demōstra-
tur in principio euāgeli. Secundū ē xp̄betalē testi-
moniū qd̄ i cōfirmatōz dictorū allegatur ibi.
Hoc aut̄ totū factū. Terciū ē ap̄lorū obediē-
tia qd̄ adimplētōe iussoz declarat ibi. Eūtes
aut̄ discipulifē. si. p̄. eis. Quartū ē p̄p̄loz qd̄
xp̄m̄ honor et reuerētia que in p̄cessione et in
multis alijs manifestat ibi. Plurima aut̄ tur-
stra. res sua in via. Primo ergo ponit xp̄i
caritas et misericordia. que in gestorū signifi-
catione demonstratur. Hierulalē em̄ interp̄.
tatur visio pacis. Bethsage aut̄ erat viē sa-
cerdotū distans qd̄ miliare a hierusalē. ad quē
ibant sacerdotes. ad quiescēndū cōpleto offi-
cio fm̄ ordinē vicis suis vt dicit Hiero. Int̄
pretatur aut̄ bethsage domus maxillarū. et si-
gnificat cōfessionē ois in fidei assētōe. Nōs
oliueti. ppter oleum qd̄ generat significat alti-
tudinē misericordie. Xpc ergo ex immēla can-
tate qua nos dilerit appropinquare fecit tem-
pus pacis dei ad homines. ac etiam ip̄e bie-
rosolimis appropinquauit loco passionis vt
seipm̄ pro hominibus offerret hostiam paci-
ficam. ne ultra in dei cōtumacia morarentur.
Venit etiam bethsage dum fidem veram fe-
cit ora omnium confiteri. et sic os hominis fa-
ctū est domus cōfessionis fidei et veritatis ad
salutē amē cōsequendā. quod prius falsitā-
tem vñdiq̄ eructabat. Ro. x. Corde cre. ad
iusticiam. ore aut̄ p̄fessio fit ad salutē. Ad mō-
tem etiam oliueti accessit. i. ad montem miseri-
cordie et gratiarū qn̄ omnia peccata pepcit. pe-
nam p̄ peccatis nostris in corpe suo eroluit
gratis nos redemit. innumeris gratijs et do-
nis naturam humanam replevit. et tandem
eam i celesti glōia collocauit. Gal. iiiij. c. Atbi-
ve. ple. t. mi. de. fi. s. fac. ex mu. f. suble. vt. qd̄ b
e. r. vt ad. fi. r. Tūc etiā misit discipulos suos
ad homines illumiandū et absoluendū a pecca-
tis eoz. Jo. xx. Accipite sp̄m̄ sanctū quo re-
pec. re. eis. Et hoc est qd̄ subdit. Tunc misit
duos discipulos suos Ic̄ petrū et philippum
vt Hylarins innuere videt. Duos aut̄ misit
quia apostoli duo necessaria ad salutem ho-
minum docere debebat sc̄ fidez que in p̄to
intelligit sup̄ quez dei ecclesia est fundata. iu-
xta illud Math. xvij. Tu es pe. et su. h. pe. ed.
ec. me. Et opa qd̄ philippū intelligūt qd̄ os lā
padis interpt̄at. In ore aut̄ lampadis ardet
ignis sup̄ oleū et significat opus feruēs carita-
te bona intentōe factū. Pā oleū in lāpadib⁹
est intentio bona in opib⁹ vt d. Aug. quā qui
qd̄ virgines prudētes sed nō quicq̄ fatue ha-
buerūt. vt p̄z Math. xxv. Ut duos misit ppter
duas claves. sc̄ scientiam et potentia. qd̄ xp̄e

4° de p̄lōtū in Euā.

Berimo

.xLIII.

apostolis dedit ad populu ligandū et soluen-
dum. Et nota q̄bodierna die vt dicit **Beda**
venit hierusalem et intravit templū. scz decia
luna quinq̄ diebo ante passionē vt daret itel
ligi q̄ ip̄e erat agnus q̄bodiē scz decima luna
debebat fm legem inferri in domū. et quarta-
decia luna ad vesperā immolari. vt p̄z **Ero-**
r. Sequitur. Ite in castel. qd contra vos est
Hierusalē q̄ fuerat ciuitas regalis dicit ca-
stellū ppter maliciam inhabitatū in ea. **Eccl**
xv. Ad uno sensato inhabitabit patru et a
tribus imp̄is deseret. Istud castellū signat
mundū q̄ tunc hierusalē q̄ castellū dicit ser-
viebat cum filiis suis ut dicit apost. **Gall.** iii.
Sic mūndus cum filiis suis mundanis servit vi-
cjs et peccatis. qui mūndus est cōtra apl̄os et
apostolicos viros et servi xp̄i in omnib⁹ ad-
uersatur. sicut et xp̄o fecit. **Job.** xv. Si mun-
dus v.o. scitote q̄ me p̄. v.o. ha. si me. pse. s.
et vo. perse. Ad hoc castellū oppugnandum
missi sunt duo apl̄i et oēs servi xp̄i. Et hoc ē.
Ite in ca. qd cō. v. ē. Et nota q̄ illud castellū
est valde munitū cōtra deū et servi ei⁹. Qā
p̄ fossato sue fundo habet cupiditatē. q̄ om-
nia teno:at. sicut bel ydolum babilonie. i qd
fossatum q̄nto plura p̄ciuntur. fato pl⁹ cre-
scit et nō potest repleri. **Prover.** xxx. Tria sūt
insatiabilia infernus. os vulue. et terra. i. cupi-
ditas terreno. q̄ nō satiatur aqua. Pro aq̄
habet carnis voluptatē in q̄ rane. i. mala desi-
deria nutrītur. Utinā prelati q̄ hoc castrū
debent principaliter expugnare in hoc fossa-
to nō submergant et ramis egip̄ioꝝ eoz ha-
bitacula non sint plena. Nurus xp̄o est don-
cia et impenitudo cordis. q̄ tota die penititur
a p̄dicatorib⁹ et p̄ multa aduersa cōcūtit. et ni-
bil pdest. **Ezech.** iij. Ut adamante et siliceꝝ
dedi faciē tuā. Turris alta est supbia vsq̄ ad
celū ascendēs sicut turris babel. Insignia et
rexilla ē vana glia. Propugnacula sūt lalīa
vicia. Istud castellū fuit p̄ hiericho figuratū
de q̄ dñs iōsue mādanit q̄ destruī debet et
nūq̄ reedificari. Et modū etiā docuit destru-
endi scz septies circumēndo. vt p̄z **Yosue.** vi.
Septē circūnitus sunt septē cōsideratōes mū-
di. quib⁹ pfecte inspectis tot⁹ mūndus destrui-
tur atq̄ cadi. Prima q̄r mūndus p̄iculosis p̄-
lijs et labore plenus erisit. **Job.** vii. Militia
est vita ho. sup ter. Secunda est q̄r nullā stabi-
litatē b3. **Eccl.** xxvij. Stult⁹ vt luna mutatur
i. mūndus qui. p̄p̄ antiquitatē dierū deberet

Sapiens esse et semper stultis at ut puer rosis et floribus coronatus. **Ercia** est qz totus mundus positus est in maligno. i. **Job. v.** **Quarta** est qz est contrarius deo nec potest quisqz deo et mundo seruire. **Jaco. iii.** **Quicunqz** voluerit amicus esse hu. se. mi. dei cōst. **Math. vi.** **De-**
mo potest deo seruire et man. **Quinta** est. qz est hypocrita et decipit i se sperates et fallit. ysa. xxvii. **Ecce** cōfidis sup baculū arundineum sup egyp̄tum. i. mundum. cui cum innicis fue-
r. i. hō cōminutus intrabit manū e? et pforabit
eam. **Egyptus** interptat tenebra et cōfusio q
cōpetut mūdo qui est exteri? sicut arnō frō-
dosus. et interius tot? vacu? et deformat. **Se-**
xta est. qz cito trāsit. **Job. xx.** **Gaudiu** hypocri-
te. i. mūdi ad instar pūcti. q. **Io. ii. c.** **Mundus**
trāsit et cōcu. ei?. **Septima** ē qz ad penā eter-
nam pducit. **Math. viij.** **Ce** mūdo ab scan-
dalib. **Nel** aliter et melius. **Dñs** mādauit de-
strui hiericho q hunc modū. scz vt septē die-
bus circuirēt terrā sed die septima mandauit
circuire septies. et sic omnes circuit? sunt. xij. q
signat. xij. articulos fidei septē dīnitatis. et sex
būanitatis. **Quicunqz** em pfecte desiderabit
articulos fidei. i. habuerit fidē pfectā. tot? mū-
dos ante eū cadet sicut muri hiericho ante fi-
lios israel. et ipm pedib. cōculcabit. **Hebr.**
xi. **Fide** mun hiericho coruerit. **Mat. xvij.**
Si habuenitis fidem vt granū sinapis. dice-
tis monti huic tran. hinc et transi. et nihil im-
possibile erit vobis. **Hoc** fuit figuratū in sta-
tua quā vidit nabuchodonosor. que mūdum
significat q dyabolica statua est q a mūdāis
adorat vt deus et nihil cōtinet. vi. atis. **Quā**
vnus lapillus puuis cōfregit vt p̄z **Dān. q. id**
est fides de humili xpo. qui est petra fidei ve-
dit aplus. i. **Cox. x.** **Bequic.** Et inuenietis
asina alligatā et pullū cum ea sol. et addu. mi.
Asina ista et pullū stabant in porta ad com-
munēsum pauperū deputata. **Et** ideo dñs
paupertatis amator iūmētum pauperū voluit
equifare. **Asin?** aut et asina ista et pull? signat
duos populos scz pp̄lm iudeorū qui sub in-
go legis manebat. qui q asinā designat. vnde
in greco asinus vocatur subingalis. et popu-
lum gentilem qui q pullum accipitur. qui nō
erat sub ingo alicuius legis sed ad libitū am-
bulabat. **Tertiy** autem istorum populorum
magnis catenis peccatoruz ligatus manebat
et solui indigebat. **Prouerbior. v.** **Iniquira-**
tes sue capiunt impium et funib. peccatoruz sa-

ligatus
petor

orum quisq; cōstringitur. **E**t nota hic q; peccator strictius q; animalia ligat. et pluribus vinculis est ligatus. Nam ligatur memoria ne recolat beneficia dei. ligatur voluntas. ne desideret vera bona. ligatur cor. ne penas inferni et mortem cogitet et mala que patit in statu peccati manes. **E**t simile est de omnibus potentiis anime interius et exterius. q; omnes fortiter alligantur. **E**t qui sic fuerit ligatus in culpa digna erit ligatus in pena. **M**ath. xxiiij. Ligatus ma. et pe. mit. eū in te. ex. **A**d hos ergo populos misit dominus apostolos ad soluendum a peccatis eoz. q; desiderabat sup eos sedere. hic p; gratia et in futuro p; gliam. **E**t hoc est. Si quis aliquid v. dix. di. q; dñs his op; ba bet. vel operā eius desiderat. vt dicit **L**u. xix. c. **H**abebat siquidē ipis opus ut suā misericordiam circa eos manifestaret ut grām eis infundet. et ipos virtutib; illustraret. vt de ipsis celum impleret et ipos glorificaret. vñ **M**at. dic q; sup vtrūq; sed sit qd sine misterio factū nō est. vt in tamquo spacio sup vtrūq; voluerit requiescere. q; gratia dei et virtus spūssanti ad vtrūq; populū est copiose diffusa. **E**t sic patet primum. scz dei caritas et misericordia in eo q; mundū cōtra se inimicūz et sibi rebellante reconciliavit. a peccatis absolvit. et ad gratia suā reduxit. **S**ecundo ponit testimoniū pphetale qd ad confirmatōem dictōz allegatur. **E**t hoc est. Hoc aut factū est. vt ad impleret z. **E**t attende q; ly vt hic tenet cōsecutiue et nō causaliter. **V**n sensus ē. Hoc aut factū ē. vt adimpleret. i. postq; hoc factū est adimpletū est dictū pphete. qui hoc p; dixerat. Non em hoc factū ē. q; ppheta hoc pdixisset. q; hoc deus facere disposuerat. sic ppheta predixit. et sic dum hoc factū fuerat verbum pphete est adimpletum. **I**tez ppheta fuit **Z**acharias qui. ix. c. ait. Exulta sat filia syon. in bila filia hierusalē ecce rex tuus re. tibi iustus et salvator. ipse paup et ascēdens sup asinā et sup pullū filii asine. **I**dem dicit **M**ath. q; uis verba aliquātūlū variet. d. **E**cce rex. t. ve. t. mā. se. su. asī. et super pul. filiū. **S**yon erat arr. hierusalē. et hierusalēm vocat filia syon. q; custodiebat ab arce. sic filia custodit amē. **S**ubingalis vt dictū est in greco idē est qd asin⁹ v̄l alina. In q; verbis ppheta de hoc rege nro dño biesu xp̄o filio dei q; uor mirabilia dat intelligere pphē quod dicit. ecce qd admiratōis est signum.

num q; filius dei incomprehensibilis quē celaz et terra capere nō possunt totus in ventre virginis est reclusus et factus est hō. et de gente indea natus. **E**t hoc est. rex tuus. i. de te et de gente tua natns. **D**entro. xvij. **P**rophetaz sicut me suscitabit tibi dominus de gēte tua et de fratrib; tuis. ipz audies. qui ab omnib; alijs regib; magnā differentiā habuit. **F**uit cī ret a natura et nō a fortuna sic alij reges. **A** poc. xix. **H**abens i vestimēto suo. i. in humanitate et in femore suo scriptum. **R**ex regū et dominus dñ antium. **I**te fuit rex universalis omnium et in omnib; et vbiq; et nō pticularis sicut alij. **M**at. xxvij. **D**ata est mi. om. po. in celo et in ter. **A**ct. x. **C**ōstitut⁹ est a deo iii. vi. 7 mor. **I**tem fuit rex sempiterminus et nō tpalis sic alij. **D**an. vij. **P**otestas ei⁹ potestas eterna q; nō auferetur et regnum eius qnō non consumpetur. **I**tem fuit rex perfectus in omnibus et non in multis deficiens sicut alij. **M**athei. xij. **E**cce plus q; salomon hic. **I**tem fuit rex largissimus perfecta completa stipendia largiens et non imperfecta et diminuta. **V**nde alexander qui omnes alios in largitate excēdit. qui diuinit regnum suum quatuor puenis suis dum adhuc viueret. et duodecim regna simul donavit. nihil dedit respectu christi. q; christus dat regnum cuilibet sicut ipse habet quod regnum est omne bonum. **L**uce. xxi. **E**go disposui vobis sicut disposuit mīpater meus re. vt ed. et bi. super men. meaz in re. meo. **S**ecundum mirabile est quia talis et tantus rex dignatus est subire labores innumeratos et multa aduersa pati. et tandem mortem. solum ppter utilitatem nostrā. **E**t hoc ē. venit tibi. i. utilitatem tuā. **P** **U**binita q; iste rex venit nobis octo modis scilicet lux vt medicus vt gigas vt instus vt ignis vt redemptor vt vita et vt dominus. **P**rimo venit vt lux ad illuminandum q; omnes sicut dies errauimus. **y**sa. ix. c. **H**abitantib; in re. vñ. mor. lux orta est eis. **P**aruulus enim datus est nobis. **S**ecundo venit vt medicus ad sanandum quia omnes ad mortem infirmia cebamus. **P**sal. **V**isit ver. s. et sa. eos. **A**ugustinus. **M**aguis vtiq; venit medicus quia magnus vbiq; iacebat egrotus. **T**ertio venit vt gigas ad liberandum. quia omnes sub dyaboli potestate detinebamur. vt patet in illa parabola. **L**uc. xij. **C**um for. ar. cu. ati. s. z. **P**sal. **E**xultauit vt gigas ad curren. viam.

160 f. 27. m. 16. 16. 16.

Berimo

XLIII.

Lunc em̄ preliū cum dyabolo p̄ humana nō
tūsa suscepit cum ductus est hiesus in deser-
tū a spū vt tē a dyabolo Math.iii. Quar-
to venit vt iustus ad iustificādū et peccata re-
mittendū q̄ om̄es peccaueram̄s. iuxta illud
Ro.iiij. Om̄es em̄ pec. et eg. g. dei. Mathei. ix.
Cōfide fi. remit. t. pec. t. Quito veniret ignis
ad̄ flamandū q̄ in dei amore et p̄ximi oēs
frigidi manebam̄. Malach. iiij. Et ip̄e erit q̄i
ignis. Luc. xij. Ignez v̄em mit. in ter. H̄ero
venit vt redemptor ad p̄cū p̄ nobis louen-
dum. q̄ om̄es p̄ delicto primoꝝ parentuz in
carcere inferni detinebannur. j. Pe. j. Nō au-
to nec argēto redē. estis. sed p̄cio. sang. ag. in-
cōra. Coz. j. Qui factus est nobis sapientia
iusticia et sacrificatō 7 redemptio. Septimo
venit vt vita ad viuificādū q̄ om̄es vita glo-
rie carebamus. Jo. x. Ego veni vt vitā habe-
ant et abundantius habeat. Octavo veit do-
minus ad celū cinitatē nr̄am nos reducendo
a qua om̄es exulabam̄. Job. xiiij. Iterū ve-
niam et assūmā vos ad meip̄m vt vbi ego sū
et vossitis. Mich. ij. Ascendēs ante eos pan-
dens iter. Terciū mirabile est. q̄ cū ip̄e ha-
beret omnē potestatē et in ictu oculi om̄es ad
uersanos suos posset facere absorberi tamē
om̄es adversarios et aduersa sustinuit patiē-
ter et tanq̄ agnus māsuetus qui portat ad vi-
ctimā nō aperuit os suū. Hiere. xj. Et hoc ē.
māsuetus. Greg. Mansuetudinem dei pense-
mus et obstupescem̄. Nam p̄ suis crucifiro
nibus oravit dices. Pater dimitte il. q̄ nesci.
qd fa. Quotidie etiā sua beneficia cōfert illis
qui eū blasphemāt et sua mēbra p̄sequunt 7 il-
lis q̄ deuulant ecclesiā suā. 7 patrimoniuī cru-
cifixi quos om̄es etiā patiēter expectat. 7 si re-
dire voluit benigne et misericorditer recipit.
ysa. xx. Propterea expectat dñs vt misere-
tur vestr. Unde biere. ij. c. Tu fornicate es
cum amatoribꝫ multis tamē revertere et ego
suscipiā te. Quartū mirabile ē q̄ cū ip̄e sit
ineffabilis maiestatis et glorie infinite. cui⁹ aspe-
ctū om̄es angeli tremūt. cui om̄is creatura ob-
tempat rex regū. et dñs dñiantiū intantū se
humiliavit q̄ sup̄ asinā dignatus ē equitare.
Non ascendit equū auro faleratū vel serico.
pacis inimicū. amicū discordie. q̄ p̄cul odo-
ratur bellū et hinnit ad sonitū bucine. vt dñ
Job. xxxix. Sed ascēdit asinū pacis amicum
lumentū pauperū. animal māsuetū. Obil. ij.
Humiliavit semetiū for. h. ac. Et sic p̄t se.

etundū. Tercio exponit apostoloy obedie-
tia. que in iussor adimpletione declarat. quia
euntes fecerūt sicut precepit illis hiesus 7 ad-
dixerūt nullum et asinam. Et vt cōmodius
christus super eos sederet. posuerunt sup̄ eos
vestimenta sua. Abi nota q̄ apostoli predi-
cando 7 baptizando 7 miracula faciendo ad
xp̄m vtrūq̄ populū adduxerūt. Vestimenta
aut̄ que apostoli super populos posuerūt fu-
erunt doctrina euangelica et sacramēta ecclē-
sie. per que peccata expellebant et virtutes in-
troducebant. ysa. xl. His om̄ibꝫ velut orna-
mēto vestieris. Et p̄ p̄sequētis aptabāt hoīes
vt dñs p̄ grām suā sup̄ eos q̄siceret et sederet
Hec est illa vestis nuptialis q̄ facit habentē
nuptiis eternis dignū. quā ille nō habens de
nuptiis est p̄iectus. de quo Mat. xxij. Que
figurata fuit p̄ xp̄i tuicā in cōlūtū. q̄ xp̄o cre-
scente crescebat q̄ ante q̄ scinderet xp̄c elegit
mori et potius se p̄forari p̄misit q̄ ip̄am scin-
dūt nobis daret exemplū q̄tenus hec vestis
nobiscū crescat 7 nunq̄ scindat in nobis. sed
potius mori velimus q̄ ip̄am scindi. Quidā
crescūt solū in p̄sona sed i virtutibꝫ puenſant
ysa. lxi. Duer centū annorū moriet. 7 pecca-
tor centū annoꝫ maledictus erit. Hec est illa
vestis quā helyas vadēs in padisū reliquit be-
liseo. i. xp̄c ascendēs i celū reliquit choro apo-
stolico. ad cui⁹ tactū diuinis sunt aquae iorclais
et heliceus illesus trāsūt q̄ apli i hui⁹ vestis
opatōne et mirabili efficacia p̄ om̄ia flumia
tribulationū illesi p̄ixerūt. Ps. Trāsūtū
p̄gnē et aquā et eduxisti nos i refrigeriū. ysa.
xliiij. Cum trāsieris p̄ aquā tecū ero et flumia
nō opient te. Hanc ergo vestē apli vt xp̄i mi-
nistri sup̄ nos posuerūt. p̄ quaz dñs sup̄ nos
sedet et habitat in eternū. Math. xxvij. Ecce
ego vobis sum om̄ibꝫ diebꝫ usq; ad cō-
sumatōem seculi. Et sic pat̄z terciū. Quar-
to ponitur honor et reverētia populorū ad
christum que attendit q̄stum ad quatuor.
Q̄d Primo quia letanter ei om̄es obviaꝫ
processerunt. Secundo quia vestimenta sua
ei in via strauerunt. Tercio quia olivas 7 pal-
mas cedentes ante eum proiecerunt. Quar-
to quia vñanimit̄ et p̄cedentes et sequen-
tes ei osanna acclamantes dixerūt. Benedic-
tus qui venit in nomine domini. Quia 7 po-
pulis qui fuit ante christum et qui post ipsuꝫ
venit per christum pariter sunt saluati. et ido
et p̄cedentes et sequentes ei osanna. id est sal-

Hanc oppo. +

ante
pg pp

osanna

In capitulo

in capitulo

nifica dixerunt. Et attende quod secundum hieronimum. Osanna est una dictio tota hebreorum. et non est composita ex greco et hebreo. et tantum valet quantum obsecro salua me. Et dicit Remigius quod est composta in hebreo ex corrupto et integro. Si enim in hebreo tantum valet. quod salua vel salvifica. Anna vero est iterum obsecratis unde anna. i. obsecro. sic bene est interiectio do lentis. Est ergo sensus. Osanna filio domini. i. obsecro et supplico filio domini salua me. i. ut saluet me. Dicunt autem bis osanna quod omnis saluatio est a christo. et hoc in presenti quod per primum osanna designatur. et in futuro in celo quod per secundum osanna designatur. Et ideo additum est in excelsis. Quel ut ostendatur quod salus anime et corporis est a christo per eum. quod ut dicitur Iohannes xiiij. Omnia dedit ei pater in manus. Math. xij. Omnia mibi tradita sunt a patre meo. Interpretatur enim osanna salus et redemptio. Salus autem et redemptio est a christo filio domini. et iesu filio domini est casus ablati. Potest etiam esse casus datum ut sit sensus. Osanna. i. salus et redemptio sit filio domini. i. attribuenda est filio domini. Benedictus qui venit in nomine domini. i. qui est incarnatus in salutem gentium dandam. qui habet in nomine domini. Proverbi. xviii. Turris fortissima nomine domini ad ipsam confugiet iustus et exaltabitur. In his ergo quatuor ista sancta turbam hodie imitemur.

R^Q Primo christo volente in hierusalem spualem intrare scilicet in animas nostras quae resuantes est civitas et templum dei omnes et cuius omnibus obuiarum occurramus. Quidam occurrit ei solo corpe et non mente. Occurrat enim ei cuius anima et cuius omnibus potentias eius. scilicet cui voluntate et vera bona velimus et desideremus bonis fallacibus abdicatis. cum memoria et beneficia dei recordemur. que magna sunt iniurias omnibus oblinione traditis. cum intellectu ut voluntate dei cognoscere studeamus. scientia mundi quod inflat et est terrena animalis et dyabolica. ut dicitur Iacob. iiiij. penitentia enervata. cum corde vestrum passionem christi cogitemus et mortem nostram et penas inferni. et gloriam paradisi. alijs inutilibus resecatis. Quia scriptum est Mich. iiij. Ne qui cogitat inutiliter. Sapientia. Spurianthus discipline effugiet factum et auferit se a cogitationibus que sunt sine intellectu. et breviter cum omnibus et visu. et auditu. et tactu debemus ei occurrere. ut fiat in eius aduentu universalis conformatio in nobis. Math. xxij. Cuius intrasset hie rosolima conformatio est universa civitas. Vide-

mus enim quod quoniam aliquis terrenus res venit ad civitatem universa civitas commonet. Secundo ut vestimenta nostra. id est bona temporalia que per vestimenta signantur. eius periodibus. id est pauperibus largiamus. Sic enim vestis nec caput operit nec pedes. sic nec bona temporalia. Job. i. Quidus egressus sum de vetero matris mee et nudus rei. il. Quidam frequenter prosterunt se ad pedes christi sed non sua bona. Cetera quos dicitur Dentro. xvi. Non apparebit ante dominum vacans sed offert unusquisque him quod habuerit in tua benedictionem domini dei sui quam dederit ei. Tercio ut precidamus ramos de arboreo. id est accipiamus exempla vite a sanctis patribus quod magne arbores in dei ecclesia extiterunt. Precidamus ergo ramum obedientie ab abraham ut deo simus obedire parati. Ramum mansuetudinis et pietatis a domino. qui inimicum suum saul-cum posset occidere recusavit. Ramum puritatis et humilitatis a beatissima virginem que cum in summo exaltata fuisse ait. Luc. i. Ecce ancilla domini. Ramum iusticie a iohanne baptista qui iustus et sanctus fuit. Ramum fidei a petro qui fidei petra erexit. super quam ecclesia est fundata. Ramum caritatis a iohanne evangelista qui discipulus amoris quem diligebat hie suscepit nominatur. Ramum penitentie et conversionis a paulo. qui ex persecutore vas electionis est effectus et ex lupo severissimo agnus mansuetus. Et similiter a magdalena que tot de se fecit olocausta virtutum quod habuerat vicia et peccata. Et sic faciamus ab omnibus sanctis. Et attende quod isti precidebant ramos arborum fructiferorum scilicet olivarum et palmarum. Quidam precidunt solum ramos spinarum accipientes exempla a malis et non a bonis scilicet a dissolutione magdalene et non a penitentia eius. Portemus enim hodie veraciter olivas et palmam manibus ne scilicet steriles similes maledictionem incurramus ut dictum est.

Quarto ut omnem salutem in presentie in futuro et anime et corporis a christo filio domini petamus et in ipso solo speremus omnibus alijs falsis presidijs abdicatis. que non perficiunt sed deficiunt ad salutem. Hieron. xvij. Maledictus vir qui confidit in homines et potest totum de euangelio.

Berimo

De epistola Berimo. xliij.

Dicit enim senti te in vobis quod et in christo hiesu. **P**hil. ii. **C**oris ordo noster solum hanc epistolam hodie legat. que humiliati dominice passionis que in passione recitat respondet. tñ romana ecclesia mater omnium et magistra nō solum hanc epistolam legit q̄ cum passione christi cōcordat. sed legit etiam quādam lectionē ve. te. quo filii israhel post transitum maris rubri venerunt in belym rbi erant duodecim fontes aquarum. et lxx. palme que hodiernae iocunde processioni conuenit et ipam quodammodo representat. quaz relinquentes ad presens. solum humilitati q̄ cōtinentur in epistola intendamus. qui ut dicitur Eccl. vii. **M**elius est ire ad domum luctū q̄ ad domum cōuiuij. In illa em̄ finis cunctorum admo. ho. et vi. co. quid fu. sit. In q̄ quidem epistola quatuor p̄tinentur. Primo em̄ aplius exemplo xp̄i ad humilitatis vestigia suā ponit exhortatōem. In principio ep̄le. Secundo ipam xp̄i humilitatē enarrat q̄stum ad būnūtatis suscep̄tōem ibi. Qui cū in forma dei esset nō rap. ar. est es. se eq̄. deo. Tercio ipsam narrat et recitat q̄stum ad mortis crucis tolerationem ibi. Humiliauit semetiōm factus obediens. vsq; ad mortē. Quarto ut fortius ad humilitatem animemur subiungit humilitatis xp̄i premium et exaltatōem ibi. Propter qd̄ deus exaltauit illū. P̄duo em̄ aplius exēplo xp̄i ad humilitatis vestigia suā ponit exhortatōem d. Hoc em̄ sentite in vo. i. experimento cognoscite. qd̄ et in xp̄o hiesu sup. fuit. vt p̄ experientiā humilitatis xp̄i cognoscat esse in vobis. **N**ach. x. dicit. q̄ ale xander misit ionathē purpurā et coronā dicens. Que nostra sunt sentias nobiscum et cōserues amiciciā ad nos. Alexander interpretatur allenias tenebras vel auferēs angustias tenebrarū et signat xp̄i qui tenebras nostras multū illuminauit et q̄ consequēs allenianit. **J**onathas interpretatur donum columbe. et si gnat eum qui dōno et gratia spūsancti q̄ per columbas designatur est iustificatus. i. Coz. xv. **G**ratia dei sum id qd̄ suz. Huic mittit dōminus purpurā passionū et tribulationū et coronam p̄mioꝝ et simul cū xp̄o sentiat. nec s̄iet secundū. sc̄z coronā premioꝝ. nisi senserit primū sc̄z purpurā passionū et tribulatōnum

.XLIII.

ij. Corin. j. **S**icut passionū socij estis sic eritis et cōsolatōnis. Ideo filij zebedei in petitione sua repulsi sunt. quia volebant cū xp̄o regnare. sed non cum eo crucifigi. **M**ath. ii. **R**escitatis quid petatis. Et sic patet primū. **S**ic dōipsam xp̄i humilitatem narrat q̄stum ad humanitatis susceptionem. vi. **S**ic se humiliavit xp̄c. qui cū in for. dei es. i. in plena essentia patris et equalitate. et hoc s̄m̄ deitatem. **J**o. x. **E**go et pater vnum sumus. Non rapinam. i. q̄ rapinam ar. est se es. eq̄. deo patri s̄m̄ humanitatē diuinū honoꝝ ambiendo. quia esset rapina dum raperet quod suum n̄ erat. **S**ic dyabolus voluit deitatem rapere. ysa. xiiij. **S**imilis ero altissimo. Et similiter primis parentib⁹ suggescit vt deitatem raperent. **H**enesis. iiij. **E**ritis sicut dij scīe. bo. et ma. **I**mmo s̄e per s̄m̄ illam naturam dicebat s̄e minorē p̄atre. **J**ob. xiiij. **P**ater maior est me. Alio mō legitur vt totum hoc ad deitatem referat ad demonstrandum q̄ vera deitas in christo fuit et consequēter per hoc ostenditur q̄ summe se humiliavit. Et ideo excellentiam chriſti demonstrat vt magis humilitas eius clarescat. quia magna humilitas in magna excellētia demonstratur. et hoc videt esse mens apostoli. **D**icit ergo. Qui cum in forma dei esset. id ē in eadem essentia scientia potentia et virtute. arbitratū est esse se equalē deo patrī. vero iudicio rationis nō rapinam. i. non faciens in hoc rapinam. quia nō usurpauit quod suum non erat vt dyabolus fecit et primi parentes. **S**ic christus nō usurpanit equalitatē dei. q̄ vere et p̄ omnia deo patrī s̄m̄ naturā equalis erat. et ideo nō erat illi rapina cuz natura esset equalis vt dicit Aug. Et ideo nō s̄uit rapere quod nō erat ascēdendo s̄ voluit assumere quod nō erat descendendo et se humiliando. Et hoc est. sed semetiōm exīna. Et quō. nō substātiam euacuans. nō formā dei. decessit. Semetiōm exīnauit. i. creature scipsum vniuit et creaturam sibi. que de se inanis est. quia de nibilo facta est. Et q̄ hunc modum dī de exinanitus sicut et egen⁹ factus. i. Coz. viij. p̄c nos egen⁹ fact⁹ ē cū eēt dives oīm. **S**eḡt. In silūtūdīm hoīm fact⁹. sc̄z passibil⁹ et mortalī. Non em̄ assūpsit hoīem immortale s̄ mortale. Per s̄ ergo q̄ bō fact⁹ ē. et in silūtūdīz hoīm scipm exīnauit. **J**pe est ergo factor et

manus grisea in ep̄la

III. IX.

factus. **S**equitur. Et habitu innatus ut hominem est. conuersatione innatus est ut alijs homines. qz comedit. bibit. iacuit. ambulauit. et cetera talia fecit. **B**aruth. iiij. Post hec in terris visus est. et cum hominibus conuersat? est. **E**t sic humana natura fuit ei sicut indumentum iuxta illud ysa. lxiiij. **Q**uare ergo rubrum est indumentum tuum. et vesci. si calidus. **Q**uia indumentum adueniens homini in nullo mutat hominem nec etiam indumentum suum substantias muras. sed aliud habitum habet extra hominem qz coniunctum et indutum homini. **H**ic humana natura adueniens deo et deus ipsam induens in nullo est mutatus. neqz ipsa natura suum substantialia est mutata a filio dei assumpta. qz in similitudinem hominum factus est. als non fuisse iunilis alijs hominibus. nec in eadē specie cuius. **S**ed ipsa natura humana assumpta a filio dei et in ipso filio dei alium habitum assumpsit qz ante habuit. qz in ipso immunis a peccato natus. et tota pura et deo tota magna excellentia gratiarum et suam quam beatam. **N**uma enim christi coniuncta verbo dei semper beata erat. **E**t hoc est quod dicit. Et habitu innatus ut homo. **E**t attende hic quod humana natura non est coniuncta filio dei accidensiter sicut vestimentum hominis. ut quidā dixerunt et male. sed substantialiter sicut humana natura inest substantialiter alijs hominibus. **V**nus homo predicatorum deo ut deus est homo. predicit quid et non solum quanto se bene. **V**nus quis deitas venerat quod nos vestita et calcata humilitate tamen substantialiter et non accidensiter ipam assumpsit. **E**t sic patet secundum. **T**ercio ipsum christi humilitatem narrat quod in mortis crucis tolerantiā. **D**Non solum christus se humiliavit ut fieret homo. sed etiam humiliavit semetipm factus obediens usque ad mortem pri. **J**oh. vij. Descendi de celo non ut fa. vo. me. sed vo. e. q. mi. me pr̄mis. et usque ad quam mortem. certe usque ad mortem crucis quod vilissima et abominabiliter erat. **H**ic. xj. **M**ittam lignum in pane eius. i. i. carnem. **G**ap. q. **M**orte turpissima conatur. **E**t nota quod hic non solum attestatur christi magne humilitati. sed christi magne caritati. **K**o. v. **L**audemus suam caritatem deus in nobis. quoniam cum inimici essemus recōscimus te per mortem tuam. **E**t sic patet tertium. **Q**uarto ut fortis ad humiliatem animemur. subiungit humilitatis christi premium et exaltationem dicēs. **P**ropter quod id est quia tantum se humiliavit et nascendo et moriendo et deus pater exalta-

nit illum in resurrectione dando illi immortalitatem et impassibilitatem. claritatem et agilitatem. **D**e tor. in vi. bi. p. ex. caput. **H**umilitas ergo claritatis est meritum. claritas humilitatis est premium. **A**ug. **Q**uid ergo et quantum humilitas mereat hic ostendit. ut magis bac appeteremus calcata iactaria. et hoc totum factum est in forma servi. **I**n forma enim dei semper fuit et semper erit claritas. **E**xaltavit ergo illum suam humilitatem quod gloriosior facta est in resurrectione. **I**n qua etiam divisa natura potest dici exaltata sum ostensionem quod tunc cepit sciri quod erat. sicut in assumptione infirmitatis dicit exinanita quod non apparuit quod erat. **E**t non solum exaltavit illum in se sed etiam quod ad alias creaturas. **E**t hoc est. **E**t dedit illi nomen quod est super omnem nomine. i. noticia existente super omnem nomine. quod vocatus est deus. et hoc maxime quod ad noticiam fidei. quod tunc notum est ipsi esse verum deum et verum esse filium dei. quod nulli angelo vndeque concessum est ut in eum credatur sicut in deum. **E**phe. i. **C**onstituit enim ad dexteram suam in celestibus. super omnem principatum et potentiam et virtutem et dominacionem. et omne nomine quod vocat non solum in hoc seculo sed et in futuro. **A**c. iij. **N**eque enim nomine aliud est subcelo datum hominibus in quo oporteat nos salvos fieri. **A**pop. v. **D**ignus est agnus qui occisus est acci. **X**tu. et divinitatem et sapientiam et beatitudinem. **E**t hoc totum intelligendum est quod ad cognitionem hominum. hoc etenim nomine et ante resurrectiū habuit. sed post resurrectionem in evidenti possum est quod prius erat absconditum ut scirent homines et demones. **T**unc autem dicit res fieri quoniam non innotescit. **Q**uo ergo accepte accepit dicitur ei donatum post resurrectionem propter manifestationem. **A**le ergo nomine dedit civitatem nomine ihesu quod est nomen pietatis et misericordie et salutis. omne genu flectat reverentia exhibedo. celestium. angelorum. terrestrium. i. hominum. et inferorum. id est demonum. **D**e primo Apoc. vij. **E**t oes angeloi stabant in circuitu throni et seniorum et quatuor animalium et ceciderunt in conspectu thronorum in facies suas. **D**e secundo Dan. vij. **O**mnes populi tribus et lingue serueret ei. **D**e tertio Mar. iij. **E**t spūs immundi cui illi videbāt predebat ei et clamabāt deus. Tu es filius dei. **E**t oīs ligata bonorum quod malorum coniteat voluntarie vel iniuste. quod dominus ihesus christus in gloria est dei prius. i. sed det ad dexteram et manet in potestate dei prius.

Sermo

Apoc. iii. Ego vici et sedi cum patre meo. et hoc sum quod homo. Nam sum quod deus sedet in gloriam dei patris. id est eiusdem omnino glorie est cum deo patre. Et nota quod primum premium. id exaltatio in claritate et immortalitate datum est ei in resurrectione. Secundum vero et tertium. scilicet notitia et reverentia in ascensione. et sic patet quartum. Sicut enim dicit apostolus in tota hac epistola ad humilitatem nos inducere conatur. et quia ut dicit dominus sermones accipendi sunt summa materia. ideo de humiliitate predicemus. Circa quam tria videamus. scilicet unde causatur. quod sit magna virtus. et quod habeat operari. Primum ergo videamus unde humilitas in homine causatur. Causa autem in homine ex hominis consideratione ad perfectos dei relativos. Si quis enim considerat se et suum. et considerat maiestatem et perfectiorem divinam statim humiliabitur. Nich. vi. Humilitas tua in medio tui infra te. Est enim humilitas summa. Aug. quidam intuitus propriei considerationis relatus in deum. Debet autem homo quod vult se humiliare quantum considerare. scilicet suum conditionem nature sue. varium eventum fortune sue. et exitum suum. Primum debet considerare ortum sum. quod ex luto factum est formatum. Gen. ii. Formavit deus hominem de limo terre. Job. xvii. Putredi. dix. p. m. et ma. m. et soror. m. x. Sic considerabat abrahah di. Gen. xvii. Loquar quod domini. cu sim pul. et cunis. exemplum pauonis qui dum pedes respicit humiliat. Voluit dominus ponere ventres ante oculos ut semper posset videre materiam sue humilitatis. Bern. Quid superbi saccus sterco et cibus verminum. Idem. Nemeton de venenis et erubescere. ubi es et ingemiscere. quod vadis et contremiscere. Peccatores autem ex ortu suo superbiunt dicentes le ex nobili. sapientia ortos. Osee. ix. c. Hilia eorum a patre et ab utero et a conceptu. Secundo debet considerare suam naturam considerationem quod apparet quantum ad multam misera et depressam. Nam homo sum corporis infinitis infirmitatibus et penalitatibus est subiectus. Isa. i. Aplata pedis usque ad x. ca. non est in eo sani. Medicat enim totam vitam suam ab alijs creaturis. ac omniatur. Propter aenam meliorum pudicit alij aenibus. Nam aiam vero multe subiacet ignorantie quod sum pro domino aia quoniam infudit corpi est sicut tabula rasa in quod nihil est scriptum. Ac quirrit autem scilicet per exercitium et disciplinam. et tamquam quatuor pars studient ad perfectum scire puenire non poterunt nec ad perfectam cognitionem non soli creaturam sed nec

XLIII.

vniuersitatem. quis cognoscit animalia vel angelum quis cognoscit virtutem stellarum et herbarum et lapidum et animalium. Legitur de quodam philosopho quod ad cognoscendum naturam apis xxx. annis in deserto stetit. Eccl. vii. Dixi sapiens efficiar. et ipsa longius recessit a me. Et quod plura. Seipsum et naturam suam homo ignorat et medicus qui alios curat seipsum nescit sanare. Bern. Multi multa sciunt et seipso nesciunt. Apoc. viii. Nescis quia tu es miser et miserabilis et cecus et pauper et nudus. Nec etiam potest homo scire finem suum et quoniam et ubi debet mori. Eccl. ix. Nescit homo finem suum. Quanta est etiam hominis ignoratio circa propriam salutem. Omnes enim secte credunt in sua fide saluari. et una secta comedunt aliam. Nec etiam quantumque iustus et sanctus certus est an sit in statu gratiae et in amore dei. Eccl. ix. Sunt iusti atque sapientes et opera eorum in manu dei et tamen nescit homo utrum amore an odio dignus sit. Plus qui tantus erat dicit. Job. viii. Quibus mibi consciens sum sed non in hoc iustificatus sum. Item quantum ad utrumque scilicet tam corpus quam anima homo multe mutabilitati et varietati subiectus est. Nam modo est sanus et statim infirmus. modo iuvenis et statim senex modo letus et statim tristis. modo viuens et statim mortuus. Job. xiii. Nunquam in eodem statu permanet. Regulus xiii. Omnes morimur et quandoque dilabimur in terra. Tercio deinde homo considerare varium evenitum fortune que quod sit periculosa et anxietate plena. Boe. in li. q. de coso. psa. q. ostendit deus. Hunc continuum ludum ludum. rotam volubili orbe versamus infima summis et summa infermis mutare gaudemus. Unde dominus quod dicit rotam fortune pingitur ceca. quod de nullo curat nec preces alicuius audit vel fletus ut dicit Boetius. De hoc satis dictum est in principio predicationis sermonis de euangelio. Quarto deinde homo considerare exitum suum et mortem. Nullus enim quod non humilietur si consideret quoniam existet de mundo. et quoniam corpus suum putrefactum et a vermine lacerabitur et quoniam perdet omnia. et ab omnibus delinquetur et recedit sub terra ut res fetida et deformis. Die remie. xxv. Sepultura asini sepelietur putrefactus et pictus extra portas hibernale. Omne animal habet aliquam utilitatem in morte. praeter hominem. Hec ergo si homo consideraret maxime humiliare. Et sic per primum. Secundo videamus quoniam humilitas est magna ut enim ius magnitudo atque perfectio ex quatuor de-

Civis non circa hunc

claratur. scz ex sui cōmunitate. et sui electōne
et sui cōmendatōne. et ex sui opatōe. ¶ Pri-
mo eius pfectio apparet ex sui cōmunitate qz
omie res tanto melior est qnto se magis ɔmu-
nicat. qz fm dyonisii bonū est suipius ɔmu-
nicatiū. Unde inter corporalia lux est nobili-
or. et ideo magis se diffundit qz supiora et in-
feriora illuminat. Et dens est optimū et pfectū
bonum et sup oīstia se cōmunicat et suā bonita-
tem diffundit. qz omnia p ipm facta sunt. Jo.
i. Aug. Deus est vbiqz. Ps. Nec est qui se
abscon. a ca. e. Humilitas ɔo et caritas magis
se diffundunt qz aliqua virtus. et ideo pfecti
ores alijs sunt. qz in creatore et creaturis i an-
gelis et homibz in celo et in terra inueniunt.
Ps. Humilia respicit in celo et in terra. Et
qz omis creatura pter dyabolū et peccatoriē
humiliantē suo mō conseruat in eo scz qz suo
creatori ad nutū obedit. Baruth.ij. Stelle
vocate sunt et dixerūt assūm' et luxerūt cū io-
cunditate ei qui fecit illas. Ps. Ignis grādo
nig glacies spūs pcellaz qz faciūt ɔ. ei'. Siz
omis creatura caritatē ostēdit in eo scz qz bo-
num suū cōmunicat homini. Solus auar' ab-
scondit bona domi sui. et ideo merito aufer-
tur abeo. Luc. xii. Ecce mna tua quā habui
repositā in sudario. Et sequit. Auferte ab eo
mnā. Alio qnt virtutes pter has duas nō inue-
niunt i celo neqz i bīqz. fides. spes. prudētia
iusticia. tpātia. fortitudo. fm act' qz hic hñr.
¶ Secūdo apparet eius bonitas ex ei' electi-
one. Nam omes pfecti viri cā pre oībz elegerūt.
Nam patres veteris testa. et novi humi-
litatē totis viribz sunt amplexati. vt abrahaz
moyses dauid et ceteri. De abrahā Genesis
xvij. Loquar ad dñm meum cū sim pul. et ci-
nis. De moysē Heb̄.xj.c. Fide moyses grā-
dis effectus negavit se filiū filie pharaois ma-
gis eligens affligi. p pplo dei qz tpalis pecca-
ti habere iocūditatē. maiores diuitias esti-
mans thesauro egipcioz imperiū xpī. Doti-
us em̄ elegit cōtemni et oues custodire qz esse
magnus baro in curia pharaonis. De dauid
ij. Reg. xxiij. David sedēs in cathedra. sapiē-
tissimus piceps inter tres. ipē ē qz tenerim'
ligni vermiculus. Siz omes sancti noui tes.
humilitati fortissime inheserūt. scz beata ma-
ria. Luc. i. Ecce ancilla domi Job. baptista.
Job. i. Non sum dignus vt sol. cor. cal. eius.
Et omes apostoli Luc. xxiij. Reges gentium
dominantur eoz. Et sequit. Non sic erit int'

vos. sed qz maior est in vobis. sicut sicut mōr
Deniqz ipē filius dei maxime se humiliavit.
vt patet in pfecti epistola. Mat̄.xj. Discite
a me quia mi. sum et hu. cor. Unde di. Ang.
Non dicit. Discite a me mundum fabricare.
mortuos suscitare. demonia ejcere. sed qz mi.
sum et humiliis corde. In omī em̄ ope xpī ap-
paret magna ei' humilitas. Qaz humiliē ma-
trem elegit. et reputari voluit fili' humiliē pa-
tris scz cuiusdā senis carpētarj. humiliē lectū
scz psepe. humiliē domū scz diuersorū habuit
humile iūmētū. scz asinū equitanit. humiliē di-
scipulos elegit scz pscatores. humiliē ministe-
riū exercuit dum pedes lauit. humiliē et de-
spectissimā mortē elegit et humiliē sepulturā
ut pote alienā. Et deniqz post mortē descedit
ad inferos in quo magna eius humilitas cō-
mendat. ¶ Tercio apparet eius bonitas et
eius cōmendatōne. qz lcriptura sacra qz men-
tiri non potest et omnes sancti doctores eam
mirabiliter ac multipliciter cōmendant. An.
Humilitas tota pene disciplina christianaē.
Unde bern. Nulla splēdidior gemma i toto
ornatu summi pōtificis qz humiliē. Quar-
to apparet eius bonitas ex sui virtuosa opati-
one. Res em̄ qnto melior est. tanto nobiliorē
bz operationem. Sed humiliē bz mirabi-
lia operari ut consequenter patebit. Et sic p
secundū. ¶ Tercio videamus de virtuo-
sa humiliatis operatione et bona. Habet ei
duodecim efficere mirabilia opera virtuosa.
¶ Primum est qz ipa tumorem habet sana
re humanum. que causa pditionis fuit. Ang.
Medicina tumoris hominis est humiliē.
Grego. Argumentum redemptionis noscere
inuenta est humiliē. Omis ei cura p cōtra-
rium debet fieri. qz cōtraria cōtrarijs curant.
Et ido quia causa perditionis salutis fuit su-
perbia causa repationis salutis debuit cē hu-
militas. ¶ Secundum est quia ipsa facit dñ
oculo misericordie respicere peccatorem. Ila-
kvi. Ad quem respiciāz nisi ad pauperculz
et contritum. spiritu et trementem sermones
meos. Obiectum enim visus est color et ideo
nihil nisi lucidum et coloratum videri potest.
Color autem virtutē est humiliē et ideo si-
ne humiliatē nullus a deo respicitur oculo mi-
sericordie. Beatam virginem maxime respe-
xit deus quia hoc colore humiliatis maxime
colorata fuit. Luc. i. Quia respicit humili-
tem ancille sue. ¶ Tercium quia ipsa ordem

Berimo

Facit deo acceptam et eam ab eo exaudiri. **Ju**
dith. ix. **H**umilium et mansuetorum sp tibi pla-
cuit depcatio. **S**ie. **E**st creatoris nostro ad re-
cipiendum fletus humilium misericordie sumus
Exemplum de publicano et phariseo. **N**am
publicanus per humilitatem fuit iustificatus. et
phariseus ex superbia condemnatus. **L**uc. viii.
Descendit hic iustificatus in domum suam ab illo
Humilitas enim facit oboem in cōspectu dei in-
troire. **E**ccl. xxxv. **O**ratō humiliatis se nubes
penetrat. **P**etitio autem que non porrigit coram
papa non quod ab eo exauditur. **S**ic est de oratione
coram deo. **Q**uartū est quod liberat hominem
a piculis. **P**s. **H**umiliatus sum et lib. me. in.
Reg. xxii. **D**omine vidisti achab humiliatum co-
ram me propter quod non inducam malum in diebus
suis. **A**bi dicit Greg. **S**i humiliatus tantum pla-
cuit in reprobo. quanto placebit in electo. **A**ug.
Humilitas custodit in omni tribulacione ut non
crepet mens in fornace que non tumet vento su-
perbie. **I**deo castanea facit strepitum in igne.
quod sub cortice continet ventum. **E**xemplum daniel
qui ait. **R**eg. xxviii. **Q**uod pseveris rex isra-
bel. quod pseveris. canem mortuum pseveris et
pulicem vivum. **E**t quod sic se humiliavit. ideo
deus de manu saul et omnium inimicorum suorum et
de omnirangustia eorum liberavit. **R**eg. iiiij. **V**i-
uit dominus qui eruit animam meam de omni angustia
Humilitas enim facit hominem in imo iacere. Va-
centia autem in imo pauca picula possunt contin-
gere. et quum casum potest facere. **Q**uin-
tum est quod exaltat hominem valde. **R**eg. xv.
Domine cum pulchrum esses in oculis tuis caput
in tribubus israhel effectus es. **I**mmo humili-
tas est mensura exaltacionis ut quanto quis se
humiliat tanto exalteatur. **E**xemplum in christo.
beata maria. iohannes baptista et paulo. Nam
christus super omnes est exaltatus. quod super omnes se hu-
miliavit et post christum beata virgo maria. De-
qua Aug. dicit propter sui humilitatem est ma-
ter domini electa. **L**uce. i. quod respondebat. **I**ohannes
baptista. quod post hos plures oibus se humili-
vit. dum dixit. non sum dignus ut sol. cor. cal. ei. **S**. xpi
ideo per omnibus christum eu commendauit. **M**ath. xij.
Interna. mu. non sur. ma. io. bap. et Cris. dicit
quod in nullo vnoque tanto meruit Iohannes baptista. sic
in hac humilitate quem cu[m] iudei vellent per christum
recipere dixit. **N**on sum dignus tecum. **P**aulus vero quod
dixit se minimum apostolum. et dixit. se non dignum
vocari eum apostolum. **I**deo per excellentiam ec-
clesia vocat eum apostolus. **J**ob. v. quod ponit humiles in

XLIII.

Diogenes & fructus humiles

Sublime. **G**esto facit hominem dei gratia sus-
ceptiu[m]. **J**ac. iiiij. **D**e superbris rebus autem dat
gratiā. **E**st enim humilitas huius Bernardi
aquaductus per quae venit gratia dei ad hominem.
Et ideo ait fluente gratie tanto tem-
pore defuerunt. quod nondum interuenierat aqua-
ductus. **E**t vocat aqueductum humilitatem
marie. Superbus autem est plenus ventus va-
ne glorie. et recipere dei gratiam non potest.
Sed humilius est totus in sua reputatione va-
cuus. **S**eptimus facit dei sapientiam in corde humilis
habitare. **D**omi[n]i. ubi hu[er]bi. **I**oho. Inter
sapientes ille sapientior est. quod humilius existit
Bernhardus. **H**umilitas clavis est scientie.
Humilitas enim facit amicum dei. amicis au-
tem secreta reuelantur. **E**t ideo deus humili-
bus sua secreta reuelat. que faciunt ipsos sa-
pientes. **M**athei. xij. **C**onfiteor tibi pater ce-
li et terre. quia abscondisti hec a sapientibus
et prudentibus. et reuelasti ea parvulis. id est
humilibus. **E**t per hunc modum fuerunt sa-
pientes omnes prophete et sancti. **B**eat[us] er-
go Gregorius dicit quod sacra scriptura est quod-
dam pelagius in quo elephas natat. et agnus
peditat. Superbus enim super pelagius scri-
pture natat et nihil intelligit. **H**umilitas au-
tem tangit profundum intellectus scripture.
Vnde boetius dicit. quod sapientia vel philo-
sophia apparuit sibi in specie cuiusdam dñe
que modo sese ad mensuram hominum cobi-
bebat. modo summi cacumini vertice celum tan-
gere videbat. quod dum caput altius extulisset ipsum
etiam celum penetrabat. **E**ter humiliitate enim sa-
pientia ad mensuram hominum se restringit. et per
superbia[m] caput extollit. **O**ctauus est quod recu-
perat caritatem et nutrit eam. **G**regorius. **S**ola
virtus humiliatis est repatio caritatis lese.
Crisostomus. **N**utrix dilectionis est humiliatis. ma-
ter odij est superbia. **H**umilitas enim facit homi-
nem subire sacramenta ecclesie per quae caritas
amissa et lesa reparatur. **S**ic reparavit ea paulus
qui ait Act. ix. Domine quid me vis facere. et
surgens baptizatus est. **T**ronus est quod conser-
vat anime bona. **S**ie. **D**enit omne quod agitur
si non sollicite in humiliitate custodit. **I**de. **Q**ui
sine humiliitate ceteras virtutes congregat quod si
puluerem in ventum portat. **A**ug. **L**ogitatis
magnam fabricam construere celsitudinis. de fun-
damento cogita humiliatis. **H**umilitas enim
est domus dei in qua deus manet. In domo
autem deisicut in deo omnia conservat. **A**ug.

celsus es dñe et humiles corde sunt dom^tne
Ideo in demonib^z et primis parentib^z bona
gratia non sunt p*l*emata. q*i* h*u*militate n*o* m*u*
serunt. ¶ Decimus est quia facit homine*z* pa
cifice c*o*versari. quia sicut inter superbos sem
per iurgia sunt. vt d*r* P*ron*er. xiiij. sic p*l*ocuz
a c*o*trariis inter humiles est ipsa sancta pac
et per c*o*sequens n*u*bilita*z* facit hominem deo
et hominib*z* placere sicut humilitas. Hiero.
N*u*bil est q*i* ita nos deo et hominibus g*o*tos
faciat q*i* si merito magni humilitate sum*z* infi
mi. Bern. In alto non altum sapere sed hu
milib*z* c*o*sentire. n*u*bil deo carius et r*ar* apud
homines. ¶ Undecimum est quia facit homi
nem vincere dyabolum et eius figura*z*. v*n*de
in vita patrum legitur q*i* dyabolus d*x*xit
sancto machario. Sola hu*u*llitas tua me vin
cit. Humilitas em*z* dyabolo c*o*trariat*z* directe.
n*u*bil aut*z* destru*z* nisi p*l* su*u* c*o*trari*z*. vt ignis
per aquam et tenebre*z* l*u*cem. ¶ Duodeci
num est q*i* ducit hominem ad gloria*z* celi. Job.
xxvij. c. Qui humiliat*z* fuerit erit in glia. Mat.
xvij. Q*u*is c*o*versi fueritis et ef*z* si. p*u*. n*o* intra
bitis in regn*u* celoz. Humilitas em*z* facit de*u*n
habitat*z* in anima qui est vita beata animar*u*
sanctor*u*. vt dicit Ang. Ad quaz nos p*du*cat
dominus noster hieslus xpc marie filius cum
patre et sp*u*s sancto v*u*nus deus in trinitate per
fecta p*l* infinita secul*u* secul*u*. Amen.

Dominica resurrectionis domini n*u*ri hieslu
xpi de eu*g*angeli. H*erm*o. xlvi.

Maria magdale
na et maria iacobi et salome em
erunt aromata vt venientes yng
rent hielu Mar. xvij. In eu*g*angeli hodie*z*
quatuor c*o*ntinent*z*. Primum e*z* mulier*z* obsequ*z*
et deuotio oposa. In principio eu*g*elij. Se
cundum est angeloz m*u*steriu*z* et apparitio glio
sa. ibi. Et introentes in monumentu*z* viderunt
in dext*u*ris iuuen*u*e sedent*u* cooperti*z* stola c*ad*i
da. Tercium est angelicum colloquium et re
surrectio*z* xpi affirmatio seriosa. ibi. Qui di
xit illis. Nolite expauescere. Hieslu q*i*ritis na
zaren*u* cruci. surrexit non est hic. Quartum
est p*mu*ulgade resurrectio*z* mandat*u* et ins
cio fructuosa. ibi. Sed ite dicite discipulis ei*z*
et petro sup*z* q*i* d*u*ns surrexit. q*i* precedet vos
in galilea. ¶ Primo ergo ponit istam mulie
rem obsequiu*z* et deuotio oposa. q*i* valde ma

ne surrexerunt. et cum v*ng*aentis aromaticis
ad sepulcr*u* venerunt ut v*ng*erent corp*u*bie
si. Circa hoc primum membruz quatuor co
siderada occurunt. Primo de differetia en*u*
gelistar*u*. Secundo de c*o*gruitate eorum que
in resurrectione legunt*u*. Tercio de c*o*meda
tione istarum mulier*u*. Quarto de moralita
te et significacione earum. ¶ Circa primu*z* sc*z*
differentia eu*g*elistarum nota q*i* mathe*u*
v*nu*m angeli dicit apparu*z*se mulier*u* issis.
Ait em*z*. Angel*u* d*o*. desc*z* de ce. Id*e* d*o*. Marc.
vt hic patet q*i* viderunt iuuen*u*em sedent*u* a
dext*u*ris. Iohannes *ho* et lucas scribunt fuisse
duos angelos in alb*u* sedetes. Ait em*z* iohan
nes. V*id*it duos angelos in alb*u* sedentes,
v*nu*m ad caput et v*nu* ad pedes. Lucas *ho*
ait. Ecce duo viri steterunt secus illas in iuste*z*
fulg*et*i. Ad q*d* dicend*u* q*i* in reueritate uno
fuerunt vel plures. vt Jo. et Lu. scribit. sed q*i*
v*nu* solus loquebat*u*. i*o* Mathe*u* et Mar
cus v*nu* angeli fuisse scribunt. It*e* iohannes vi
detur dicere q*i* d*u*ne. iste n*o* intrauerunt monu
mentu*z*. Ait em*z*. Dum ergo fieret inclinavit*z*
et p*sp*exit in monumentu*z*. Marcus aut*z* om
nes alij dicunt q*i* intrauerunt. Ait em*z* mare*z*. Et
introentes in monumentu*z*. Ad q*d* dicend*u*
q*i* accipiendo proprie*z* monumentu*z* sc*z* pilo
lapide magno in quo corpus xpi sepult*u* fuit
n*o* intrauerunt vt Job. dicit. Sed accipiendo
large sepulcr*u* p*l* quodam circu*z* murato cir
ca sepulcr*u*. sic intrauerunt vt dicit Mare*z* et
alij eu*g*elist*u*. ¶ Et Luc. di. q*i* angeli stabant
Ait em*z*. Ecce duoviri steterunt secus illas. Jo
hannes *ho* dicit q*i* angeli sedebat. Ait em*z* Jo
hannes. V*id*it duos angelos in alb*u* sedetes
Ad q*d* dicend*u* q*i* angeli sedebant vt iob*z*
scribit. sed ad aduert*u* d*u*na surrexerunt. quod
lucas scribit. Item marcus dicit. Maria ma
gdalene et maria iacobi. sc*z* mater et salome. sc*z*
filia et mater filio*z* zebedei due sorores virgi
nis marie. Lucas aut*z* dicit. Erat aut*z* maria
magdalene et iohanna. et maria iacobi. q*i* ioban
na fuit vxor cuze p*cur*atoris herodis. Ad q*d*
dicend*u* q*i* multe alie d*u*ne venerunt cu*z* illis tri
bus mari*z* ad monumentu*z* ad corpus xpi v*ng*
uend*u* vt lucas scribit. inf*z* q*i* fuit iohanna p*dicta*
¶ Et q*i* tres marie fuerunt p*incip*tales. id*o*
sol*u* ip*e* noiant*u* a marco. Quia *ho* p*dicta* io
hanna venerabil*u* d*u*na erat. i*o* eti*u* ip*e* a lu*u* no
m*u*at vt dictu*z* e*st*. Item mare*z* di. q*i* ille due domi
ne venerunt de mane. vt in hoc eu*g*angeli p*ts*.

Berimo

Mathewus autem dicit sic. Vespere autem sabbati venit maria magdalene et alia maria videre sepulcrum. Ad quod dicendum quod iste dominus fons est sepulcro domino notauerunt sepulcrum ut Mar. p. n. l. ca. Et redeuntes hie sunt paue- runt aromata et vnguentum preciosa que habebant perferuare corpus a fetore et facere ipsum redolere. Sabbato autem sum mandatum legis quieverunt et beatam virginem visitauerunt. Domina autem sabbati quod modo est dominica. valde tenebatur. quod Iohannes dicit quod fuit annus lucem. Item dicit Lucas. Marcus autem dicit. quod quoniam puererunt ad sepulcrum erat ortus sol. illa pars orientis ubi sol ortus incipiebat albescebat. quod est signum quod sol sit ortus. quod vocat diluculum quod est medius inter dies et noctem. in quo Christus resurrexit. P. S. Exturgam diluculum. Quod ergo iohannes et lucas dicunt. annus lucem et cum tenebre essent. marcus determinat et dicit. Valde mane quoniam sol incipiebat albescere illam partem orientis quod diluculum non minatur et videtur adhuc nos. Sic ergo iste dominus ante dies resurrexit. et cum iam puererunt ad sepulcrum erat diluculum. quod autem mattheus dicit sic est intelligendum summa Augustinus. quod dicit quod mattheus nomine vespero nocte significat a parte totum denominans. Est enim ibi synodus. Est enim sensus. Vespere autem sabbati. et nocte sabbati. que lucescit in prima sabbati. terminatur ad primam die sabbati que modo est dominica. veit maria magdalene. Judei enim omnem diem vocant sabbatum. s. prima sabbati. secunda sabbati. et sic de aliis. Romani vero vocabant dies a planetis. s. diem solis a sole. die lunae a luna. diem martis a marte. et sic de aliis. quos etiam usque modo nos sequimur excepto quod diem solis vocamus dominicam. Ecclesia autem vocat dies ferias. ut feria secunda. feria tercia. feria quartua. et sic de aliis. propter sabbatum et dominicam diem. Et sic patrum via euangelistarum. Circa secundum. s. primitate eius in resurrectione leguntur nota quatuor primi quod agnus fuit et tecum ipsum manesurgere et diluculum. quod eius resurrectio noctes mortis insimul terminavit. et die gratiae et glorie iesu coauit. et iesus a resurrectione Christi et citronox precepit die. s. primo dies noctes precepit. quod omnia incepit a die gratiae. et terminata sunt ad noctes culpe. modulus etiam a die incepit et desinet noctes. Gen. j. c. Factum est vespero et mane dies vius. In resurrectione autem Christi omnia de tene-

.XLV.

bris a luce transierunt ad gloriam permanentia. Secundo agnus fuit tercium die resurgere ad ordinem qui sicut in ternario numero omnia deus perficit. ita in Christi resurrectione omnia deus perficit. vel fuerunt perfecta et imperfecta ad perfectionem deducta. Nam in trinitate deus est perfectus. Numerus etiam angelorum ternario gerarchiarum et ordinum est perfectus et constitutus. Totum etiam universum tres partes continet ex quibus physicalis et spiritualibus. scilicet mundum et infernum. Cielum etiam in tria dividitur. scilicet celestem imperium crystallinum. et sidereum. Infernum sicut dividitur in tres domus. scilicet infernum purgatorium et limbum puerorum. Ita omnis creatura in tria dividitur. quod autem est pure spiritualis ut angelus. aut pure corporalis ut eleminta. aut ex utroque composite. ut homo. Ita anima habet tres potentias. ad suum perfectum. scilicet intellectum. voluntatem et memoriem. et per tres virtutes iungitur deo. scilicet fidem et caritatem. Sicut oportet corpus perfectum in tribus. scilicet longo latu et profundo. Ita oportet Christus in tria dividitur. scilicet in primis posterum et futurum. Item prima per quam anima reparatur ad vitam in tribus perfectum. scilicet in co- tritio cordis confessio oris. et satisfactione opis. Cum igitur omnis perfectio in ternario numero perfectur. et omnia fuerint per peccatum deordinata. tecum sunt per Christi resurrectionem in ternario perficeretur cuius per ipsam omnia sint reordinata et ad perfectiores reducita. Nam per ipsam deum est glorificatus. anglica natura reparata et restaurata. humana vero natura est exaltata et reintegrata. et breuitas omnis creatura renouabitur et liberabitur a servitute corruptiorum per Christi resurrectionem. Propter quod dicit apostolus ad Romanos. viii. quod omnis creatura ingemiscit et pertinet usque adhuc expectantes redemptorem filiorum dei. Et iesus Christus resuscitatus debuit in ternario perpetrari per quem omnis perfectio designatur. Unde etiam propheta dicit per hoc numerum. scilicet ternarium adhibens nos magnificare deum omnipotentem super eminentem proprietatem regni creaturarum. Tercio agnus fuit ut in resurrectione Christi tria sunt occurserent. scilicet Christus resurgens et humanam naturam liberans. angelus resurrectio affirmans. et mulier nuncians bonum portans. Nam in predicto humano nature tria per tritum fuerunt. scilicet dyabolus suggestens. mulier nuncians virum. et vir comedens et naturam humana corruptum. Quia sed Christus in sua resurrectione humanam naturam repavit. agnus fuit quod ibi fuit Christus homo resurgens et naturam humanam liberans. et angelus bona resurrectione affirmans. et feia sancta nunciata ferens. quod omnis curatorem fit per tritum. quod auctoritate medi-

Quinq[ue] apparet

corum.contraria contrarijs curant. **¶** Quarto congruum fuit ut hodie christus quinque appareret. quas quinq[ue] vices sacerdos in missa quinquies se vertens ad populum representat. Primo enim apparuit marie magdalene ad sepulcrum remanenti et flenti. **Io.** xx. Secundo ipsis et alijs dominab[us] redeuntibus a sepulcro ut patet **Matth.** xxviii. Circa quod intelligendum nota quod prout ex evangelistis colligitur et ut aug. dicit de consensu evangelistarum. maria magdalena et aliae marie bis videb[us] angelos. et eis locute sunt. Primo cum venerunt tempestive ad monumentum et ruerunt duos angelos et statim cucurserunt discipulis nunciare. ut dicit **Matheus** et **Marcus**. Secundo quando cum discipulis redierunt ad monumentum. et tunc certe dentibus discipulis angeli iterum eis locuti sunt. ut dicit **Luc.** et **Johan.** Similiter hieb[us] apparuit bis mulierib[us]. primo marie magdalene quando secunda vice venit ad monumentum cum alijs marijs et apostolis. et redeuntibus apostolis et alijs marijs ipsa remansit ad monumentum foris plorans et vidi hiesum in specie ortulani. ut dicitur **Johan.** xx. Secundo magdalene et alijs marijs recedentibus secundo a sepulcro quando accesserunt et tenuerunt pedes eius. ut dicit **Matth.** Maria enim magdalena postea vidit hiesum in specie ortulani circumstans post alias marias et iuuenit eas in via. et dum essent omnes simul hiesus apparuit eis. ut dictum est. Tercio petro sed nescitur ubi. **Luc.** xxiiij. Et hoc signat sacerdos dum vertit se ad populum et non dicit dominus vobiscum. sed silenter et plane dicit. orate pro me. Quarto duobus discipulis euntibus in emissa. **Luce.** xxiiij. Quinto omnibus discipulis in absentia thome. **Io.** xx. Et signat quod quinquies debemus hodie et in omni die dominica apparere. scilicet in prima in qua missa celebratur. in tercia. in nona. in vespere et in completorio ad regatianum deo pro quinq[ue] maximis beneficijs que a deo recepimus. **¶** Primo ergo debemus deo regatiani pro bono nature. quia nos ad imaginem suam creauit. et hoc signat prima. Secundo pro bono fortune. quia tam diligenter nos gubernat et regit ut omnia pedibus nostris subiecent. et hoc signat tercia. Tercio pro bono gratie. quia ita carissime nos redemit. et hoc signat nona. quia in nona christus mor-

tu fuit. Quarto pro bono glorie. quod in fine vite nobis dare eternam gloriam patet est. et si gnant vespere. Quinto pro bono resurrectio nis gloriose. quod in fine seculi nos resuscitabit non amplius mortuorum. et hoc signat completo riu[m] ultra quod amplius nihil extat. **Z** Circa tertium. s. circa commendationem istarum dominarum non quod iste domine a lex salubriter commendantur. Primo a vera amicicia. quod in vita sequuntur christum ministrantes ei de facultatibus suis et in morte fuerunt iuxta crucem et post mortem iuenerunt ad sepulcrum eius corpus ungere cipientes. Proterius. **xy.** Domini tempore diligit qui amicus est. Amicicia mundi est solus in vita et solus circa prospera persistit. **Ecc.** vi. Si amicis soci mense et non permanet in tempore necessitatis. Secundo commendantur ab eximia religione. quod cum tantum diligenter christum tenet in vita quam in morte tamen propter custodia labborum non mouerunt se a bierualitate in sabbato sancto. ut legem domini custodiret. Glade et tu fac sis ut propter nullius timorem vel amoris pterreas legem dei. Hoc hec hodie quia propter unum denarium lex domini pretentur et plus timetur et amat homo quam deus. Tercio commendantur a soliditudine magna. quia valde mane surrexerunt ad corpus domini reuisendum et inungendum. Sic et nos tempestive ad corpus christi vindicandum surgere debemus. **Ps.** Surgite per quod sederitis qui manducatis panem doloris. **Ephe.** v. Surge qui dormis et exurge a mortuis et illuminabit te christus. **Mich.** vi. Indicabo tibi o homo quid sit bonum et quid dominus requirat a te. utique facere indicum et diligere misericordiam et sollicitum ambulare cum deo tuo. Quarto commendantur ab honestate mutua. quia non una sola sed multe simul iuenerunt. **Ecces.** iii. Cui soli qui cum ceteris non habet subleuantem se. Quia susanna mansit in pomerio sola fuit confusa et condemnata ad mortem. Nunquam mulier aliquam valoris sola intercedere vel stare deberet. Quinto commendantur ab intentione recta. qui iuenerunt ungere hiesum. Hiesum enim inungimus. quando in bonus operibus que exercemus bonam intentionem habemus ut scilicet ea faciamus ad dei honorem et proximi edificationes. **mat.** vi. **Lu.** atque cum ieiunias unigenite caput tuum. et christum propterea ille quinq[ue] angelus non transevit ad nuptias quod non habuerat oleum in lampadib[us]. et bona itet omnis in opibus. ut dicitur. **aug.** Et iohannes lapades eorum se exerce

qui ignis spissifici non potest ardere in opibus maiorum intentio factis. Bona ergo intentio debemus ad ecclesias ire. scilicet ut vngam corporum hies. et non ut videamus vel videamur sic multi et multe faciunt. **A** Heceto mendicant a locutio bonesta. qui non vana nec detractoria loquuntur: sed dicebant. Quis revoluz nob lapide ab ostio monumeti ut. s. possumus vngem corpus hies. **Q** uicinorum enim loquitur de teo. dicitur est cum eo. **M** a thei. xviij. **A** ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo ibi sum ego in medio eorum. **Q** uia hodie duo discipuli loquebatur de hies apparuimus illis hies. **L** u. xxvij. **E**t qui iste dominus loquebatur de amato lapidis ut vngere corpus hies apparuuit illis angelus et splenit desiderium earum lapides amouendo. **D** ron. x. **D** esiderium suum insit dabit. Loquimur et nos de hies ut amoueat lapide. i. durius a corde nostro. ut possimus vngem corporum hies. i. opera pietatis in Christi media exerceat. **M** ath. xxij. **Q** uod vni ex minimis meis fecisti mihi. **A** **C** irca quartum. s. circa significatio istaque dñarum. nota quod tres marie tres amaritudines signantur hoc quod res Christi dñe habet. **M** aria enim interpretat amaritatem. **P** rima amaritudo dñe est de peccatis commissis. **S** ecunda de bonis gemitis. **T**ertia de penitentia. quia priuat est eterna hereditate. eternis suppliciis deputatus. **V** el dñe habet tres amaritudines. s. de peccatis cogitationis. locutus et operis. **B** **R** espixides signantur trinitatem substantie quod fuit in Christo. s. aqua corporis et deitas. in quibus fides nostra consistit quam querens deum habet dñe in pax cordis sui. et dñe ei portare tanquam pax deum in malib. qui debet esse per opera manifestare. **J** aco. ij. **O**nde mihi fidetur sine operibus et ego onus tibi fidetur mea et per opibus. **L** **T** ria vnguenta in paxibus significant tres amores quod querens deum dñe habet secundum. **P** rimus est amor dei qui per amorem marie magdalene significatur. que marie et super omnia deum dilexit. **S** ecundus est amor proprieatis salutis. qui per vnguentum marie iacobi designatur. qui tunc est quod aia regit corporum et mundi supplantarum et viae et peccata. **I** acobi enim suppluator dicitur. **T**ertius est amor proximi qui per vnguentum marie salome designatur. qui tunc est quod habet cor amarum in miseriis peccatorum et proximatorum. **H** alum enim id est quod amarum vel amaritudo. **N** o. **C** orin. x. **Q** uis infirmatur et ego non infirmor. quod scandalizatur et ego non vior. **A** tel tria vnguenta sunt fides spes et caritas quibus dominus oleo leti-

citur et omni gratia vincens coniungitur anima. et ipsam eodem oleo leticie et ois gracie et virtutem vngit. Qui ergo vult videre Christum resuscitatum et gloriosum hec oia ferat secundum sed non querat eum in sepulcro. quia ibi non fuit innatus. **L** u. xxvij. **Q** uid queritis vincentem cum mortuis. Sepulcrum dealbatum est mundum iste. qui aforis speciosus apparuit. et intus est plenus osibus purgitorum et omni spurcicia. Recedamus ergo de sepulcro mundi et Christus occurrit nobis sicut istis mulieribus fugientibus de sepulcro occurrit et dixit. Alete. **M** ath. xxvij. **Q** ue tunc accesserunt et tenuerunt pedes eius. Et sic patrem primum. **S** ecundo ponitur angelorum ministerium et apparitio gloria. qui introiuntur in monumentum. i. in ambitu muratur circa sepulcrum videtur innuenire sedentem super sepulcrum ad terram precepit stola candida. **D** **I**n quibus verbis quatuor notantur. **P** rimo enim etas resurgentium designatur. qui angeli in etate iuuenili apparuerunt in qua Christus resurrexit. i. qui etiam oes resurgemus. Ephe. iiiij. Donec occurramus oes in vita perfecta in mensura etate pleitudinis Christi. **S** ecundo designatur penis gloriarum resurgentium. qui sedentem in terris viderunt per terram autem beatam futuram vitam. per sinistram autem partem seculi designatur. **T**ercio deligitur claritas corporum gloriosorum. qui in ueste fulgenti et stola candida cooperante iuuenient viderunt. que uestis fulgens et stola candida nihil aliud fuit nisi quidam fulgor glorie et claritas luminis. Et abundantia eius glorie aie rediudicabit quidam splendor in corpore sole clarior et delectabilis ad videndum. **M** ath. xij. Fulgebut iusti sicut sol. **Z** **Q** uarto designatur ora resurgentium. qui ut dicitur. erat autem aspectus eius sicut fulgor. et vestimentum eius sicut nitus. Christus enim gloriosus et splendens apparebit iustis et bonis in iudicio. malis autem terribilis et formidolosus. propter quod dicunt motibus. opite nos a facie ire agni sedentibus in throno. Apoc. iiiij. Et sic patet secundum. **T**ercio ponitur angelicum colloquium et resurrectionis affirmatio seriosa. In colloquio autem magna clementia demonstratur. Et hoc est quod dicitur. Nolite expavescere sed in te timere. **V** os autem que fertis vngentam preciosam. s. virtutes et opera bona que Christus in vita et in morte obsecute fuistis. que veraciter ipsum queritis et devote. nolite timere. qui timor non est in caritate. sed perfecta caritas fors metit timorem. Job. iiiij. vos autem perfecti

caritatem ad christum habetis. et ideo nolite timere. Sed timeant indei qui christum occiderunt. timeant pagani qui in ipsum non credunt. timeant mali christiani qui ipsuz quotidie factis negant et ipsum iterum crucifigunt. **E**los autem que queritis. **H**iesum nazarenum id est salvatorem floridum omni flore virtutum. **H**iesus enim salvator nazarenus floridus interpretatur. crucifixum pro salute hominum. nolite timere. In affirmatione vero resurrectionis firma veritas elucescit. quod surrexit non est hic. **U**bi duo consideranda occurunt. scilicet resurrectionis probatio et resurrectionis modus. **C**irca primū scilicet resurrectionis probationem duplum procedamus. **P**rimo infringamus rationem indeorum et dictum qui dicunt quod discipuli custodibus dormientibus furati sunt corpus christi. et dixerunt ipsum resurrexisse et haec error usque in presens marcescit in cordibus indeorum. qui error habuit ortum. ut patet **M**ath. vi. ex eo quod custodes sepulcri domini domino mane surgente exterriti sunt valde. et facti sunt velut mortui pre timore terremotus et aspectus angelorum qui ibi apparuerunt. et fugientes ad ciuitatem et redeentes hierusalem inuenierunt principes sacerdotum et phariseos quibus ea que contigerunt dixerunt. christum resurrexisse affirmantes. **S**acerdotes autem et pharisei consilio habitu magnam pecuniam predictis custodibus sunt largiti. rogantes eos quod dicarent quod dormientibus eis venerunt discipuli et corpus christi furati sunt. **C**ustodes autem corrupti pecunia sic dixerunt in populo diuulgates predictum errorum. **H**oc autem apparet falsum dupliciter. **P**rimo quia aut custodes dormiebant. aut non. **S**i dormierunt quomodo hoc scire potuerunt. **S**i non dormiebant quomodo cum custodes erant armati permiserunt apostolos qui erant persone viles et tremebundis rapere corpus hiesu. **C**erte non est verisimile nec credibile. **S**ecundo quia si discipuli fuissent furati corpus christi non transirent mox ad spoliandum ipsum. sed subito asportassent. **Q**uis latro inueniens sacrum plenum panis poneret se ad dissoluendum saccum. **S**ed in theamina quibus christi corpus fuit innolutum in sepulcro postea inuenta fuerunt. **E**t ideo hec fictio est valde irrationalibilis. **S**ed ut dictum est indei cor-

ruperunt custodes pecunia et cis sic loqui persuaserunt. **S**ed stulti indei magis apparet et credibile mendacium fingere debuerunt. **S**ecundo indeorum fictione exclusa christi resurrectionem probemus. et hoc quinq; modis. s. per scripturas per testimonium. per rationes. per figuram. et per exempla naturalia. **D**ibus istis modis christi resurrectio conuenienter probatur. **P**riuo ergo per scripturam nouam et veterem. quam impossibile esse est fallere. utpote a spiritu sancto dictatam. **P**sal. Ego dor. et sopora sunt et exurrexi. **I**dem. Exurgam diluculo. **N**uum autem testamentum totum est plenum christi resurrectione. quia et euangelia et epistles affirmant. **S**ecundo probatur per testimoniū quod fuit triplex. s. celeste. terrestre. et infernale. **C**eleste fuit testimoniū angelorum dicentium. **R**esurrexit non est hic. Qui apparuerunt in ueste glorie ad ostendendū quod gloriosē resurrexerat. **T**errestre fuit triplex. s. testimonium sanctorum dominarum et aliarum multarum. **L**u. xxviii. **M**ulieres quedā ex nos terruerunt nos z. qui dicunt eū vivere. **M**ilitū pilati qui semiuini ceciderunt in terra et fugientes dixerunt quod surrexit. **M**ath. vi. **E**cce quidam de custodiis venerunt in cimitatem et macauerunt principib; sacerdotiū oīa que fecerunt. **E**t religiosorum apostolorum quorum testimonium certissimum fuit. quia fuit de visu et de tactu et de gustu. **L**u. xxiiii. **P**alpate et vite quia spiritus carnem et ossa habet. **A**ctu. x. **D**edit eum manifestum fieri omnī populo. sed testib; preordinatis a deo nobis qui manducauimus et bibimus cum postea resurrexit a mortuis. **I**fernale testimoniū fuit multorum qui cum christo resurrexerunt. **M**ath. xxvij. **M**ulta corpora sanctorum qui dormierant sur. et apparuerunt multis. **C**ercio resurrectio christi post rationes probari. **H**ec post sunt ad hoc adduci duodecim rationes. **P**rima est ex parte iusticie dei que est quod qui non peccat non puniatur sed christus in corpore suo nunquam peccauit immo multus valde meruit nec in ipso fuit concupiscentiam alicui ad malum inclinans sed originalis iustitia et innocentia pura. ergo id corpus non debuit per putrefactionem puniri sed per resurrectionis gloriam premiari. **P**sal. Non das sanctum tuum videre corruptionem. Et si ad horā gustauit morte. **H**ec fecit propter scelus humanum.

Berimo

.XLV.

ut nos redimeret ab eo. **I**sai. liij. **P**rop̄ se-
lus ipsi mei peccati enī. **S**cda ē ex pte sapi-
entie dei cōē ordinare oia 7 nihil inordinatū
relinquere in mōdo. sed ois ps ordias in suo
toto 7 extra ipm inordinata manet. **D**artes
quāē boī sunt aia 7 corpus. ḡ aia xp̄i debuit
corpoū reuniri facta redēptioē hūana. ppter
qua fuerat a corp̄e sepata. **T**ercia ē ex lar-
gitate 7 magnificētia dei ad quāspectat oī-
bus a se creatis tribuē oēz pfec̄toēz 7 oēbo-
nuz qd̄ fm naturaz suā eis ppetit 7 recipere
possunt. **J**aco. i. Qui dat omnib⁹ affluenter
Sed corpus xp̄i poterat recipe gl̄iam resur-
rectionis cū fuerat habitaculū dei qd̄ magis
fuit. ac etiaz ei fm naturā resurrectioēs gl̄ia de-
bebat. qz corp⁹ fuit gl̄iosi dei. **V**nde ab istā
tēceptioē sibi gl̄ia debebat. 7 qd̄ ad tps ea
caruit deus dispensatiue fecit. ḡ debuit p re-
surrectioēs gl̄ia sublimari. **Q**uartā ē a ma-
ioritatis decentia qz qui h̄z maius 7 p̄cipiale
d̄z h̄z min⁹ 7 accessoriū. vt qui h̄z equum
debet habere frenu⁹ 7 vir qui h̄z vrox̄ez de-
bet habere bona eius sed corp⁹ illud sp̄ ba-
bebāt dēū qz omnib⁹ maior est. qz deitas nun
qz fuit nec a corp̄e nec ab aia sepata. ḡ illud
corpus debebat h̄z gl̄iaz que dī ē fm quod
ipm cāpe poterat. **H**autē ē gl̄ia resurrectioēs
Quita ē ab aie inflamatioō ut inflamē
z accendamur ad bñ agēdū. **N**ā assueti cor-
poalib⁹ magis diligim⁹ corp̄alia bona. **G**lo-
ria aut̄ corp̄is boni corp̄ale ē quā dum i xp̄i
corp̄e speculamur que etiaz nobis p̄mittit.
illud **P**hilip. iij. **S**aluatorē expectam⁹ do-
minuz nostrū h̄iesū christū qz reformabit cor-
pus humilitatis nostre p̄figuratū corp̄i clari-
tatis sue. magis accēdimur ad bene opandū
Si em̄ gl̄iam corp̄is in nullo p̄spicerem⁹. ca-
deret spes nr̄a de tali p̄mio despantes tepidi
7 remissi effecti. **Q**uia vt dicit **H**eg. **C**onsi-
deratio p̄mij minuit vim flagelli. **S**exta
vt naturale desideriū p̄pleat. qd̄ frustānō
potest. eo qz ostenderet impfectōem eternita-
tis dei. **S**naturale desideriū inest aīme corp̄i
reuniri 7 insimul cuž eo gl̄ificari s̄. put **P**ro-
uer. x. dī desideriū suū dabis iustis. ḡ corp⁹
debuit reuniri aie 7 cñ ea gl̄ia potiriz eius p̄-
tute oia alia corp̄a suis aiab⁹ reunient. qz vt
pbat **A**post. i. **L**or. xv. xp̄i resurrectō ē cau-
la nr̄e resurrectioēs. 7 si xp̄i resurrexit 7 nos r̄-
surgem⁹. cātāt em̄ eccia. mortē nostrā moriē
do destruxit 7 vitā resurgedo r̄panit. **S**e

ptima est a xtute sup̄naturali qz fuit in xp̄o
qui maiorem xtutem habuit ad vivificādū
qz adā ad mortificandum. vt dicit apl̄us ad
Rōs. qz. sed adā transmisit mortē in se 7 i om-
nes posteros. ḡ multomaḡ xp̄s suscitavit se
7 omnes alios per xtutē sue potentie. **S**o-
rinth. xv. **S**icut in adam omnes moriāntur.
ita 7 in xp̄o oēs vivificabunt. **O**ctaua ē a
xp̄i humilitate. **L**ex em̄ di hoc sanxit. vt qui
se magis humiliat marie exaltet. **E**st em̄ humili-
tas regula exaltatōnis vt supra in preceden-
ti dominica est notatum in sermone de episto-
la 7 econuerso de superbia. **A**u. xiiij. **O**mnis
qui se humiliat exaltabit 7 ois qui se exaltat
humiliabit. **S**ed xp̄c maxime 7 in supremo
gradu se humiliavit. ergo summe debuit ex-
altari. quod p̄ resurrectionem factum est. qz
nisi resurrexisset nō fuissest summe exaltatus.
nam magis est in aia 7 in corpore exaltari et
glorificari qz in anima solū. **P**hilip. qz. **H**u-
miliauit semetipsum. **E**t sequit. **P**rop̄ qd̄
7 deus exaltauit illum. **E**t ideo post resur-
ctionez xp̄s ait **M**ath. xxvij. **D**ata est mibi
omnis potestas in celo 7 in terra. **N**ona ē
xp̄i obedientia. **I**nuenimus ergo de multis
sanctis qz eis omnes creature 7 mors 7 vita
obediēt ad nutū. 7 h̄z qz ip̄i obediētes fu-
erunt. **E**xempla patet in nouo 7 ve. te. **S**ed
xp̄s sup̄ oīes sanctos deo obedivit v̄sqz ad
mortem nec eius mandatum vñqz preteriuit
Philip. qz. **F**actus est obediens v̄sqz ad mor-
tem. **E**rgo mors 7 vita vt moriret 7 resurge-
ret quando vellet debuerunt ei magis qz ali-
cui sancto alio obediēre. **J**oh. x. **P**otestem ha-
beo ponendi animā meā 7 iterum sumēdi cā
Decia ē ppter reuerentiaz fidei xp̄iane 7
irmissionē infideliuz euadendaqz que marie se-
queret si xp̄s nō resurrexisset. **N**āz magl ab
sordū fidei xp̄iane 7 inconueniēt apud exte-
ras natōes videt qd̄ nos dicim⁹ qz deus fuit
mortuus 7 sepultus cū deus mori non poss̄
eo qz ē vita p̄petua 7 beata. **S**i ergo fil⁹ dei
a mortuis nō resurrexisset. tē deus 7 dñs xp̄i
anoy esset quidā deus mortu⁹ 7 sepult⁹ qd̄
esset quoddam ridiculous dicere. **N**ām si
ad horā instauit mortem inq̄stum homo vt
nos iuste liberaret. resurrexit in virtute dī de
uicta morte in qz verus deus ostendit. **M**at.
xxij. **N**ō est de⁹ mortu⁹ s̄ viuentū. i. de⁹ no-
ster non est deus mortu⁹ sed deus viuens.
Andecima est ad fidei nostrā p̄firmādā.

Nam hec est fides catholica ut credamus et confiteamur. quia dominus noster Iesus Christus est deus et homo. **I**o. xiiii. Creditis in deum et in me credite. Sed si Christus fuit a morte victus sicut et ceteri non habuerunt omnipotentiam dei quam magis in eo quod morte absorbutus remansit. que omnes vicit et persequentes non fuimus deo. **S**imiliter non fuit homo quod filius dei in triduo mortis non fuit homo cum anima fuit a corpore separata. ex quibus punctis homo perficitur. et hoc ut dicit apostolus. **I**. Cor. xv. Si Christus non resurrexit a mortuis in anima est fides nostra. **D**uodecima est complementum felicitatis eterne que perficit in cognitione veritatis et humanitatis Christi. **J**ohan. xxvij. **H**ec est vita eterna ut cognoscant te solum verum deum et quem misisti Iesum Christum. **H**umanitas in unione animae ad corpus consistit que per mortem destructa fuit. quia in morte Christus non fuit homo. Ut ergo completa sit felicitas nostra oportuit Christum resurgere salute humana consumata per mortem. **I**oh. x. **I**n greditur scilicet ad beatitudinem et egreditur scilicet ad humanitatem et pascua inueniet scilicet felicitatem et gloria. **Q**uarto Christi resurrectio probatur per figuratas. **N**on figurata fuit in Samsonem quem cum prophetam crederet detinere. ipsa media nocte surrexit et tulit portas gaza ereas et egressus est civitatem. ut patitur **J**udicij. xvij. **S**icut Christus iungit ad inferos et dum inferi crederet ipsum detinere ipse surrexit fractis portis inferi. **P**sal. Non derelinquas animam meam in inferno. **T**e figurata fuit in Iona quem cete absorbens. tercia die euomuit. ut patitur **I**one. ii. **S**icut Christus in vetere teste positus est circa die resurrectionis. **M**at. xij. **S**icut fuit Ionas in ventre ceti tribus diebus et tribus noctibus. sic erit filius hominis in cordate tribus diebus et tribus noctibus. **Q**uinto resurrectio Christi probatur non esse impossibilis per exempla naturalia. **N**am de leone dicitur quod fac filios mortuos quod tercia die cum rugitu resuscitat. Multo ergo magis deus pater filium suum voce virtutis sue suscitavit. et ideo Christus sua resurrectio leoni assimilatus sicut in sua passione agno. **A**po. v. **V**icit leo de tribu iuda. **S**imiliter de fenice dicitur quod adunat ligna aromaticae et vibrans alas in eis igne accedit et seipsum consumit. et ex cineribus fenicis generatur amnis quidem quod in eandem aumen transformatur et crescit. **S**icut Christus in ligno crucis ex igne spiritu sancti seipsum combusit et tercia die idem resurrexit. **S**imiliter de cocodrillo dicitur quod est ani-

mal magnus et perniciosus et ydri insidiatur. **I**drus autem inuoluit se in lumen ut labilis fiat. et proicit se in os cocodrilli dormientis. **Q**uem cum cocodrillus credit se devorasse. ipse corrosis visceribus eius tercia die egreditur. **C**ocodrillus est dyabolus cuius os est mors. et venter infernus. ydri autem id est filius dei inuoluit se in luto mortalitatis nomine ut posset mori et mortuus est. **Q**uem cum dyabolus crederet devorasse ipse corrosis est visceribus dum animas sanctorum inde extraxit tercia die resurrexit. **S**ecundo videamus resurrectionis modum et significacionem. **I** **C**abi nota quod Christus quinq[ue] modis resurrexit. scilicet cito. immortalis. carnis. socius et vere. **R**esurrectio autem Christi corporalis significat resurrectionem nostram spiritualis. que vocatur resurrectio prima. que est resurrectio anime qua a peccato resurgit. **N**am et anima moritur morte sua. **A**po. ii. **B**eatissimus qui habet partem in resurrectione prima. **S**i ergo volumus cum Christo gloriosam resurgere. et in gloriosa resurrectione secunda cum Christo esse. resurgamus resurrectione prima. et supradictis quinq[ue] modis quibus Christus a mortuis resurrexit. **R**esurgamus cito. Christus enim statim probata morte resurrexit. quia humanum est peccare. sed dyabolicum in peccatis perseverare. ut dicit Gregorius. In nullo alio peccato dyabolus ita imitamus sicut in perseverantia malorum. quia ille ab initio peccauit et semper perseverat in malo. **P**sal. Superbia eorum qui te ode. ascen. semper. **C**ontra quod dicitur Ecclesiastes. v. Ne tardes conuerti ad dominum. et ne differas de die in diem. **E**t nota quod unus emissus de arca nunc est dicitur. et semper dicitur cra. cra. **S**ic faciunt multi. **S**ecundo resurgamus immortales ut nunquam morte culpe per peccatum in anima moriamur. quia Christus resurgens a mortuis iam non moritur. mors illi ultra non dominabitur. **R**oma. vi. **Q**uia ut dicitur Hebrei. x. Voluntarie peccantibus nobis post acceptam noticiam veritatis iam non relinquitur nobis hostia pro peccatis. terribilis autem quedam expectatione iudicij et ignis emulatio. que consumptura est aduersarios. **Q**uia qui voluntarie peccat. quantum in se est. quia filium crucifixit. ut dicit apostolus ad Hebrei. vi. et hoc est Christi crucifixori iudicabit. **S**tultus est valde

77

77

Berimo

.XLV.

imo insanum in carcere dyaboli voluntarie
velle redire. ac peccatorum catenis tenuo mā-
cipari. qz sic sunt nouissima hominis peiora
prorib. **Joh. v.** Ecce iā sanus fact⁹ es. vad⁹
et amplius noli peccare ne deten⁹ aliquid cō-
tingat tibi. **Tercio resurgam⁹ caute.** **Eps**
em de mane tēpestine nō fracto sigillo pilati
caute resurrexit. **Sic et nos resurgere debē⁹.**
qz multa sūt que impedit nos resurge⁹. scz
mūndus caro. demonia. consanguinei et amici
Ephe. v. Videte quō caute abuletis. **Nat.**
Resicut sinistra tua quid faciat tertea tua.
Et nota qz xp̄s resurgens dimisit vestes ī se
pulcro ita et nos pelle⁹ veterē p̄cti resurgen-
to ad vitā grē deponē debem⁹. **Col. iiij.** Ex-
poliantes vos veterez homiez cū actib⁹ suis
et induētes nouū hoiez qui renouat in agni-
tionem dei. **Quarto resurgamus cuz so-**
ciate. qz multa corpora sanctorum cū ip̄o resur-
rexit. vt sicut malo exemplo vel suggestio-
ne fecimus alios cadere ita nitamur eos et ali-
os facere ad vitaz resurgere. Et sic fum⁹ cā
pditōis multoz sic sim⁹ cā salutis. qz p̄ hoc
openemus peccata nostra. **Ja. v.** Qui quer-
tis fecerit peccatorem ab errore vie sue salua-
bit animā eius a morte et opit multitudinem
peccatorum suoz. **Quia vt dicit Aug⁹.** nō est
maius sacrificiū in deo qz zelus aiay. **Hic erat**
sollicitus apls qz multos peccare fecerat et ml̄
tos renouauit ad vitā. **iij. Coz. xij.** Ego autē
libentissime impendā et supimpendar ip̄e p̄
aiabo vestris. **Quito resurgam⁹ vere.** qz
xp̄s vere surrexit. **Lu. xxiiij.** Surrexit domi-
nus vere. **C** tria fuerunt signa. s. palpato vi-
sio et p̄mestio. **R** **N**ā discipuli xp̄m palpauit.
ip̄m aptis oculis viderūt et ip̄e cum
eis et p̄i cum eo comedenterunt. **Lu. xxiiij.** Pal-
pate et videte. **H**ilz hec tria sūt sig⁹ qz homo
sp̄zialr resurgit. **P**rimū ē palpato. **S**i qz
em p̄mittit se palpari et tribulatōib⁹ et nō mur-
murat sicut **Job** qui in oib⁹ nō peccavit nec
stultū quid p̄tra deū locut⁹ ē. signū ē qz vere
resurrexit. **D**ō em in p̄spersis sed in aduersis
p̄gnoscit si hō ē vere viv⁹. sicut satan dirit
dno de **Job. iiij. c. eiusdē.** Vitte inqt manum
tuā et range os ei⁹ et carnē. et tunc videb⁹ qz in
faciem benedicat tibi. **S**ecundū est visus
qz em oculo fidei recte videt xp̄m et ip̄m
verum filium dei credit. p̄ salute hominū passum
et aspicit etiā in eū in cruce oculo pietatis et
caritatis ut ei p̄patiat et moriat cū illo. signū

est qz vere resurrexit. **Ps.** Respice in faciem
xp̄i tui. **Hiere. v.** Domine oculi tui respiciunt
fidē. **Quia iust⁹ ex fide viuit Rō. x. q.** Ter-
cius est comestio. **S**i qz ē cibū aie. s. verbu⁹
dei. et xp̄i corpus digne et tenote masticat et
comedit signum ē qz vere resurrexit et viuit.
Sic em̄ debet et p̄medi. **j. Coz. xij.** Probat qz
seipius hō et sic de pane illo edat et de calice
bibat. **E**t sic patz tercius. **Quarto ponit**
p̄mulgande resurrectōis mandatu⁹ et iussio
fructuosa. quia ite et dicite discipulis eins et
petro sup. qz resurrexit dñs. qz precedet vos
in galileaz ibi eū videbitis. **P**etro precipue
mandat dici ne ppter peccatū qd̄ p̄misit de-
speret. et qz caput erat apostolor. **A**nde qz
nis petr⁹ ppter peccatū infidelitatis et nega-
tionis ppter qd̄ soluz papa potest deponiā
amiserat principatus tamē ppter p̄niaz ve-
ram qz fleuit amare deus transfiguravit p̄ctm ei⁹
q. d. xp̄s. **D**icite petro. **S**icut pro peccatori
bo mortuus sum ita p̄ peccatorib⁹ resurrexi.
qz scz deflent peccata sua ut in sti siant. **Rō.**
vij. **T**radit⁹ ē ppter delicta nostra et resurre-
xit ppter iustificatōeñ nr̄az. **E**t nota qz xp̄us
asserit se in galilea videndi et non alibi qz nisi
alibi se onderet. qz galilea interptat̄ trāsimi-
gratio. **Omnib⁹ em̄z qui se satagunt trāsimi-
grare de vicijs ad x̄tutes et de mundo ad celū**
et de negligentia ad obseruatōeñ mandator
xp̄s p̄mittit se ondere et manifestare. **Jo. xij.**
Qui hōz mandata mea et seruat ea ille ē qz di-
ligit me et ego diligaz eū et moifestabo ei me-
ipm. **H**ec ergo dies carissimi boni nūci est.
siti tacuerim⁹ et noluerim⁹ nunciare sceleris
arguemur. **iiij. Reg. vij.** Annuciem⁹ ḡ mū-
do xp̄i resurrectōeñ et qnta miracula xp̄s per
mortem et resurrectōeñ ē mirabilis operatus
Hunt ante⁹ ser que hodie mundo nunciare
debemus. **P**rimū est triumph⁹ xp̄i nobilis
mors em̄ et vita mirādo p̄flicere duello. **S**z
xp̄s vita nr̄a vicit mortē dyabolū et mūndum.
De primo **Osee. xij.** Ero mors tua o. m. j.
Coz. xv. Abi est mors victoria tua. Absor-
pta est mors in victoria. **D**e secundo **Aug⁹.**
Vanu iermi et affixa cruci obellavit aereas
p̄ates. **D**e tercio. **Job. xij.** Cōfidite ego vi-
ci mūndū. Glade et tu fac sitr. **G**lincamus er-
go. dyabolū. mūndū et p̄cti mortem hodie.
Secundū ē spoliatō inferni mirabilis. qz
xp̄s rex noster p̄fregit portas inferni et p̄es
nostros inde victoriōe extraxit. **Zach. ix.**

sc̄c nota

Tu autem in sanguine testamenti tui eduxisti vincitos tuos d' lacu in quo non erat aqua. Tanta enim fuit victoria regis nostri quod invaserit inimicum usque ad domum suam. et spolia quae sibi placuerunt abstulit ipso in vinculis religato. Extrahamus et nos carissimi alias pentuz nostrorum de purgatorio beneficiis nostris et orationibus. q. Machab. xii. Sancta ei et salubris est cogitatio pro defunctis exorare ut a peccatis soluantur. ¶ Tercium est spes humani generis infallibilis. quod Christus rex noster et caro et fons noster gloriatus in alia et corde hodie resurrexit. cuius resurrectio est causa et forma nostre resurrectiois. et ideo firmiter sperare debemus. quod sicut ipse resurrexit et nos resurgemus. An nunciemus ergo hominibus ut deinceps in spe beate resurrectiois vivam. quod spes facit oiam aduersa patientem et libenter tolerare. ¶ Quartus est miseratione et affectus venerabilis. quod licet christo post resurrectionem defuerit miseria. non tamen ei defuit misericordia. quia quis sum me fuerit sublimatus non tamen oblitus est suorum et nostri. Nam apostolus et multis aliis apparuit et omnes amicos est consolans et eos dono spissanci replevit. Job. xx. Accipite spiritum sanctum quorum re. Et. Proverbiis est. Honores mutant mores. Sed rex noster summe honoratus in nullo mutatus est quin sepe circa nos paternus gerat affectum et nostri misereantur tribuens semper carissimum dona et nobiscum maneat. Matth. xxiij. Ecce ego vobiscum sum om. die. xl. ad 25. se. ¶ Quintum est prudentialia salutaris. Multum ei debent peccatores pridere. quia Christus resurgens primo apparuit peccatrici et negatori quod aliis ad innundum quod sicut pro peccatoribus mortuus fuerat. ita per peccatores resurrexit. Mat. ix. Non veni vocare iustos sed peccatores. Iohannes. i. Fidelis sermo et omni ac. di. quia bies Christus venit in hunc mundum peccatum. Nonne apparuit paulo dominum iret ad presequendum membras sua et eum conuertit et gratiam sibi insuavit. et aplum ipsius constituit. Sic quotidiani peccatores paratos male agere et innobiliter convertit et gratiam magnam facit. ¶ Sextus est recuperatio celestialis. quia celeste hierusalem recuperatus est homo que est civitas nostra. Heb. xii. Non habemus hic manente ci. sed fin. in qua. Accipiamus ergo baculum et capsellam ut pugnemus et eamus Christus hierusalem quod recuperata est et via est secura quod inimicus huma-

ni generis qui viam conturbabat et capiebat ambulantes per eam. captus et cathenatus est. Est etiam via abbreviata. Nam olim circubat per infernum sed modo recto tramite tendit versus celum. 1. Mai. xxx. Hec est via ambulante in ea neque ad dextram neque ad sinistram. Et sic patet quartum. ¶ Sed quia ut dicit apostolus. Corinthi. xv. 7. i. Cor. viii. Christus resurrectio est causa nostre resurrectiois. Et sicut Christus resurrexit. ita et nos resurgemus. Si enim inquit dominus quod bies moritur est et resurrexit. ita et resuscit eos qui dor. per bies ad. cum e. Heb. vii. Ideo de resurrectione nostra. xii. videamus. ¶ Primo utrum corpus resurrectio sit futura. Ad quod dicendum quod oīno oportet ponere quod corporis resurrectio sit futura. et hoc propter quinq; rationes. ¶ Primo ratione iusticie dei. Vobis est enim apud tecum et hoīes quod ille punias vel premieret qui peccavit vel meruit. Sed oīa opera nostra sunt aīa et corporis simul. quod ut dicit prophetus. actus suppositorum sunt et. Coniunctum enim ex anima et corpore operatur et non aīa vel corpus. Sed ut manifeste videtur in vita illa nec boni premiant nec mali puniantur. Quia ut dicit Job. xii. abundat tabernacula predonum et audacter puo. di. Multa etiam aduersa patiuntur iusti mox per multas tri. o. nos intra. re. c. Actu. viii. In separatione autem aīa a corpe aīa vadit ad gloriam vel in penam. corpe hic in terra permanente. Ut ergo iusta sit retributio oportet dicere quod aīa remittitur corpori ut simul cum ipso punitur vel puniat iuxta stipendia meritorum quod per resurrectioem fiet. Hic cadit exemplum de illo qui percussus patrem suum et iuit ad sanctum Jacobum et nullum poterat ecclesias eius intrare donec sibi pedes amputavit. ¶ Secundo ratione desiderij naturalis. Naturaliter enim homo desiderat perfectum habere bonum et est appetitus in aīa et corpe. Naturale aīe desiderium non potest esse frustra eo quod demonstraret imperfectio dei creantis naturam quod est impossibile. Et ponas exemplum de fenestra domus quod nunquam aperiretur que ignorantiam magistri demonstraret. Ergo nisi homo ponat impedimentum oportet quod perfectum bonum quod est natura percipere aliquam sequacem. In quo ut dicit Boethius. magna malorum impotentia demonstrat cum nunquam sit secutura id quod super desideraret. Boni autem sunt perfectum bonum in resurrectioe consequentur. Proverbiis. x. Desiderium suum iustis dabit. Om-

Sermo

.XLV.

nis etiam creatura. ut dicitur Rōs. viij. inge-
miscit et parturit usq; adhuc expectans reue-
lationē filiorū dei. qz etiam ipsa creatura tē a
finitute corruptōis libabit. Ergo et p deside-
nū boīs et p desideriū oīs creatūe pbat qz r-
surrectō corporū sit futūa. ¶ Tercō rōe hidi
et scripture. Nam fidei impossibile est subē
falsum. quia est de pma xitatem et d operibus
pme veritatis. Sed vnum de articulis fidei ē
resurrectō mortuorū ergo resurrectōes opor-
tet esse. Similiter scripturam impossibile est
non impleri. Mat̄. v. Tota vnum aut vn
aper nō pteribit a lege donec oīa siant. Sed
scriptura d. Osee. xiiij. Ero mors tua o mors
scz p resurrectionem. Et Job. xix. In nouis-
simo die de ter. sur. suz et rur. cir. pel. xc. i. Co-
m̄th. xv. Dēs quidem resur. ¶ Quarto rō-
ne virtutis et meriti xp̄i. qz vt dictum est sup
ibi pbata fuit resurrectō xp̄i. maioris virtu-
tis et efficacie fuit xp̄s p suā obedientiā ad vi-
uificādū qz adam q superbi a3 ad occidēdū.
sed in adam omnes moriuntur. ergo p xp̄um
z in xp̄o omnes vivificabunt et resurgent.
¶ Quinto rōne sapientie dei cuius est ordi-
nare et nihil inordinatū relinquere. Sed oīs
pars est inordinata extra sunz ordinē. Par-
tes autem hominis et humane nature sut aīa
et corpus ergo anima et corp⁹ ab inuicē sepa-
ta extra suum ordinem sunt et nisi iungant
extra ordinem suuz manent. Cum ergo sapi-
entia dei nihil inordinatum relinquat. oportet
qz resurrectio corporum sit futura. Item
turpis et inordinata est ps que nō pueit suo
toto. Sed vt dicitur ad Ephe. i. Deus de-
dit xp̄m caput super oēz ecclaz. Ipse ergo ē
caput et corpus et nos omnes sumus mēbra
eius. Ne ergo caput et corpus sit mōstrosū
oportet qz sicut xp̄s resurrectit et nos similiter
resurgamus. vt sumus membra puenētia ca-
piti et corpori nostro in eadem similitudine q
mansura. ¶ Secundo videamus an
omnes tam boni qz mali ac etiam pueri vte-
ris maternis defuncti resurgere debeant. Ad
quod dicendum qz omnes resurgent. et hui⁹
ratio tacta est supra. quia sicut ipsi in corpo-
re et anima meruerunt et demeruerunt. ita in
corpe et anima premiabūtur et punient. Du-
eniantem in vtero mortui resurgent qz xp̄us
repabit totam naturam. sicut adam totā de-
struxit. Si enim status solis et lune et aliorum
corporum perficietur. multomagis illi pueri

omnem perfectionem naturalem habebunt
D̄mes enīu perfectiones tam anime qz cor-
poris haebunt que eis sūm naturam ppete-
re possunt. gl̄iam autē dī non habebūt. De qz
nullū dolorem habebūt qz cognoscent se nō
fuisse aptos p grām dei ad illā gl̄am. Dēz atē
pfectōz naturale et bonū pfectū habebūt. ex-
cepto qz nō comedent nec generatōni vaca-
bunt. Unde non est hō in mundo nec vñqz
fuit qui ita fuerit perfectus in ista vita sūm na-
turam nec tantam delectationem habuerit si
cut illi pueri habebunt. Et idem est dicēdūz
de omnibz pueris qui ante annos discretōis
absqz baptismo decedunt. Hic cadit exem-
plum de illo milite qui iuit ultra mare cū vto
re sua pregra. qui ad predicationem magda-
lene fuerant pueri. Qui dum essent in mari
vtoz pepit et mortua ē. Vir autē portauit eā
ad quandāz insulam inhabitatā. et posuit eā
in quādā criptā et puerz cū ea et recomenda-
vit marie magdalene. et dū ī dīret p magnū
tempus inuenit pueruz ambulantē. Ergo
magdalena prestit illi vitam. multomagis
xp̄s dabit omnibz vitā. ¶ ¶ Tercio vide
amus an resurrectō sit naturalis. et an xp̄i re-
surrectō sit causa nře resurrectōis. Ad qd
dicendum qz resurrectō corporū nullomodo
potest esse naturalis sed est omnino miraculo-
sa. quia nihil ē in natura quod b̄ efficere pos-
sit nec in natura angelica. nec in natura corpo-
rum celestī nec alioz corporum. nec in natura
animatorum. Non in natura angelica. quia
materia corporēa obedit angelo ad motum
sed non ad nutum. vt scilicet possit accipere
pulneres vel elementa in que corpus humānū
est resolutū et inde formare corpus ad libituz
Posset autem mouere qdāqz corp⁹ et vnu
monte ad libitū. Aliqui tamen angeli resur-
rectionem coopabunt. quia scz colligēt pul-
neres vel ossa mortuorum. Corpora etiam ce-
lestia non possunt sine scdōis agentibz pfecta
aīalia generare. vt di. phs. Hō generat ho-
minem et sol. Imperfecta em aīalia et semina
possunt bene pducē. vt mures et ranas et fru-
ctus. Unde ex pulueribus corporum incine-
ratorum nō possunt corpora hominū pdū
cere. Similiter nec anima hominis. vel qz un
qz alia creatura posset ex illis pulueribz cor-
pus hominis formare. Et ideo illa mulier q
dixit se concepisse de sole falsum dixit. Hir
poete falsum dixerunt qui posuerunt plane-

Duoden̄ nota in resurrectōis

tas habere filios. **A**dvertendū ē tamē hic q̄ mulier potest p̄cipere bene 7 parere filiū sine viro aut viri p̄sortio. q̄ p̄ incubos demōes. sed non sine semine viri. **S**ic ergo resurrectō nō erit naturalis sed miraculosa. cui⁹ cā erit resurrectō xp̄i. **N**ā corpus xp̄i rōne deitatis cui s̄q̄ fuit p̄iunctus accepit infinitā p̄tutem ad oia alia corpora vivificandū que sunt eiusdem nature. 7 hoc potentius faciet xp̄c ad vitam q̄d adaz ad mortem fecit. i. Corinth. xv. **S**icut in adā omnes mor. ita 7 in xp̄o omnes vi. **E**t ideo si xp̄s resurrexit 7 nos resurgem⁹ vt dictū ē. **Q**uarto videam⁹. vtrū sit decens q̄ resurrectō corpora vsc̄ in finē mundi differatur. **Q**uare em̄ non statim aia curz corpe p̄miatur. vel punit⁹ sicut cū meruit vel peccauit. **A**d quod dicendū q̄ magi⁹ fuit conueniēs q̄ resurrectō corpora vsc̄ ad finē mundi differet. q̄ si statim fieret. Et hoc ppter tria. **D**rumo ppter meritū fidei qd̄ defide resurrectōis habet qd̄ pderet. est em̄ unus de articulis fidei resurrectō mortuoz. in quo multuz meremur perfecte credendo: **H**ecundo q̄ multa suffragia nō fieret p̄ mortuis 7 multe elemosyne n̄ daret d̄ qbus paupes xp̄i vivunt. **Q**uia aut statim aia resumeret corpus 7 tunc astantes p̄penderent si esset gloria vel nō. **E**t sic nulla suffragia p̄ illo facerent. nec p̄ eo elemosynam darent q̄ in inferno nlla est redemptio. 7 in celo nulla est indigentia. **A**ut resumeret corpus post q̄d aia fuerit purgata qd̄ esset inconueniēs q̄ non seruaretur uniformitas in mortuis cum multi nō padint ad purgatoriu⁹ sed ad celuz vel in infernu⁹. **T**ercio q̄ magis ē conueniēs q̄ tota natura simul mouet ad incorruptōem q̄d mō unus 7 mō alius. q̄d p̄ hōndū infinita cē potentia dei qui tantaz multitudinez uno ictu ad incorruptionem reformabit. **S**imiliter ex hoc multi errores p̄uenirent. 7 diceretur q̄p̄ sicut nativitas hois est natural. ita 7 resurrectio. 7 q̄p̄ corpora celestia hoc facerent. nec tantū bonū p̄gnoscere. q̄ bonū qd̄ non suspirat dilatū nō p̄gnoscitur datū. **N**ec grā resurrectōis p̄gnoscere fca fore p̄ xp̄m. **R** Quinto videamus. an aia idem corp⁹ resumat in numero. **A**d qd̄ dicendum q̄ aia idē corpus resumet numerō 7 idem numero hō resurget. licet immutatus qd̄ sic est intelligendū. **N**ullū corpus potest resolui in nihil sicut non potest ex nihil ge-

nerari. vt dicit ph̄s. **S**ed resoluī in quatuor elementa ex quibus est p̄positū 7 generatū. **A**nde deus illa quatuor elementa in q̄ fuerit resolutū corpus hois accipiet 7 reformabit idem corpus 7 dimensiones 7 colores 7 omnia alia accidentia de novo creabit. **E**t p̄ hunc modū erit idem hō numero. q̄ de ea de anima 7 de ip̄is elementis quatuor. i que corpus fuerat resolutū reformabit. q̄ quis noua accidentia ibi generent. **S**icut idem homo est egrotus 7 sanus q̄ quis oēs hōiores p̄cedentes 7 tota caro vetus sit p̄supta. **H**ic cadit exemplū de illo q̄ lacte suis suēat nutritus. q̄ sicut sus in lntu⁹ se. p̄ciebat quē magister guido de gretio sanavit q̄ totā carnes illaz 7 omnes humores per maximam abstinentiam p̄sumpsit 7 tamen idem homo fuit 7 antea 7 postea. **H**exto videam⁹ an homo resurgat cū omnibus membris 7 cu⁹ quatuor humorib⁹ 7 capillis 7 vngibus. **A**d qd̄ dicendū q̄ hō resurget cū oīb⁹ mēdōs q̄ viuus habuit vel habere debuit si natura errasset. 7 nulla mōstra in resurgentib⁹ erunt nec etiaz in dānatis. **A**n̄ damnati cū suis deformitatib⁹ nō resurgent. **S**integris corpib⁹ 7 pfectis. q̄ quis obscuris 7 gub⁹. Resurgent etiā cum omnib⁹ intellexi ppter putredinez. 7 cum omib⁹ humorib⁹ ppter sudorem 7 etiam cu⁹ capillis. q̄ hec oia ptinent ad hominem. **S**ed omnes tam boni q̄d mali nudieſt sicut homo factus ē nud⁹. **S**eptimo videam⁹ an omes in eadem etate 7 eiusdē stature resurgent. **A**d hoc dicendum q̄ oēs in etate iuvenili in qua xp̄s resurrexit. vt dictū ē sup̄. in qua etate hō fuisset trāflat ad celū si nō peccass̄. **E**phe. iiiij. Donec occurramus oēs i vix pfectū i mē. etā. ple. xp̄i. **L**insdem at statu nō oēs resurget. **I**n ista atē statura resurgent ad quā natura si impedita nō fuisset v̄l errasset. quocūq̄ tpe p̄duxisset. **D**e⁹ em̄ vt dictū est d̄z repare naturā. **E**t ideo qd̄qd̄ defuit supplebit. **A** Octavo videam⁹ an resurges amplius comedant vel dormiat v̄l generationi intendat. **A**d qd̄ dicendum q̄ nec boni nec mali ampli⁹ comedēt. **N**ā comedatio diminueret gloriam in beatis 7 penā in dānatis. **C**omestio em̄ 7 delectatōe⁹ habet 7 penam. **A**d quid em̄ comedenter beati cū nunc fauiscunt. Apo. vii. **N**ō esurēt neq̄ sitiēt apli⁹. **D**amnati autē 7 si famelcāt non hēbunt qd̄ comedant. **E**t si obijciat q̄ xp̄s p̄ resur-

228

Berimo

Dotes ac
Cognitio
Delectio
Inhesio

.XLV.

rectionē comedit. dicendū est q̄ nō comedit
pter necessitatē vel delectationē. sed vt
ostenderet se illū esse qui prius cū eis comedē
rat et biberat. et vt ostenderet se vez et viuū ho
minem ē et nō fantasticum. An dispensati
ue hoc fecit. similiter etiāz nō dormient. quia
sommus diminueret gloriaz in beatis et pena
in damnatis. Dormiens em̄ est quasi bestia
Unde ph̄nus dicit q̄ in dimidio t̄pis. i. tēpe
quō dominum nō differimus a bestijs. Iesō
nus sit ex resolutōne vaporz a stomacho ad
cerebz ascendentiūz. qui vapores ex cibo ge
nerant. Sed cum ipsi non comedant vt di
ctum est. talis resolutōne vaporum nō poterit
esse ibi. et per psequēs nec dormitio. Ex quo
vterius patet q̄ non intendat ampli⁹ actuū
generatiōnis. Nam generatōne ex superflui
tate alimenti qd̄ ibi non erit. Itēz deficiente
fīne deficiūt ea que sunt ad finez. finis autem
generationis est pcreatio filioz que ibi non
erit. cum numerus electoz sit ppletus. et due
ciuitates. s. babylon infernalis et hierusalē ce
lestis tunc finem habebunt. vt dicit Augus.
Ex quo patet q̄ beatitudo quā indei et sara
ceni in alia vita ponunt. s. de pluralitate vxo
rū. et q̄ stabunt iuxta duo flumina. unum la
ctis et alterū mellis ē falsa et impossibilis et ir
rationalis. Matth. xxii. In resurrectōne neq̄
ubent neq̄ nubent. s. sunt sicut angeli dei.
Et si obijceret q̄ hoc nō videt ēē pueniens
s. q̄ beati nō comedent neq̄ generatiōni in
tendent. cū hec magnas delectatiōnes habe
ant. Et fm̄ Doe. Bētido sit pfectū bonū
oīa bona in se ptenens. Gustus em̄ p h̄ fru
strareſ mercede laboris abstinentie sue. et si
miliſt tactus. Ad h̄ dicendū q̄ gustus et om
nes sensus sp̄ erūt in felici et delectabili actu
suoz obiectoz. s. tñ fm̄ pl̄ et min⁹. sic et glia
aīe erit maior et minor. Erit em̄ punct⁹ et la
bys et linguis et fauicibz h̄toz quidam sapor
dulcissimus qui nūq̄ ſcedet ab eis. An sine
comestione sp̄ habebūt dulcedinē comestio
nis. H̄l̄ audieſ sp̄ erit in delectabili armo
nia ſoni cant⁹ et laudis. Tho. viii. Per vicos
hierusalē alla cantabit. Et Apoc. xiii. Co
cē quā audiui q̄i citharedoz citharifantū i
citharis suis. H̄l̄ sp̄ erit i delectabili viſōe.
vidēdo. s. corp⁹ xp̄i et corp⁹ alioz ſc̄toz que
speciosissima erit. ac etiā ſc̄ipſuz vidēdo quili
bet maxime delectabit. Similiter olefactus
ſe erit in delectabili et suauissimo odoze. quia

corpa sanctorū mirabilis et ſup̄ omnia redole
būt. de quibz etiam putrefactis mō emanat
odor. Apoc. ij. Quatuor aīalia et vigintiqua
tuor ſeniores ceciderūt coraz agno habētes
ſinguli citharas et fialas aureas plenas omo
mentoz. Similiter tact⁹ erit in quadā dele
ctabili resolutōe ex redūdātia glie aīe in cor
pus q̄ maior delectatō erit q̄ ſit delectatō ve
nerea. Ecōtra de imp̄ijs q̄ q̄uis non patian
tur defectus natūre. puta febrez et fame et ſiti
et alias iſfirmat̄es. tñ ex iſticia diſiet vt om
nes ſenſus eoꝝ ſint actu peniſ afflicti. fm̄ ta
men plus et minus. ſicut de beatis dictum eſt
¶ Non videamus in quo principaliter
pſiſtat beatitudo. et cuius ſit ſc̄ilicet animi vſ
corpis. et que ſint dotes corporis. Ad quod di
cendū q̄ beatitudo pſiſit principaliter i co
gnendo et amando deum et pſiſendo. et
ideo beatitudo erit in anima que deū q̄ eſſe
tiam cognoscet et non q̄ aliquam ſimilitudi
nem. et ipſum perfecte amabit tanq̄ ſummu
bonū. et pfecte pſiſebit in ſe tanq̄ ppriū et
intrinſeč bonū. Corpus autem talem beatit
udinem non habebit. ſed habebit dotes ſu
as. Quia nanq̄ corp⁹ i oī bono ope coopa
tū ē aīe. habebit quatuor dotes que ſunt agi
tatas ut ſobito ferat quoq̄ aīa velit. impaſ
ſibilitas ut a nulla re poſſit ledi vel pati. ſub
tilitas ita ut moṭes penetret. et claritas dele
ctabilis et pſpicua non ledens oculos ut clari
tas ſolis. ita q̄ in ipſa. claritate corporis clari
tas anime cognoscetur vel gloria. quia ani
ma magis beata clarius corpus habebit. ita
ut quilibet poſſit cognoscere gloriam alio
rum et omnia predicta habebit corpus ex
redundantia glorie anime in corpus. Econ
tra de corporibus impiorum erit. quia erunt
gramia paſſibilia groſſa et obſcura. ¶

¶ Decimo videamus quid de illis qui cum
christo surrexerunt ſit factum an iterum ſine
mortui. Ad quod dicendum. q̄ de hoc ſunt
due opiniones. Quidam enim dicunt. q̄ il
li qui cum christo surrexerunt iterū ſint mor
tui ſicut Lazarus. Sed hoc non eſt veriſi
mle nec credible. Quidam vero dicunt q̄
non fuerunt plus mortui. immo cum christo
in anime et corpore in celum ascenderunt.
Et hoc dicit glosa ſuper illud Mathei vi
cesimo septimo. Multa corpora sanctorum
qui dormierunt surrexerunt. Hoc etiāz di
cit sanctus Thomas in quartosente. Hoc

M. S.

¶ Dots coſas

deſ

etiam a modernis tenerit. Hoc etiā dicunt sc̄i
Unde dicit Remigius. Querit autē aliquis
quid de illis factū sit. q̄ dño resurgēte resur-
rexit. Credendū ē q̄ iō resurrexerūt vt te-
stes eēnt dñice resurrectōis. Quidaz aut̄ di-
xerunt q̄ iterum mortui sunt 7 i cinerē quer-
si sicut Lazar⁹ 7 ceteri quos dñs suscitauit.
Sed istoꝝ dictis nullo modo est fides accō-
modanda. quoniam illis maius esset tormentum
si iterum mortui essent q̄ si non resur-
gerent. Incunctāter ergo debemus credere
q̄ qui resurgentē dño a mortuis resurrexit
ascendente eo ad celū 7 ip̄i ascenderūt. Idez
dicit Rabanus. Hoc etiā rōnabile 7 sueni-
ens videt. Incōueniēs em̄ videt q̄ xp̄s gra-
tiaꝝ quā eis fecit statim abstulisset. q̄ ad pe-
nam 7 non ad gloriam eos resuscitasset. Si-
ent incōueniens esset q̄ rex q̄n fit miles dona-
ria que facit militibꝫ quos secū accigit eis po-
stea anferret 7 militia priuaret. Ad quid ḡ re-
suscitasset eos. Et iō videt q̄ nunq̄ postea
fuerint mortui. Propterea etiam antiqui pa-
tres desiderabant in terra sancta sepeliri. quia
sperabant q̄ xp̄o resurgentē resurgerent si
deo placet. Et ideo fide ioseph moriens d̄
prefectō filioꝝ israhel memoratus ē 7 de ossi-
bus suis mandauit. ad Heb. xi. Z Un-
decimo videamus quando general' resurre-
ctio fiet. Ad qđ dicendum q̄ p̄pleto numero
electorum 7 p̄sumpto mundo p̄gnem stati-
fiet resurrectō in mortuoꝝ. Postea ois motus
7 ois opatio cessabit. quia cessante p̄uo mo-
tu ois generatio 7 corruptō 7 transmutatio
cessabit. 7 tempus nō erit amplius. 7 p̄cōse-
quens mūndus iste totaliter vacuus erit 7 re-
manebit. Duodecimo videamus an dā-
nati vel sancti aliquando redibūt ad hūc mū-
ndū videndū. Ad qđ dicenbū q̄ nō q̄ dā-
nati nunq̄ poterunt de inferno exire. San-
cti ho si vellent possent venire sed nunq̄ ve-
nient. quia ipsi habebunt voluntatem bonā
7 sapientē 7 omni ratione conformatā. Stul-
tū autē esset dimittere celū locū pulcherrimū
7 beatū in p̄ntia humanitatis xp̄i 7 aliorū sa-
ctorū. 7 venire ad hunc mundū nullaz delica-
tionem habentem. Et hec de resurrectōe di-
cta sufficient.

De ep̄la Sermo

.xlvi.

Xp̄purgate vet⁹
fermentuz vt sitis noua p̄spersio
sicut estis azimi. i. Cor. v. Apost.

in hac ep̄stola ad coniuīū spūale nos inni-
tat. Lu xv. Ep̄ulari 7 gaudere oportebat. q̄
hic frater tuus mortuus fuerat 7 reuixit. In
qua ep̄la tria facit. Pr̄io em̄ mūndicā mentē
vt agnū paschaleꝝ possimus comedē. nobis
babere mandat. In principio ep̄stole. Se-
cundo agnū paschalem esse paratū ad co-
medendum demonstrat. ibi. Etenī pascha
nostrū immolatus est xp̄s. i. assatus 7 p̄pa-
ratus ad comedendū. Tercio ad tale agnū
comedendum nos invitat 7 modū comedē-
di insinuat. ibi. Itaq̄ ep̄ulemur nō in fermē-
to veteri. neq̄ fermento malicie ū. I Pri-
mo ergo apls mūndicā mētis. vt digne agnū
paschalē possimus comedē. nobis b̄e man-
dat. Et quia primo deponitur immundicia
anteq̄ mūndicia induat. ideo primo mandat
immundiciam abūcere dicens. Expurgate.
mundando. p̄cīte. s. p̄ veraz. p̄fessionem. ve-
c̄ tus fermentum. id est peccatum. quod a ve-
c̄ tua cōcupiscentia carnis. que vīc̄ ad odaꝝ
p̄cessit traducitur suggestur 7 perpetratur.
qd̄ sicut fermentum pastam corrupit ani-
mam 7 facit eam cēpare. ac etiam omnes se-
sus. i. Cor. xj. Tunc autem ne sicut serpēs
enam seduxit astutia sua. ita corrumpat sen-
sus vestri 7 excidant a simplicitate que est in
xp̄o. Item sicut fermentū totā massaz comi-
pit. ita peccātū totā naturā. Secundo cū di-
cit vt sitis noua conspersio. mandat nob̄ mū-
ndicā assumē d. vt sitis noua cōspersio id est
sic p̄fecte debetis fermentum expurgare. vt
sitis noua conspersio. id est noue conspersio
ni similes vt sitis per veram penitentiam re-
nonati spiritu mentis vestre a vetustate pec-
cati. Conspersio est farina aqua 7 glutinata
sine fermento. Ephb iii. Renouam spū men-
tis vestre 7 indu. no. ho. q̄ fm̄ deū cre. ē in in.
7 san. vi. Sitis ergo noua cōspersio sicut estis
facti in baptismo sup̄. azimi. i. mūndi 7 puri ab
omni fermento mali. Tima em̄ in greco id est
q̄ fermentum in latino. Sic ergo factum⁹
in baptismo azimi. i. sine fermento mali. ab a.
qd̄ est sine 7 tima fermentū ita debem⁹ ab oī
pc̄to per veram p̄niā emendari 7 in hiesu
xp̄o nono hoīe innouari vt digne ad tantū
sacramentum accedere valeamus. In cuius
figura filijs israhel p̄meturis agnum q̄ xp̄m
figurabat mandatum est ne fermentum ali-
quod in domibus ipsarum inueniretur p̄ se-
ptem dies pasche. in quo agnum comedere
debebant. Exod. xii. Septem diebus fer-

Cermonio

mentatum non inueniet in domibus vestris
Qui comedet fermentatum penbit anima eius de ceto filiorum israhel. Sic ergo sine peccato corpus Christi comedere debemus. si volvamus et corpus Christi suos in nobis oportet esse certus. **B** **Q** Uoniam. quod corpus Christi digne sumptum lex effectus optimos operat in nobis qui omnes per fermentum peccati mortalis impediuntur. **T** rimus effectus comedentis est in Christum transformatio. quod iste cibus non convertitur in comedentem si cut alij cibi sed comedens transformatur et convertitur in Christum comedendum et sumptum. **A** ug. Cibus sum grandium. id est perfectorum cresce et manduca his me nec tu me mutabis in te sicut cibum carnis tue. sed tu mutaberis in me. Peccatum autem hunc effectum impedit. quia omnia potest deus facere preter peccatum. et ideo peccatorem corpus Christi comedentem non potest in se minare nisi prius abiiciat peccatum. quia non est sic de hoc sacramento sicut de sacramento penitentie. penitentia enim dum sumitur a peccatore facit ipsum iustum. Corpus autem Christi quis conferat gratiam. tamen dum sumitur a peccatore non facit ipsum iustum. sed magis impium. confert enim gratiam iusto sed non peccatori. **S**ecundus effectus est vi te collectio. habet enim corpus Christi vitam conferre digne sumentem. **I**o. vi. Ego sum pars. vi. qui de te de. si quis manducauerit ex hoc pane vivet in eternum. Si enim lignum vite plantatum in medio paradisi habebat vitam in hominibus perpetnare. multomagis corpus Christi dat vitam eternam. Peccatum autem infert mortem. **R**o. vi. Stipendia peccati mortis est. Duo autem peccaria non possunt alicuius inesse. et ideo ex parte peccato mortali in anima quod infert ei mortem non potest corpus Christi eidem vitam conferre nec ibi potest permanere. **H**apie. i. Nec habitabit in corpore subdito peccatis. **T**ercius effectus est metis illuminationis. hic enim corpus Christi mente illuminare. quod ipse est lux. Si enim oculi omnia the fauoris mellis comedentis apti sunt. ut dicitur. **R**eg. xiii. multomagis corpus Christi digne sumptum hic oculos mentis illuminare. et cuius figura dominus Christus faciat panem. apti sunt oculi discipulorum. Peccatum autem exeat hominem. **H**apie. ii. Excecauit eos malitia eo. Et ideo ex parte peccato mortali in anima quod ipsa cecata tenet. corpus Christi non potest ea illuminare nec cuius principium habet. **C**or. vi. Que participa-

.XLVI.

tio inustrie cum iniuriate. aut que societas luciad tenebras. aut que proutem Christi ad belial. **Q**uartus effectus est celestis ductus. **H**ic enim corpus Christi digne sumente ad celumducere. Quod figuratus fuit in pane subcineratio quem helyas ab angelo sibi allatum comedid. in cuius virtute ambulanit. xl. diebus et xl. noctibus donec perueniat ad montem dei oreb. ut patet. **iij**. **R**eg. xix. Peccatum autem ad infernum dicitur. **P**sal. xiii. Verutam ad infernum trahens in profundum lacum. **R**ubil autem ut dicit physis potest per se peccari mortibus moueri. Et ideo existente peccato mortali in anima quod dicit eam quotidie ad infernum. et a deo elongat. corpus Christi non potest eam ducere ad celum. **Q**uintus effectus est angelorum assimilatio. quia cum corpus Christi sit panis angelorum. iuxta illud. **P**anem angelorum manducavit homo. habet homines ipsum digne sumentes. angelis assimilare. et filios dei efficere. **P**sal. Ego dixi domini estis et filii excelsi omnes. Peccatum autem cum sit cibus demonum. iuxta illud. **L**u. xv. de filio predigo quod peccator designatur. quod missus fuerat in villa ut pascaret porcos. i. demones quod peccatis hominem pascuntur. hic homines demonibus assimilare. et ipsos filios demonum efficere. **I**o. viii. Nos ex patre dyabolo erimus. Et ideo ipsos homines quod peccatum siles demonibus et eorum filios existentes. non potest corpus Christi angelis assimilare et filios dei efficere. quod similitudo aliquis non potest in aliquo introduci. nisi similitudo peccaria abiiciat. **S**extus effectus est omnis saporis suavitatis et refectio. **H**abent enim corpus Christi digne sumenti omnis saporis suavitatem conferre. quia qui dat se oia suadare videt. **R**o. viii. Quo etiam non cum illo oia nobis donauit. Qui ergo digne recipit corpus Christi oia que in Christo sunt sibi sapient. si quis autem corpus Christi diligenter masticaverit et devote inueniet in ipso ois virtutis suavitatem et refractionem. Nam ibi est perfecta et completa fides. quod ibi tota Christi divinitas et humanitas continetur. de quibus duobus est tota fides. Ibi est firma spes. quod in ipso et quod ipsorum salute sperare debemus. Ibi est intensa caritas et amor eternus. ex nimio enim amore voluit sub talis sacramento hic in perpetuum remanere nobiscum. **M**ath. xxviii. Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad gloriam. Et ideo inter omnia sacramenta hoc maxime vocatur sacramentum

49

59

Corporis Christi a patre secundum effectus digne sumptum

69

amoris. qd in eo reducis ad memoriam passio hiesu xp̄i que maxie amoris signum fuit.
Lu.xxiij. **H**oc fa.in m. 2.j. **C**or. xj. **Q**uotienscūq; man.pa.b. 2 ca.bi.moz.co.an. do. ve.
Ibi ē iusticia maḡ qd ibi est filius dei factus bō 2 p nobis mortu⁹ vt iusta siēt satisfactō pc̄ti huane nature. qd p xp̄i morte iuste fuit deletū. j. **C**or. x. **Q**ui fact⁹ ē nob̄ sapia 2 iusticia. **I**bi ē summa prudētia. qd ibi sub būnitate latet diuinitas p quā fuit dyabolo⁹ prudenter capt⁹ qui omnes fraudulenter 2 neq; ter capiebat. **J**ob. xxvij. **P**rudētia e⁹ pcessit supbum. **I**bi est immensa patientia 2 fortitudo. qd a pessimis pectorib⁹ pmitit se capi qui p̄cūnt ipm in latrinā pecto⁹. **I**bi ē maxia tēperantia 2 abstinentia. qd a ieiunijs solūmodo ceb⁹ sumi. 2 nō in qntitate 2 sapiditate p modū alio⁹ cibo⁹. sed i magna tpanzia et p citate. **D**e quo apls illos corinthios arguit d.j. **C**or. xj. **C**onuenientib⁹ vobis i vnu ia nō ē do.ce.mā. vnuſq; em suā ce. ps. ad mā. **I**li em hūc cibū in magna qntitate sumebat si cut alii panē. **E**t breui⁹ ois xtus 2 oē exemplum salutis ad totā vitā nostrā palcendā 2 informād az ē in xp̄o. vt dicit Aug. qd sub sacramento altaris p̄tine⁹ 2 sumit. **H**oc fuit figuratū i manna qd i ore pmedentū ad qd q̄c̄s volebat pueretur. vt dī **S**ap. xvj. **A**ngeloz es.nu.po.t. d. 2 pa de ce. p̄st. il. om. dele. in se habentē. 2 o. sa. sua. **S**ic ergo pat̄z qnō corpus xp̄i ois saporis suavitatē babz. **D**eccatū ante insipiditatē. **E**t si aliquibus videat sapidū hoc accidit ppter palati aīme corruptōem. **S**icut febricitanti ppter corruptionē 2 infectionez palati. dulcia videntur amara. 2 interduz amara dulcia. **A**ug. **P**alato non sano pena est pāis. qd sano ē suavis. **E**t ideo nisi peccatū qd amaritudinez infert anime 2 oia vere sapida reddit insipida expellat. corpus xp̄i nō p̄f suavitatē spūs 2 sapore⁹ spūaliū in aia generare. imo aia ip̄z cū pecto mortali sumens oia spūalia nauseat et fastidit. **E**xo. xxj. **A**ia nra nauseat sup cibo isto leuissimo. **E**xpurganduz est ergo p̄ctm vt possim⁹ digne recipe corpus xp̄i. **Q**uia qd cū pecto mortali ifm sumit nō solū p̄uat esse ctib⁹ supradictis sed etiā acquirit sibi iudicium eternale. j. **C**orinth. xj. **Q**ui autē indigne mā. 2 bi. ii. si. mā. 2 bi. i. ita p̄iue⁹ ac si christuz ad mortē indicasset vt di. glo. **N**ulli em duib⁹ esse dī qn̄ tñis sumēs corp⁹ xp̄i indigne

plus peccet qd si homine⁹ occideret. vñ qnācung⁹ iniuriq; p̄ximo irrogaret. **E**t sic pat̄z primuz. **T**ercō apls agnū paschalem esse patum ad comedendū demonstrat. d. **E**renim pascha nrm immolatus est xp̄s. q. d. **I**ō azimi 2 puri ē debem⁹. qd xp̄s qui ē pascha nrm .i. agnus paschalis. **D**at. xxvij. vbi vis gemus tibi pascha qd. sedere debemus immolatus est in ligno crucis assatus 2 p̄patatus ad comedendum. **C**hristus ergo est pascha nostrum .i. phase vel transitus. qd p ip̄z de vicijs ad xtutes. de dyabolo ad xpm. de morte ad vitam. de mundo ad celū. 2 de pena ad gloria⁹ transire debemus. **T**ē pascha dicitur passio 2 immolatio. a patin grece qd ē pati latine. **I**pse enim xp̄s passus p nobis est 2 immolatus tanq; agnus cui⁹ sanguine liniti filij israel liberati sunt de fuitute pba raonis. de egipcio ad terrā pmissionis felicitē transeuntes. i. de mundo ad celū. **E**t sic qnū ad vtrancū significacōes recte xp̄s dī pascha nostrū. **A**ug. **P**ascha nō sicut quidam existimant grecum nomen est sed hebreum. **O**pportunitate tamē occurrit in hoc noī qdā pgruentia vtrancū linguarum. qd cni pann grece pati dī latine. **I**deo pascha passio putata est vel hoc nomē a passiōe sic appellātū ē. **I**n sua xō lingua. i. in hebreā pascha nāl itus dī. 2 hoc ideo. qd tunc primū pascha celebrauit p̄p̄la dei quando fugiētes ex egipcio rubrū mare transierunt. **N**ūc xō figura illa pphētica i veritate p̄pleta ē. cū sicut onis ad immolandū ducit xp̄s. cū sangue linitis postib⁹ nostros. i. cuius signo signatis frōnbno stris. a pditōe b⁹ seculi tanq; a captiuitate vñ fuitute egiptiaca liberamur. 2 saluberrimuz agimus transitū cū a dyabolo transimus ad xpm. 2 ab illo instabilī seculo ad eins fundatissimū regnū. **I**deo quippe ad dñm p̄manez trāsimus ne cū hoc modo trāscire parēt transeam⁹. **E**t sic patet scdm. **T**ercō apls ad agnū paschale edendū nos invitat 2 modū edēdi insinuat cū di. **I**raq̄ epulem⁹ q. d. **C**ū xp̄s imolat⁹ sit. i. ad elū assat⁹ 2 p̄patus. itaq; .i. ḡ epulemur. s. dictū agnū paschalei craticula crucis assatū. **C**ōsequēt cū diēnō in fermento veteri. modū tales agnū edendi insinuat. **E**t p̄mo remouet indignū modū. **D**e cūdo subiungit dignū. ibi. **G**z in azimis sinceritatis 2 veritatis. **D**icit ergo. Epulemur p̄dictum agnū. sed nō i fermento veteri. i. cor-

Berimo

ruptione veteris hominis et peccati. Et statim dividit per partes vetus fermentum: dicens. Neque in fermento malicie quatuor ad peccatum in proximum. et nequicie quatuor ad peccatum in seipsum. Vnde fermentum veterum appellatur originalis culpa. fermentum vero maleficie et nequicie actualis que est vel in proximum vel in seipsum. Et nota hic. quod est fermentum bonum. scilicet caritas que mentem immutat et feruere facit. de quo **L**u. xiiij. Simile est regnum dei fermento quod acceptum mulier abscondit. immiscuit in farine sataria. donec fermentaretur totum. Et hoc est fermentum nouum et non veterum. **J**ob. xiiij. Mandatum nouum de vobis ut diligatis inuicem. Et est fermentum malum. scilicet peccatum et hoc est fermentum veterum. **E**xo. xij. Qui comedenter fermentum peribit anima eius de cetero israel. Peccatum enim feruere facit mentem et immutat ipsam et defluere facit. ut fermentatum pastet. **I**saia. lviij. Circa quod nota quod **E**xo. xij. mandabat quod comedens agnum paschalem quod christum figurabat. septem obseruare debebat. quod significata sumens corpus christi obfuscare dicitur. Primum est quod debebat renes accingere. At ei moyses. Sic autem comedetis illud. Renes vestros accingitis. Et significat castitatem carnis quam sumens corpus christi debet habere. **L**u. xij. Hinc libi vestrum pectus. Secundum est quod debebat calciamenta in pedibus tenere. Unde ait. Calciamenta habebitis in pedibus. Et significat sanctitatem mentis. quod sumens corpus christi debet habere calciamenta in pedibus. item mandata desideria. Calciamenta enim preseruant pedes a luto. **P**ueri. Sanctificabimini etiam ei comedetis carnes. Tercius est quod debebat baculum in manibus portare. Unde ait. Tenetes baculos in manibus. Et signat firmum propositum cauendi a peccato et perficiendi in bono. quod sumens corpus christi debet habere. Sup baculum enim hoc sustentat et firmat. Signat etiam quod comedens debebat habere meoniam crucis christi et ante oculos cordis eam tenere. Quidam miseri eodem die quo corpus christi comedunt. redirent ad peccata et crucis obliuiscuntur. et non deferunt christum. immo ipsum suffocant cum peccato. In quo facto hoc magis similitur iudei predictori quam in aliquo peccato. **J**udas enim osculato christo statim eum inimicus predictus et ostendit. qui suspensus crepuit mediis et diffusa sunt omnia viscera eius. ut patet **A**ctu. i. quia dyabolus asportans animam eius detulit.

.XLVI.

meri. it. quod omnis anima que non comedenter agnus tempore suo. qui significabat christum. exterminabitur nisi illa de propulsione. nisi quis fuerit impedimento legitimo prepeditus. et tunc debebat comedere secundo mense. Ita sicut homo qui est bodie impedit legitime debet corpore christi crassum vel in octava. Et nota quod nullus alienigena debebat de agno comedere. ut patet **E**xo. xv. quod corpus christi nullus debet sumere nisi sit christianus. Qui autem libenter vel let sumere sed non potest. audiatur **A**ugustinus. Credet et manducasti. Et sic intelligitur illud **J**ob. vij. Nisi manducueritis carne filii hominis sicut vobis corporaliter. non habebitis vitam in vobis. Sic ergo et qui non sumit peccat graviter. et qui indigne sumit peccat gravius. Et ideo in secundo apostoli ut in neutrino paccatum decidamus mandat ut indigne sumamus. scilicet in azimis sinceritatis et veritatis. in operibus sinceris et venis. **C**irca quod nota quod **E**xo. xij. mandabat quod comedens agnum paschalem quod christum figurabat. septem obseruare debebat. quod significata sumens corpus christi obfuscare dicitur. Primum est quod debebat renes accingere. At ei moyses. Sic autem comedetis illud. Renes vestros accingitis. Et significat castitatem carnis quam sumens corpus christi debet habere. **L**u. xij. Hinc libi vestrum pectus. Secundum est quod debebat calciamenta in pedibus tenere. Unde ait. Calciamenta habebitis in pedibus. Et significat sanctitatem mentis. quod sumens corpus christi debet habere calciamenta in pedibus. item mandata desideria. Calciamenta enim preseruant pedes a luto. **P**ueri. Sanctificabimini etiam ei comedetis carnes. Tercius est quod debebat baculum in manibus portare. Unde ait. Tenetes baculos in manibus. Et signat firmum propositum cauendi a peccato et perficiendi in bono. quod sumens corpus christi debet habere. Sup baculum enim hoc sustentat et firmat. Signat etiam quod comedens debebat habere meoniam crucis christi et ante oculos cordis eam tenere. Quidam miseri eodem die quo corpus christi comedunt. redirent ad peccata et crucis obliuiscuntur. et non deferunt christum. immo ipsum suffocant cum peccato. In quo facto hoc magis similitur iudei predictori quam in aliquo peccato. **J**udas enim osculato christo statim eum inimicus predictus et ostendit. qui suspensus crepuit mediis et diffusa sunt omnia viscera eius. ut patet **A**ctu. i. quia dyabolus asportans animam eius detulit.

Septem nota circa eum

ori quo fuerat xp̄s osculatus. et iō n̄ p̄ os s̄ p̄
ventrē exiuit. **H**ic t̄les bodie xp̄m osculant̄
et comedunt. et statim posse a ipsūz pdunt eī
inimicū p̄ peccatū mortale intromittentes.

¶ Quartū ē q̄ debebat p̄medē caput et pe-
des agni cum omnibus intestinis. **A**nde ait
Pedes et caput cū intestinis vorabit̄. **E**t si-
gnat q̄ comedēs corp̄ xp̄i d̄z h̄e verā et cō-
pletā fidez. **D**z eī credē q̄ i hostia illa h̄e sit
de? q̄ p̄ caput significat. et q̄ vere sit ibi caro
xp̄i q̄ p̄ pedes q̄ st̄at i tra significat. et q̄ vere
sit ibi aia xp̄i q̄ p̄ itestia d̄siḡt. **E**t oia illa cre-
dat se sumē dū comedit corp̄ xp̄i. **N**ā ibi ē
caro ex vi quersiois. q̄ sba pais i corp̄ xp̄i
quertit et transsubstantiat. s̄ aia et diuinitas
sunt ibi ex cōcomitātia. q̄ caro et corp̄ xp̄i n̄
ē sine aia et ditate. sp̄ em̄ caro xp̄i diuinitati fu-
it p̄iuncta. **¶** Quintū ē q̄ debebat p̄medē fe-
stinan̄t. **A**n̄ ait. Et p̄medetis festinan̄t. **E**t
signat q̄ sumēs co; p̄ xp̄i n̄ d̄z discutē q̄no
in hostia illa sit verū corp̄ xp̄i ḡliosū cūz aia
et deitate. q̄ ois rō ibi deficit. **S**z d̄z facē sic
di. apl's.ij. Cor. x. In captiuitate redigētes
omnē humanū intellectū i obsecq̄ū xp̄i. **C**lo-
lūtas cū h̄ factō d̄z intellectū captiuare ut fa-
ciat eū credē et p̄fieri q̄d intelligē et ḡnosce
nō p̄ et q̄d sibi p̄ rōez h̄uanā impossibile vi-
der. **¶** Septimū q̄ agnū illū debebat cūz pane
azimo nō fermētato p̄medē. **E**t s̄igt puncta-
tē et veritatē opez. q̄ sumēs corp̄ xp̄i pura
et vera opa d̄z h̄e. vt dictū ē sup̄. **¶** Hepti-
mū ē q̄ agnū illū debebat p̄medē cūz succola-
ctucar̄ agrestiū q̄ ponebat i cathino ad mo-
dū salse. Mat̄.xxvi. Qui int̄.m.ma. i pa. h̄
metra. **E**t signat q̄ sumēs corp̄ xp̄i d̄z h̄e
p̄pūctōez et dolore p̄ctoz suoz et d̄z agrestē
passiōez xp̄i cūz flet̄ amaritudine cogitare.
¶ In octava pasce te euange-
lio. Sermo xlviij.

O M̄ esset sero
die illa vna sabbatoz. Jo. xx. In
euāgeliō hodierno due appariō-
ues xp̄i p̄ resurrectōez recitant: q̄z p̄ma sa-
cta fuit ip̄a die resurrectōis. **E**t hoc ē q̄d di.
Eū esset sero die illa. i. die resurrectōis. **S**e-
cunda fuit facta octaua die resurrectōis sci-
licet hodie. **N**am vt dictum est supra ip̄e fili-
us dei in ip̄a resurrectōis die quinques ap-
paruit. s̄i r̄ vt ex euāgelijs colliḡt quinques
apparuit post diem resurrectionis. **P**rimo
octaua die in presentiō thōme. vt hic patet.

secundo discipulis p̄scantibus ad mare thy-
beriadis. vt patet Joh. xxij. tercio omnibus
discipulis in galilea in monte thabor vbi cō-
stituerat illis H̄iesus. vt patet Mat̄. xxvij
quarto in cenaculo in hierusalem in die ascē-
sionis. vt patet Mat̄. vi. quinto in monte
oliveti eodem die. vt patet Actu. i. Aposto-
lus tamen. j. Corinth. xv. duas alias enarrat̄
di. Post hoc visus ē Jacobo. deinde visus
est pl̄ q̄ quingentis fratrib⁹ simul. Et fm̄
hoc euāgeliū presens principaliter sen-
ditur. ibi. Thomas unus ex duodecim. **E**t ibi.
Et post dies octo iterum erant discipuli
eius intus. Circa primam apparitionem apo-
stolus quinq̄ ponit. **P**rimum est aduentus
salutis et salvatoris. ibi. Cum esset sero die il-
la. **S**econdum est status virtutis. ibi. Este
tit in medio discipulorum. **T**ercium est affa-
tus pacis. ibi. **E**t dicit eis. Pax vobis. Q̄f-
tum est missio salutaris. ibi. **S**icut misse
pater et ego mitto vos. **Q**uintum est datio
muneris. ibi. Insufflavit et dixit eis. Accepite
spiritum sanctum. **D** **C** Circa quod nota
q̄ christus venit ad apostolos propter qui-
q̄ in eis efficiendum. scilicet ad eos illuminā-
dum. ad eos confortandum. ad eos calefac-
endum. ad eos letificandum. et ad eos replen-
dum. **¶** **P**rimo venit ad eos illuminand⁹
quia ceci in fide effecti erant. **A**nde verba
mulierum que dicebant ipsum resurrexisse.
visa sunt ante eos quasi teliramentum. vt di-
citur Luc. xxvij. sed tunc illuminavit eos dū
aperuit illis sensum vt intelligerent scriptu-
ras quoniam sic oportuit christus pati et ter-
cia die resurgere. Luce. xxvij. **D** stulti et tar-
di cor. ad credendum in omnibus que locuti
sunt prophete. **¶** Secundovenit ad eos cō-
fortandum. quia consternati erant et spes eo-
rum perierat. Luce. xxvij. Nos autem spa-
bamus q̄ ipse esset redempturus isabel. q̄d
di. Amplius non speramus. Apostoli nāq̄
omnia reliquerant totam spem suam in chri-
sto ponentes. sed hanc spem in passione per-
viderant. ideo christus eos confortauit di.
Ego sum. nolite timere. Luce. xxvij. quasi di-
ego sum magister et pater vester in quo spe-
rabatis. qui mortuus fui sed resurrexi cū ma-
gno triumpho cum magna gloria in potesta-
te magna. Mat̄. xxvij. Data est mihi om-
nis potestas in celo et in celo et in terra. Et iō
nolite timere. **¶** Tercio venit ad eos calefa-
ciendum. quia in passione in ei⁹ amore nimis

I Germo

.XLVII.

tepidi effecti erant et tremebundi. Unde qui prius parati erant cum eo et in mortem et in carcerem ire et voluerunt gladio percutere. ut dicitur Math. xxvij. omnes relicto eo fugerent. et clausi ianuis reclusi stabant. Sed Christus eos inflamavit. quia ostendit eis manus et latus et pedes in quo maximus amor Christi demonstratur. Verum. Sup omnia te mihi amabilem reddit bone hieculi calix passionis quem sumpsisti. latus ostendit ad ostendendum quod amor erat precordialis. Manus ostendit ad ostendendum. quod amor ille manifestus fuit per opera. Pedes autem ad demonstrandum quod onera corporaliterat quasi diceret. Videamus qualiter ex corde vobis dilecti. qualia opera feci. et quae peccata probis sustinui. Et ideo accendamini ad amorem meum. Lnc. xxvij. Non cor no. ar. e. in no. Eo. Notandum autem hic quod cicatrices Christi non ex impotentiā sanandi remanserunt. sed propter quinq[ue]. Primo ut sunt signa sue victorie. Secundo ut fidem sue resurrectionis astruant. quod si gemme sunt in anulo sic illae cicatrices sunt in corpore Christi et erunt in corporibus martyrum. ut dicitur Aug. Tercio ut ostendant quod idem corpus quod fuit prostratum resurrexit. Quarto ut in indicio sint ad terrorem malorum per quibus et a quibus eas tulit Apoc. j. Videbit eum omnis oculus et qui eum pupulerunt. Quinto ut ostendat eas deo patri. et per hoc moveat eum ad nobis misericordiam. Verum. Securum accessum habes o homo ad deum. ubi habes ante patrem filium. et ante filium matrem. filius ostendit patrem latus et vulnera. mater vero ostendit filio ybere. Et Quarto Christus venit ad apostolos ad eos letificandum. Fuerunt enim in passione nimio terror affecti. Sexta illud. Tristes erant apostoli ante dominum suum. Job. xvij. Christus impletit eos virtutem. Sed Christus eos letificauit sue proprieitate quod quis non apparuerit eis in gloria corporis gloriosi. ut dicitur Aug. quod oculi apostolorum illam claritatem ferre non potuerint. Huius blanda salutatione. quia parvobis. Et sua leta comedioe Lu. xxvij. Obtulerunt ei pte pis. al. et fauum mellis. Job. xvij. Item autem videbo vos et gaudem. Et hoc est quod hic dicitur. Sicuti sunt ergo discipuli viso domino. Quinto ad eos rependum. Fuerant nam in eius morte omnes euati omnibus virtutibus et donis spiritus sancti ac gratia dei et propriis bonis que fecerant. quod cuicunque mortaliter peccauerunt. omnia superdicta perdiderunt. Eccles. ix. qui peccauerit in

vno multa bona perdet. Sed Christus eos replete omni virtute et gratia ac etiam posterira merita reddidit. Et hoc est quod dicitur quod insufflavit in eos spiritum. et eos replete. Actu. iiij. Replete sunt o. Si quis quereret quare Christus hec quoniam apostolis ostulit bona. Dicendum quod propter quoniam laudabiles conditones que in eis erant. ut pater in propria etiam sicut. scilicet perseverantia. quietes mentis clausura sensuum. unitas mentis. et timor dei. Primum notandum in eis perseverantia in eo quod dicis sero. Secundo. non est ultima pars diei. Act. i. Hi omnes erant perseverantes in oratione. Verum. Inter virtutes sola perseverantia coronatur. Math. xxvij. Qui per se. usque in finem hic servetur. Notandum quod mandatum fuit in lege quod caput et cauda in sacrificio semper deberent offerri. Aliqui offerunt caput et non caudam ut qui incipiunt in iniunctitate facere penitentiam et in processu temporis dissoluuntur. Aliqui offerunt caudam sed non caput ut qui in iniunctitate dissoluuntur et in semino agunt penitentiam. Offeramus et nos caput et caudam ut perfectum sit sacrificium nostrum ut in adolescentia incipientes in semino terminemus et bene erit nobis. Tertium. bonus erit viro cui post. iiii. ab anno. scilicet Secundo notandum quietes mentis. quod una sabbato. sabbatum. non requies interpretatur. Sed nota quod triplex est quietes. Prima est quietes mentis a tumultu seculi cum labore in corporis. quoniam habent vires sancti in vita illa. Lenit. xxvij. Sabbatum requietonis domini est affligitisque animos vestrum. Math. xij. Ne ed m. o. q. la. et on. es. Et sequitur. Et inuenire. regnus. v. Secunda est quietes corporis a labore cum tumultu mentis quam habent aliquando peccatores. Hier. xlviij. Requieuit moab in seculo suis. Isai. lvij. Cor. iii. per quod quasi mare seruens quod quiescere non potest. Sic requiescebat ille diuines qui dicebatur. Iiun. xvij. Anima mea. ha. mul. bo. rep. in an. plu. re. co. bi. epu. Et Tertia est quietes mentis et corporis quam hic habuerunt et habebunt sancti in gloria. Ista. lxvij. Ent sabbatum ex sabbato. In codice xxvij. Sed debet populus meus in pulchritudine pacis in tabernaculis fiducie et in requie opulenta. Tercio notatur in eis clausura sensuum in hoc quod dicitur. Et fores essent clause. Maxime autem duos sensus debemus claudere si volumus quod Christus veniat. scilicet visum et auditum. quia frequentissime per istas fenestras mors ingreditur. Hier. ix. Mors ingreditur per fenestras nostras. Sic mortuus est deus stas quod per fenestram videt et mittere

JC. quietes

se lauantem ex aduersu.ij. Reg.xj. Etiō dī.
Dō. xx. Ingredere in petram 7 abscondere i
fossa. Quarto notaſ in eis mētis 7 corporis
vnitas in hoc qđ dicit. vbi erant congregati.
Act. iii. Multi. cre. erat cor. v. 7 a. vna. Und
spūſſanctus ſup eos 7 ḡḡ io. hab. frēs in vnum. Tri
plex ē. n. vtilitas ſtarre in congregatione. Pri
ma q̄r congregati non poſſunt a dyabolo vi
ci. ſed iſpum vincunt. quia omnis victoria in
vnitate conſiſtit 7 pditione in diuīſione. Exem
plum de acie militum. Eccl. iii. Funicul' tri
plex diſſicile rumpit. Cant. vi. Terribilis vt
caſtroꝝ aci. or. Secunda eſt q̄r ſi vnuſ cadit
ab altero iuuat. Eccl. iii. Ne ſoli q̄r cum ce
ciderit non haſet ſubleuantem. 7 paulo ſupe
rins. Melius ē duos eſſe ſimul q̄z vnuſ ba
bent enim emolumenſum ſocietatis ſue. ſi vnuſ
cecederit ab altero fulcietur. Tercia eſt quia
vnuſ puocatur ab altero ad bonum. Eccl. iii.
Si dormierint duo ſonebunt muſuo vnuſ
quomodo caleſiet. Quinto notatur in eis
timor. cum dicitur ppe metu iudeoz. Bern.
In veritate didici nihil equa efficax ad gra
tiam pmerendam recipiendam 7 retinendam
7 recuperandam. q̄z ſi omni tempore inuenia
ris corā deo non altū ſapere ſed timere. Pro
uer. xxvii. Beatus homo qui ſemper eſt pa
nidus. Eccl. i. Fili accedens ad ſeruitū dei
ſta in iuſticia 7 timore. quia qui ſine timore e
iuiſificari non poſterit. Timor iſte ē timor fi
lialis quem haſent iuſti qui timent valde p
tere deum 7 animas ſuas. Sed timorem ſer
uilem 7 humanum haſent peccatores q̄ plus
timent pderē numum q̄z deum. terram q̄z ce
lum. plus corpus q̄z animam. plus transitoria
q̄z vntutes 7 dona. De quibz oibz n̄ ē timēduſ
Pſal. Illic trepi. ti. vbi nō fu. t. Carifſimi ha
beamus 7 nos iſta quinq̄. 7 nos recipiemus
a xp̄o alia quinq̄ ſupradicta. 7 ſic patet p̄mū.
Secundo ponit ſtatus virtutis quia ſtetit
in medio diſcipuloꝝ. Omnis enim virtus
in medio conſiſtit. vt dicit p̄bus. Unde po
eta. Medium tenuere beati. Ubi nota q̄ xp̄ſ
ſtetit in medio diſcipuloꝝ 7 ſtat in medio
omnium hominum. ppter ſeptem proprieta
tes mediū que ſunt. Illuminare. colligare. viu
ſificare. diſtinguere. ſuſtentare. conſeruare 7 le
tificare. Primo medium illuminare haſet
vt patet de ſole. quia medius inter planetas
celum 7 terra illuminat. Sic 7 xp̄c priores et

poſteriores illuminauit. Job. i. Erat lux vera
que illuminat omnē hominē veniente in hunc
mundū. Hoc patuit in tranſfiguratione vbi
fuerunt patres. no. 7 re. teſta. Secundo me
dium haſet colligare. vt calx 7 clavis. Sic et
xp̄c colligauit 7 vniuit in vnum diuersa. ſ. di
uina 7 humana natura in vnitate pſone. diu
ſos aploſ in vnitatem fidei. Job. x. ppbeta
uit. ſ. caiphas q̄r bielus erat moriturus p gen
te. zno tm. p gente. ſed vt filios dei qui erant
diſperſi congregaret in vnum. homines 7 an
gelos in eisdem ſedibz glorie. Math. xxi. In
reſurrecțione neq̄z nubent neq̄z nubentur. ſed
ſunt ſicut angeli dei in celo. Tercio mediū
haſet viuſificare. Unde in terra que ē mediū
totius celi omnia viuſificantur 7 vitam recipi
unt. Et cor in medio animalis vitam anima
li dat 7 corpori. Sic christus eſt vita viu
tinum vt dicit Aug. Act. xvii. In ipo enim vi
uimus mouemur 7 ſumus. Sicut omnia p ip
ſum facta ſunt. vt dicit Joban. i. ita omnia p
ip ſubſiſtunt 7 viuunt. Jo. x. Ego ſuſ reſur
recto 7 vita. reſurrecțio co:poꝝ. et vita aiaꝝ.
Quarto medium haſet diſtinguere 7 ſe
pare vt paries. Sic xp̄c in iudicio ſepabit ho
nos a malis. modo aut ſunt mixti. Math. xv.
Sepabit eos abi: icem ſicut paſtor ſegregat
oues ab edis. 7 ibunt hi in ſupplicium eternuſ
iuli aut in vitam eternam. vt ibidem dicitur.
Quinto medium haſet ſuſtentare. vt co
luna in medio domus. Sic 7 xp̄c omnia ſuſten
tat 7 regit. Hebre. i. Portans omnia verbo
virtutis ſue. Grego. Sicut omnia ex nibilo fa
cta ſunt. ita i nibiliz tenderent niſi man? om
nipotentis ea teneret. Sed nota bi: de colu
na ſampſoni cui innixus ſampſon mortuus
eſt vt omnes occideret inimicos. ſic xp̄c in co
luma crucis mortuus eſt vt omnes deoꝝ
debellaret. Aug. Manu inermi 7 affixa cruci
debellauit aereas potefates. Sexto me
dium haſet conſeruare 7 extrema denaſtate
vt patet in ſtempore vt in vere p̄o eſt medium
inter hyemē 7 eſtatem omnia terrenaſcentia
coſeruant. Datet. n. in humoribz qui dū me
dium tenet in corpe coſeruant corpus i ſan
tate. ptz etiā in ciuitatibz que dum mediū pia
ſtiam tenet coſeruant 7 crescunt. Exempli d
regno romanoꝝ qđ dū mediū piaſtiam te
nuit coſeruatum ē. Sic 7 xp̄c omnia coſnatā
bono. Johannis. xv. Manete in me 7 ego in
vobis. Sicut palmes non poſteſ a ſemetiſlo

1 m. C. pietos mediū

Berimo

facere fructum nisi manserit in vite. sic nec vos nisi in me manseritis. **S**i quis in me non manserit colligent eum et in ignem mit. **E**t hoc ostendit xp̄c quando stans in medio discipulorum insufflavit in eos et dedit spiritus sanctus quem habuati sunt in omni bono. **S**eptimo medium habet letificare. ut patrum in armoniis sonorum et in obiectis sensuum. que dum medium tenent letificant et delectant. **S**ic xp̄c stans in medio divine et humane nature letificat omnes beatos in gloria. **J**ob. xvij. **H**ec est vi. eter. ut p̄g. te. so. ve. de. et q. mi. hiesum xp̄m. **Q**uia enim diuinam naturam letificat angelos et animas. et enim humanam letificat corpora. **J**ob. x. **I**n grediet et regrediet et pascua inneniet. **I**n grediet ad rectatem. et egrediet ad humanitatem. **E**t sic pars secundum. **S**i vis plura dicere de medio nota. quod xp̄c quater stetit in medio. ad designandum quod quatuor virtutes cardinales in medio possunt. **N**am stetit in medio animantium in nativitate. quod significat prudentia. stetit in medio docto et quod significat iustitia. stetit in medio latronum et quod significat tristitia. et stetit in medio discipulorum et quod significat fortitudo. **T**ercio ponitur affatus sine imprecatio pacis. quod pax vobis. **C**irca quod nota tria. **P**rimo quod triplex est pax bona. **P**rima est pax pectoris. que consistit in subiectione anime ad deum et corporis ad animam et inferorum virium ad rationem. **Q**uando hec tria obseruantur in homine habet plenam pacem pectoris. **I**sai. Erit opus iusticie pax. **H**anc pfecte habuit xp̄c et beata virgo. **J**ob. xiiiij. **P**acem meam do vobis. **S**ecunda est pax triplex quod consultit in pacifica querlatone cum. primo Ro. xij. **S**i fieri potest quod ex vobis est cum omnibus hominibus pacem habentes. In hac pace natus est xp̄c. **O**sal. In pace factus est locus eius. De hac pace loquitur apostolus ad Heb. xij. **P**acem sequimini cum omnibus et sanctimoniam sine qua nemo videbit deum. **H**ac duplicitem pacem xp̄c annunciaris fecit ingrediens mundum. predicauit radens et mundum. suis discipulis reliquit extensis de mundo. et suis discipulis aportauit rediens de inferno ad mundum. **T**ercia est pax eternitatis et consistit in visione dei. **I**sai. xxxij. Sedebit p̄p̄s meus in pulchritudine pacis. **P**rimas duas paces xp̄c dat nobis in presenti. terciam dabit nobis in futuro in octava etate que est resurgentium. **E**t ideo in resurrectione eius in die pascebis dixit. **P**atrem.

.XLVII.

bis. in octaua anno die ut hodie semel dixit patre vobis. ad designandum quod in resurrectione a peccatis debemus habere duplicem pacem predictam. et in octaua resurgentium habemus terciam. **D**ophilip. iiiij. **E**t pax dei que exuperat omnem sensum custodiat corda vestra et intelligentias vestras. **S**ecundo nota. quod xp̄c fecit quod duplicitem pacem. **P**rimo fecit pacem inter deum et hominem. **E**t hanc fecit in carnis astutia propria. **E**phe. iiij. **I**psa nostra est pax nostra quod fecit vestram unum. id est diuinam et humanam naturam unitam et pacificauit in se. **S**ecundo fecit pacem inter homines adiuicem in passione scilicet inter pilatum et herodem. et hanc fecit in sua predicatione et ordinatione. quando omnes veniuit in uno omnibus ecclesie. unus fidei. et unus baptisimi. **J**ob. x. **E**t fiet unus omnis et unus pastor. **T**ercio fecit pacem inter angelos et homines. **E**t hanc fecit in sua ascensione quando angelos et homines uniti in eisdem sedibus glorieruntur. **U**nde cantamus. Redit turmis cum duabus angelis et animabus. **Q**uarto fecit pacem inter animam et carnem. **E**t haec fecit in spiritu sancti missione qui ita solidauit corda discipulorum. ut debitus ordo deinceps seruaret inter animas et corpus. ut scilicet dominaretur in eis. **H**ec pacem perfecte faciet in corporum glorificatione. **T**ercio nota quod triplex est pax mala. **P**rima est inordinata que est quando obedit supinus in inferiori ut dominus seruo anima corpori et rationi sensualitati. **P**rouer. xxx. per tria mouetur terra. quod seruum cum regnare cepit. quod stultum cum satiatus fuerit cibo. et quod odiosam mulierem cum in matrimonio assuppta fuerit. **I**ste seruum et stulta est corpus. et mulier odiosa est caro. **S**ecunda est simulata. sicut fuit pax inde. **M**arci. xiiij. **Q**uocunq; os. fu. ip. et. e. **S**imilis fuit pax iacob ad abnerum. **S**alue mi fratres. **E**t infixit gladium in viscera eius. **R**egum. xx. **E**zech. xiiij. **D**ecepserunt populum dicentes. **P**ax pax. et non est pax. **L**alis est pax mundi quod quem osculari videt occidit. **J**ob. xiiij. **P**acem meam do vobis. non quam mundus dat. **T**ercia pax est iniquitata que inter peccatores est. **P**ro. **T**elaui super iniquos pacem peccatorum videns. **L**u. xiiij. **N**on veni pacem mittere sed gladium. et sic patet tertium. **Q**uarto ponitur missio saltuaris quia sicut me misit pater et ego mitti vobis. id est ea caritate vos diligite quia dilexit me pater. ut dicit Gregorius. **Q**ue caritas in predicta missione attedit quantum ad septem. **D**omi-

mo quia sicut pater mittens me in mundum meum est. et non relinquit me solum. sic ego vos non deseram. **M**atth. xxvij. **E**cce ego vobis sum omnes diebus usque ad plenitatem. **S**ecundo quod sicut pater mihi testimonium probabit deo. hic est filius meus dilectus in ipso audite. **M**atth. xvij. **H**ic ego coram regibus et omnibus populo loquar pro vobis reddentes testimonium veritati vestre et doctrine. **M**atth. x. **N**olite cogitare aut quid loqueretis. **T**ercio quod sicut pater dedit mihi operae opera scilicet homines sanare. demones fugare mortuos suscitare. celum aperire et similia. que ostendunt me esse verum filium dei iuxta illud. **J**ob. x. opera que ego facio in nomine patris mei hec sunt quae testimonium probabunt de me. ita ego dabo vobis similia opera facere per quae omnes cognoscent quod estis nunc dei. **J**ob. xiiij. **Q**ui credit in me opera que ego facio ipse faciet et maiora horum faciet. **E**xemplum de petro et iohanne. **P**rae ad umbram petri sanabatur infirmi. ad tactum tunice iohannis suscitati fuerunt mortui. ut in ecclesiastica narrata historia. quod dominus christus legit. **Q**uarto quod sicut pater constituit mihi totum mundum disponere et ordinare. iuxta illud **J**ob. xiiij. **S**cens quod oia pater dedit ei in manus. ita ego plenarie vos mitto vicarios meos quicquid per vos fieri tamquam benevolentiam. **L**uc. x. **Q**ui vos audit me audit. et quod vos sperare spem habet. **L**oy. v. **L**egatione per christum fungimur. Et ideo apostoli per totam ecclesiam ordinaverunt et sacramenta instituerunt. **Q**uarto quod sicut pater plenaria potestate dedit mihi iuxta illud **M**atth. xj. omnia mihi tradita sunt a patre meo. ita ego plena potestate vobis trado super omnia. scilicet super celum terram et infernum. super angelos demones et homines. super vitam et mortem. super totam naturam et omnem creaturam. **L**uc. ix. **D**edit eis potestem super omnia tempore et ut languores curaret. **S**exto quod sicut pater voluit me mori per peccatoribus ut salvi fierent. iuxta illud **J**ob. iiij. sic deus dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret. ita ego volo vos mori et consumari in servitio peccatorum ut ipsi salvi fiant. et maius meritum vobis crescat. **L**uc. x. **E**cce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. **S**eptimo quod sicut pater voluit me summe humiliari ut summe exalteretur. iuxta illud **P**hilippi. ii. exinanivit semetipsum. propter quod et deus exaltavit illum. ita et ego vobis vos humiliari valde ut summe exaltemini et sitis mecum in eadem gloria et honore. **I**usti. v. **H**umilimini sub potestate dei ut vobis exaltetur in te.

visi. **L**uc. xxiij. **E**t ego vobis sicut dicitur. misericordia tua osculantur in ora imperiorum. Ergo recte dicitur. **S**icut misit me pater. i. ex eadem benivolenti a caritatis. et ad eadem opera facienda. et ad idem per munus recipiendum. ego mitto vos. **E**t sic prout quartum. **Q**uinto ponitur datio munera. quod insufflavit spiritus sanctus. Non opus est status esse spiritualis. sicut columba que descendit super christum baptizatum non fuit spiritualis. sed in illo signo. scilicet spiritu datus est eis spiritualis. Et hoc propter tria. **P**rimo quod sicut status precellit christum sic spiritualis. procedit ab eo. et non solo a patre. **S**ecundo ad ostendendum quod sicut status est necessarium vita corporali ita spiritualis vita spirituali. **T**ercio ad ostendendum quod sicut status est aer eleutus a terra ita spiritualis est super terrena eleuari. **E**zechiel. viij. **E**leuant me spiritus inter celum et terram. **V**enitus ergo in quod omnia dona donantur contulit eis dicens. **A**ccepit spiritum sanctum quoniam remiseritis peccata remittuntur eis. **R**o. viij. **Q**uomodo non etiam cum illo omnia nobis datur. **S**ic ergo donauit eis munus absoluendi et dimittendi peccata. **S**ed contra solus deus remittit peccata. **I**sa. xluij. **E**go sum qui teleo omnes iniurias tuas propter me. **O**see. xij. **P**erdit omnia israhel. tantummodo in me auxilium tuum. **S**olutio quod ad culpam solus deus dimittit peccatum quod in ipsa peccato et posito contituitur. **P**salms. **D**icitur confitebor et tu remisisti iniquitate peccati. z. **S**acerdos autem dimittit aliquid de pena virtute clavium. **E**t hoc est quod dicitur. **Q**uorum remiseritis peccata remittuntur eis. **R**emittere enim est partem pene relaxare. **D**imittere vero est toto absoluere. ut dicitur. **H**ugo de sancto victore. **C**el potest dici quod sacerdos absoluunt instrumentaliter. est enim instrumentum animarum dei et minister eius. **H**oc dominus figurauit in lasaro quem suscitauit sed apostolis soluere mandauit. **E**xemplum de potestate quando absoluuit aliquem in consilio et eius nunc de cathenis et carcere soluuit eundem. **I**tem videtur quod nisi sacerdos habeat spiritum sanctum non potest absoluere quia dicit primo. **A**ccipite spiritum sanctum. et postea subdit. **Q**uorum remiseritis peccata remittuntur eis. **A**mbro. **T**alis actus talis vita absolvit. esto tu talis ut alios valeas absoluere. **A**d quod dicendum quod absoluere potest sacerdos dupli-

Sermo

salicet ex officio et vite merito. et sic absolvit solum bonus habens spiritum sanctum. vel ex officio solum et sic absolvit etiam malus. Ad quod significandum Christus dedit praeterea aplis absoluendi a peccatis antequam daret eis spiritum sanctum. Mat. xv. Amen dico vobis quod cuncti ligati sunt. terrae et ligati in celo. et quod soli sunt terrestres. Et hic postquam dedit eis spiritum sanctum. dedit eis praeterea ligadi et absoluendi. Crib. Si malum valde sint sacerdotes. deus que eius sunt opabit. quod dico sacerdotes. nec angelus nec archangelus in his operari potest que data sunt deo. sed pater et filius et spiritus sanctus omnia dispensant. sacerdos autem accommodat linguam suam tribuit manum suam. Tel dicendum quod sacerdos et bonus et malus in virtute spiritus sancti remittit peccatum. quod in virtute characteris ordinis. qui datur a spiritu sancto qui operatur in sacramentis. Glo. Quorum remissio. i. quos dignos remissionem iudicaveritis duabus clavis lege potestatis et discretonis. remittuntur eis. i. tunc deus approbat remissionem peccatorum. et quod non remiseritis deus non approbat. Crib. Sic rex principem mittens dat ei praeterea mittere i carcerem et dimittere. Ex quo patet quod sacerdos est minister et instrumentum dei animatus. Et sic patet quintum.

Sermo eiusdem dominice octave.

Capitulum

xlviij.

Homas vñ ex duodecim qui dicitur didimus non erat cum eis quando Iesus venit. Joh. xx. Evangelium hodie nūm continet in le duo euangelia. et de ista secunda pte facimus alium sermonem. In quo sermone continet prima apparitione Christi post diem resurrectionis que fuit facta die octava. Et ista pars euangelij est quasi tota de beato thomae. In qua pte quatuor describuntur. Primum est peccatum quod thomas incurrit. quod non erat cum eis quando Iesus venit. Secundum est remedium quod recepit ibi. Post dies octo. Tercium est fides qua creditur ibi. Dominus meus et deus meus. Quartum est premium quod ex fide Christi repromisit ibi. Quia vidisti me Iesus. crede. quoniam non vis. et credidit ex misericordia hominis. secundum ex misericordia dei. tertium ex libertate arbitrii. quartum ex gratia dei. Primum ergo posuit pte thome quod resurgit ex duobus. scilicet absentia sociali. et continuata mentali. Primum ex

.XLVIII.

absentia sociali. quod non erat cum eis. Sed contra. Lu. xxiiij. dicitur quod isti discipuli qui inveniuntur in eis reuersi sunt in Hierusalem. et inueniuntur congregatos unde cum dum narrarent quod gesta erant in via. Iesus apparuit. Ad hoc dicendum quod dum discipuli narrarent quod gesta erant in via. Thomas aliquo casu abscessit et tunc Iesus apparuit. ut dicitur Augustinus. Non erat ergo Thomas cum viris timoratis et perseverantibus. Et sic recessit a societate bonorum. Quod quidem apparet esse malum ex tribus. Primum quia recedere a societate est contra naturam hominis. Homo non enim dicit per se naturaliter est animal sociale. Gen. xxviii. Non est bonus hominem est sola. et ad se sibi. Quia ceteris animalibus melius prouidit natura ut sola possint vivere quam homines quia paravit eis victimum et amictum. homo autem multis indiget quod vivus unus homo facere possit. Secundo quia homo in facto isto dyabolum imitatur qui fecit divisionem in celo. sed recessit a societate bonorum. Iesai. xiiij. In celum descendam sedebo in monte testamenti in latitudibus aquilonis et similis ero altissimo. Exempla de isto modo acho. de quo dicit Gregorius in dialogo. quod statim recedebat de choroque videt beatus benedictus extrahendus per capam a quadam puero nigro. Sapientia. Imitantur autem illum qui sunt ex parte istius. Tercio quia talis recessus est valde damnosus. Quod patet dupliciter. Primum quia homo multa bona percepit in societate. Nam recipit spiritum sanctum et dona eius. Et hoc patuit in pentecoste quando spiritus sanctus venit in discipulos dum essent in unum congregati. et dedit eis carisma tum dona. Item recipit filium dei et dona eius. Matth. xvij. Abi duo vel tres congregati sunt in nomine meo ibi ego sum in medio eorum. Ps. Ecce quam bonum et quam iocundum habitare fratres in unum. Secundo quia homo multa mala vitat in societate et propter societatem. quia dyabolus non potest frequenter hominem tenere in catenis peccatorum. et suffocare eum propter societatem. Exemplum de illo puer monachorum qui in infirmitate datus erat draconi ad deuorandum. quem propter presentiam fratrum comedere non poterat. qui postea perfecte conuersus est. ut patet in dialogo habemus etiam de hoc exempli Gen. xvij. quando angeli dixerunt abrabe quod propter quinquaginta iustos ac etiam propter decessum periret quinq[ue] cunctis. et non solum in vita illa quod

euadit multa mala propter bonam societatem etiam in alia. Exemplum de illo fratre qui fuerat deputatus penitus purgatoriis trigesima annis et socius eius dixit missam et orans pro eo liberavit eum. Secundo peccatum thome fuit ex punitia mentali quia nullo modo voluit credere. Sed attendendum est hic. qd Eccl. xviiij. Qui cito credit lenis est corde. Et dicitur. Io. viii. Nolite omni spiritui credere sed probate si spiritus ex deo sunt. Dic credidit ena cito. Ergo tunc est peccatum non credere quando non credit quis quibus debet quando debet et quando debet. Et illis tribus modis peccauit thomas. Primo non credit quibus debuit quia cum sibi legem in ore duorum vel trium testium fecerunt omnem verbum ipse noluit credere. Approbatis visiones qui testificabantur de visu quod est verissimum testimonium. Secundo quia non credidit quando debuit. qd et si non statim credidit debuit tamen post unum diem. vel sic cogitare in seipso et credere. Sed ipse fecerunt octo diebus in sua punitia et forte sicut ipse dixit nunquam credidisset nisi Christus sibi apparueret. Tercio quia non credidit sicut debuit. qd cum apostolus dicat. est autem fides sperandarum substantia rerum argumentum non apparentium. Hebrei. xiiij. ipse voluit palpare quod ad fidem non pertinet. Et sic patet primum. Secundo ponitur remedium. qd thomas inuenit. qd Christus ex magna sua benignitatem post dies octo iterum venit ad eos. et statim dixit thome. Vidi manus meas et af. man. tu. et mitt. in la. me. Et Christus fecit thome ac si ipse deberet solus saluari vel si totus mundus staret ad fidem thome. Sed ut dicit Gregorius. Hoc non ex casu sed ex divina dispensatione factum est. Egit namque miro modo divina clementia ut discipulus dubitans dum magistri sua vulnera palparet carnis in nobis vulnera infidelitatis sanaret. plaus enim mibi contulit ad fidem infidelitas thome. qd fides credentium discipulorum. Unde enim ille palpando ad fidem reducitur. mens nostra omni dubitatione postposita in fide solidatur. Vide inquit manus meas redemptrices tui ut eas reverearis. conservatrices tui ut eas amplectaris. collatrices omnis boni ut eas diligas. et punitrices malorum ut eas timeas. Et sic patet secundum. Tercio ponitur fides perfecta qua thomas credidit ibi. Dominus meus et deus meus. In quo verbo confessus est humanitatem cum dicit dominus meus. et deita-

tem quia et deus meus. Ergo aliud videt et aliud credit. Et sic ubi abundantia delictum super abundantia et gratia. Ro. v. Quia unius verbo credit. et statim credit. et sicut debuit credit. in quibus tribus offenderat. et sic patet tertium. Quarto ponitur premium quod ex fide promittitur. cum dicitur. Quia vidisti me immovetur quod debuit dicere quia tetigisti me thomum. credidisti. Augustinus. Non ait tetigisti sed vidisti. quoniam generalis quocdammodo sensus est visus et ad omnes sensus aptatur ut gusta et vides quod dulce est. audi et vide quod sonorum est. et sic de aliis. Quidam dicit possit non ausum fuisse discipulum tangere vulnera magistrum. Beatus qui non viderunt et crediderunt. Crediderunt in quam fide formata que ex bonis operibus demonstratur. quia ut dicitur Iacobus. qd fides sine operibus mortua est. quod autem mortuum est non potest vitam conferre. Qui ergo credit in deum fide vivus beatus erit. Augustinus. Justus in fide sua vivet. Fides etiam habet vitam dare ei qui non potest operari. Rom. viii. Si vero qui non operatur. credenti autem in eum qui iustificat impium. reputabitur fides eius ad iusticiam. quia abbas per fidem sine operibus legis iustificatus est. Exemplum de latrone in cruce cui propter fidem dictum est. Hodie tecum eris in paradyso. Et sic patet quartum. In fine nota quod christus dat novem exempla in sua resurrectione que quilibet debet habere si vult ut spiritualiter resuscitetur. Primum est quod post resurrectionem mundo se non immiscuit. licet aliquibus bonis apparuit. Luce. xviiij. Memento uxoris lothi. Que quia vertit se retrosum conuersa est in statuam salsis. ut patet Seneca. xxix. Seneca. Nobilis est a deo damnosum bonis moribus quod in alienis spectaculis residere. Secundum est quod dicit magdalene. Nolite tangere nondum ascendi ad patrem meum. Non enim est homini securum tangere mulierem quodcumque est in vita illa. nec etiam consanguineam. quia corpus feminine ignis est. ignis vero nescit consanguinitatem. et ignis est usque ad consummationem teuorans. Job. xxxi. Exemplum de illo sacerdote de quo dicit Gregorius in dialogo. Qui labozans in extremis dum a presbitera sua tangere ait. Recede recede abhuc ignis culus vivit. Tercium est quod pacem in ore portauit. Sic qui spuavit cupit resurgere deus habet.

Hermo

re pacem pectoris et pacem spiritus, ut tardet que-
nat ad pacem eternitatis. Job. xiiij. Pacem
relinquo vobis pacem meam dabo vobis. ¶ Quar-
tum est quod loca vulnerum ostendit. s. latus manus,
et pedes. Sic qui spiritualiter cupit resurgere
debet ostendere peccata sua sacerdoti per confessio-
nem. scilicet latus. i. cor. manus. i. oqua. pedes. i.
affectiones. quod ut dicit Prover. xxvij. qui abscon-
dit sceleria sua non dirigetur. Isa. xliij. Narrat si-
quid habes ut iustificens. ¶ Quintum est quod
insufflavit et dedit spiritus sanctum. Sic et nos
debemus satagere alios spiritum sanctum dare et
eos ad spiritum sanctum inflamare. Sed sunt qui-
dam qui spirant et insufflant ignem iracundie. di-
scordie et malvolentie. Act. ix. Saulus autem
ad hunc spirans minarum et cedris i. discipulos do-
mini. Sic spirabat vero job dicens. Benedic
deum et morere. Job. q. ¶ Sextum est quod se tangi
et palpari possunt. Sic qui vere resurrexit per-
mittat se palpari a tribulacione. quoniam per mul-
tas tribulaciones optime nos intrare regnum dei
Act. xiiij. Sic permisit se palpari job qui percus-
sus est ulcerare perlungo in corpore. et in filiis. et in om-
nibus que habebat passus est dispendium. Huius
quidam sicut vitrum habentes illud apostolus
noli me tangere. ¶ Septimum est quod comedit
piscem assum et fauum mellis. Discus assus Christus
est crucifixus. fauum mellis est verbum dei. Qui
ergo a peccato resurrexit debet Christum comedere
in sacramento altaris. quod ipse est cibo omnis sa-
poris suavitatem humanam. Job. vi. Caro mea vere
est cibus. Ego sum panis viuus qui de celo de-
scendi. Item debet comedere verbum dei quod
babet anime dulcedinem inferre sicut mel. Psal.
q. dulcia fonsibus meis elo. Et habet animam
illuminare sicut cera lumen souet. Psal. Lu-
cerna pe. m. x. t. Aug. Palatus febricitantis
babet cui mel celi insipidum est. ¶ Octauum quia
Christus resuscitatus rediit ad fratres suos et ad viam
veritatis eos reducere curauit. Quod et tu fac
similiter ut sicut fruisti aliis ad ruinam ita eos
ad salutem studeas redire. Aug. Nullum
maius sacrificium deo quam zelus animarum. Ja.
v. Scire debet quod qui conuerteri fecerit pecca-
torem ab errore vie sue saluabit animam eius a
morte et operit multitudinem peccatorum. ¶ Non
num est quod resuscitatus non statim uit ad celum.
sed stetit. xl. diebus in terra. Sic qui spiritualiter re-
surget non credit statim ire ad celum sed pri-
mo optime eum facere penitentiam. quod per xl. dies
designat. Math. iij. Penitentiam agite ap-

.XLIX.

propinquabit enim regnum celorum. Et sic par-
tet totum.

De epistola Hermo

L. xlii.

Rene quod na-
tum est ex deo vincit mundum. j. Jo.
v. De virtute fidei tam in euange-
lio bodierno quam in epista tractat. Fides. n. i. pri-
ori vita mirabilia operatur. et tandem ad vitam pro-
ducit eternam. De eo autem quod fides beatum facit in
euangelio bodierno tractat. Beati inquit qui
non viderunt et crediderunt. De mirabilibus
autem quod fides in hoc seculo aut vita facit videtur.
in priuilegiis determinat. de quod etiam erit ser-
mo. In hac ergo epistola beatus iohannes
duo principaliter facit. Primo ostendit vir-
tutem et efficaciam fidei. ut ad ipsam accendam
in principio epistole. Secundo ostendit veritatem
fidei. ut ipsum firmiter fateamur ibi. Et spes est
qui testificatur quoniam Christus est veritas. ¶ Primo
ergo ostendit virtutem et efficaciam fidei ut ad
ipsam accendamus. quod vincit mundum et benevolia
eius. Circa quod tria facit. Primo ostendit quod est
qui vincit mundum. quod natum est ex deo.
Secundo ostendit quod quid vincit mundus. quod
per fidem ibi. Hec est victoria que vincit mundum
fides nostra. Tercio ostenditur quod quam fidem vi-
cit mundus ibi. Quis est qui vincit mundum
nisi qui credit quod Iesus est filius dei. ¶ Circa per
mutua nota quod duplex est naturitas scilicet corporalis et
spiritualis. Spiritualis fit in baptismo in utero
ecclesie qui baptisatus habet ecciam matrem et
Christum patrem. et ideo extunc vocat Christianum. Jo.
iij. Quis natum fuerit de nemo non potest intrare re-
gnum dei. Et in eodem. j. Dedit eis patrem
filios dei fieri. Et quod virtus Christi applicabitur
nobis in baptismo. quod est effirax ad vincendum mun-
dum. id baptizatus filius dei factus in eadem
virtute vincit mundum. Job. xvij. Credis quia
ego vici mundum. Quia cum talis ligatus cum
Christo vinculo coritatis. si Christus vicit et ipse vicit.
Et hoc est quod dicit. Domine quod natum est ex
deo vincit mundum. i. omnis qui regeneratus
est in baptismo. dummodo in Christo maneat cui
iunctus est in baptismo. a quo separatur per
peccatum mortale. vincit mundus. i. vicia mundi
que sunt tria. scilicet concupiscentia carnis concu-
piscentia oculorum. et superbia vite. Et nota quod du-
pliciter vincimus mundum. Primo abrenunciando
bonis mundi. Et sic vincunt soli perfecti qui
omnibus spiritis nudum nudum Christum sequun-

da. v. vinci mundum

Oīs tentatio

tur in voluntaria paupertate. **L**u. xiiij. **N**isi q̄s
renū. om. que po. nō pos. m. eē dīl. **S**ecundo
subjiciendo nobis bona mundi. ita vt sumus
domini et non serui bonorum mundi. vt auar⁹
est seruus pecunie et dispensemus bona mun-
di ad honorem dei. **M**ath. xxv. **E**nge serue
bo. et fi. quia su. pau. fui. fi. supra multa te con.
Et sic vincunt omnes iusti serui dei in quoq̄
q̄ statu. **S**ecundo ostendit p̄ quid vincit
mundus. quia p̄ fidem. **H**ebre. xj. **S**ancti p̄
fidem vicerunt regna sc̄ regnum mundi et re-
gnum carnis. **C**irca qđ nota q̄ fides non so-
lum vincit mundum sed omnem temptatōe. **Q**uod sic patet. **Q**uia omnis temptatō vel
est a mundo vel a carne vel a dyabolo. **D**y-
abolus temptat de superbia vt homo non obe-
dias deo nec obseruet mandata eius. **H**oc re-
mouetur p̄ fidem qua cognoscimus q̄ de⁹ est
omnium dominus. et ideo ei ē ab omnib⁹ obe-
diendum. **I**de. iij. **V**igilate q̄ aduersarius
vester dyab. cir. q̄. quē. de. c. resi. fortis in fide
Mundus autem temptat vel alliciendo pro-
speris vel terrendo aduersis. **H**unc vincimus
p̄ fidem que facit nos credere alia meliora bo-
na. et peiora mala. **E**t idō prospera mundi de-
spicimus et non formidamus aduersa. **C**aro
þo temptat inducendo ad delectatōes mo-
mentaneas. sed fides nobis oñdit q̄ p̄ has p-
dimus eternas et supplicij deputamur eter-
nis. **A**poca. xvij. **Q**uantum glorificauit se et
in delicijs fuit tantum da. il. tor. et luc. **H**ic ca-
dit exemplum istius heremite qui combusit
sibi digitos anteq̄z vellet consentire cum una
agere. volens experiri si posset pati penas in-
fernī. **C**adit etiam exemplum d̄ militib⁹ alexā-
dri quibus dum essent parati ad bellū alexā-
der ait. **C**omedamus quia hoc sero omnes ce-
nabimus in inferno. **D**ropter quod verbum
fortiter dimicauerunt et vicerunt. **D**rop̄ qđ
dicit apl̄ ad Eph. vij. **I**n omnibus sumētes
scutum fidei in quo pos. omnia te. ne. ignea ex-
tinguere. **N**ota q̄ doctus miles vel pugnator
strenuus omnes ictus recipit in scuto. **S**ic in
scuto fidei omnes temptatōes vincam⁹. **S**cū-
tum enim fidei debet esse triangulatum ita q̄
vnus angulus sitversus gaudia paradisi. secū-
dus versus penas inferni. tertius versus xp̄m
et labores eius et tunc omnes ictus vilipendi-
mus. **T**ren. iiij. **D**abis ei scutum cordis labo-
rem tuum. **H**oc fuit figuratum in captione
iericho que post tredecim circuitus corruit. q̄

sunt. xiiij. articuli fidei quib⁹ pfecte creditis to-
tus mundus corruit. **Q**uarto ostenditur p̄
quam fidem vincitur mundus q̄ indei et sara-
ceni habent fidem suam et xp̄iani similit̄. In-
tendit ergo ostendere beatus Jobānes q̄ so-
lum p̄ fidem hiesu xp̄i vincit mundus quam
xp̄iani confitentur et credunt. **Q**uia nāq̄ xp̄c
omnia bona mundi cōtempsit vt alijs contē-
nenda monstraret. vt di. Aug. et xp̄iani firmiter
credunt xp̄m omnia bene fecisse et ip̄m tanq̄
viam rectam. p̄ posse sequi nitunt. ideo contē-
nunt ea que xp̄c contempnit et vincunt ea que
xp̄c vicit et abstinent ab eisdem. **E**t ideo hec
victoria p̄ fidem viuam habetur que est quā-
do illud quod credimus p̄ opera demonstra-
mus. **J**aco. iiij. **O**stendas mihi fidem tuam ex
operibus. **R**es enim mortua nō pōt vincere.
Job. xiiij. **Q**ui credit in me sc̄ fide viua et p̄
opera que ego facio et ip̄e faciet. **A**ura autem
fides hiesu xp̄i hec est. quoniam ip̄e est verus
filius dei p̄ naturam. **E**t hoc est. **Q**uis autē
qui vincit mundum nisi qui credit q̄ hiesus ē
filius dei consubstantialis et coeternus et co-
equalis p̄ omnia. quia filius dei venit in mun-
dum. et incarnatus in mundo apparuit. **V**eit
q̄ p̄ aquā. id est baptizatus ē vt tactu sue mi-
diſſime carnis vim mundatiuam et regenera-
tiuam conferret aquis vt nos a peccatis mun-
darent et in dei filios regenerarent. **G**enitēa
p̄ sanguinem quia in suo sanguine mortu⁹ est.
vt nos redimeret a peccatis. **I**de. i. **N**on cor-
ruptibili⁹ auro vel argento redē. es. sed p̄ sa.
ag. incō. **V**enit ergo filius dei p̄ aquam et san-
guinem nos saluare. vt aqua nos mundaret et
sanguine redimeret. et non venit saluare nos i
aqua solū. quia nisi virtus sanguinis christi
operaretur in baptismō aqua nihil faceret. **S**a
aqua in virtute sanguinis xp̄i mundat ab om-
nibus peccatis et per consequens saluat. **E**ze-
chiel. xxxvi. **E**ffundam super vos aquā mun-
dam et mundabitimi ab omnib⁹ q̄ in. vīs. **H**ero
fides qua credimus q̄ xp̄c ē filius dei.
qui venit p̄ aquam et sanguinem nos saluare.
est que vincit mundum. et vicia mundi. s. con-
cupiscentiam carnis. concupiscentiam oculor⁹.
et supbiā vite. **A**d que tria omnia peccata mū-
direducuntur. **E**t sic patet. primum. **Q**uarto
ostendit q̄ talis fides est vera ut ipsa
firmiter teneamus. **E**t circa hoc tria fac. **P**ri-
mo ostendit hoc p̄ testimonium celeste ibi. **E**t
spūs est qui testificatur. **S**ecundo q̄ testimo-

Germio

nūz terrestre ibi. Et tres sunt qui testimonium dant in terra. Tercio cōcludit hoc p locum a minori q̄ tales fidem firmam & ratam habere debemus ibi. Si ergo testimonium hominū accipimus. Dicit ergo q̄ sp̄s est q̄ testificatur. i. tens qui spiritus est. Job. viii. spiritus est tens. testificatur inq̄ quoniam xp̄c ē veritas. i. huius verus deus & veros homo non fantasticus ut manichei dicunt. Tota n. trinitas hoc testificata est. quoniam tres sunt qui testimonium dant in celo. s. q̄ xp̄c est filius dei. Pater. Luc. xiiij. Uor te celo audita ē. tu es filius meus dilectus. Verbum. i. filius. Jobā. viii. Ego sum qui testimonium p̄hibeo de me. Et sp̄sanctus. Job. iiij. Cum autem venerit paciūtus sc̄i spiritus sanctus ille testimonium p̄hibebit de me. Et hi tres vnum sunt. i. in vnu concordant q̄ xp̄c est verus deus & verus homo. Sicut ergo hi tres vnum sunt in essentia. ita vnum sunt in testimonio ferendo. Secundo hoc p̄bat q̄ testimonium terrestre sc̄i q̄ xp̄c est verus homo. Homo enim ex anima constat & corpe sic cōplexionato. s. q̄ habeat quatuor hūores. puta flegma. sanguinem. colerā. & melancoliam. Isti autēz quatuor humores sunt mixti. Qui ergo habet animam rōnalem & corpus humanū de quo fluit sanguis & aq. que pcedit a flegmate vere est homo. Et hoc est qđ dicit. Et tres sunt qui testimonium dant in terra. s. q̄ xp̄c est verus bōs. Spiritus. i. anima rōnalis. Matth. xxvij. Hiesus aut clamā voce magna & inclinato capite emisit sp̄m. i. anima Job. xv. Nunc anima mea turbata ē. Aqua & sanguis. que fluxerunt de latere eius. Jobā. viii. Unus militum lan. lat. e. a. & cō. ext. san. et aqua. Tercio concludit p̄ locum a minori di. Si ergo testimonium hominū accipimus. quia in ore duorū vel triū stat omne verbū. & tota trinitas testificata est q̄ xp̄c est filius dei. & vera anima & verum corpus ostenderunt q̄ erat verus homo & testimonium dei maius ē q̄ testimonium hominū. quia mentiri nō p̄t. ergo q̄ xp̄c est verus deus & verus homo firmiter credere debemus & veraciter confiteri. Hebre. vi. Quā sicut anchoram habemus firmam & ratam. Et hec ē fides catholica quā summis p̄fiteri debemus. Et sic patet secundū. Ultimo aut ad edificationem nostram vidamus mirabilia & virtuosa que fides in nobis p̄ dilectionem operatur. Sunt autēz hec numero decem.

Dūmo. n. anima per fides

.XLIX.

deo desponsatur. Osee. iiij. Sponsabo te mihi in fide. In qua desponsatione anima valdō s̄b- limatur. Nam postmodum ab angelis tanq̄ sponsa regis eterni sp̄ualiter custoditur. Angelis suis mādavit de te. vt z̄c. In qua de sponsatione anima deo nullas dotes largitur. sed ab eo mirabiliter dotatur. Nā recipit pos- sessionem omnium virtutum & donorum sp̄us sancti. fit etiam p̄ticeps menti passionis xp̄i & omnium sanctorū & omnīū bonorū que sunt in ecclesia. fit etiam cuius ciuitatis sup̄ne & recipit p̄missionem q̄ erit heres glorie dei. Ecce mira- biles dotes omnia bona cōtinentes. Hap. vij. Venerunt mihi omnia bona p̄iter cum illa. Qunq̄ tales dotes fuerunt date alicui regie mundi. Et ideo non imenito beata agnes glo- riabatur de tali desponsatione. d. Ipsi sum de sponsata cui angeli seruunt. Et nota mirabi- le q̄ beata virgo p̄ fidem facta est sponsa dei s̄m animam & mater dei s̄m corpus. Et dicit beatus Aug. q̄ beatior fuit beata maria p̄ci- piendo fidem xp̄i q̄ concipiendō carnem xp̄i. Materna propinquitas nihil marie p̄fuisset nisi felicius xp̄m corde. q̄ carne gestasset. Lu- ce. j. Beata que credidisti. Nō dicit beata q̄ p̄cepisti. Secundo p̄ fidē hō a p̄tāte dyabo- lica liberat. omnes. n. nascimur filij ire p̄ p̄ctū originale. p̄ quod sum⁹ serui dyaboli & sub e⁹ p̄tāte. sed p̄ fidē quā i⁹ baptismo ūcipim⁹ ab e⁹ p̄tāte liberamur & efficiamur filij dei. Hic ca- dit miraculū de illo indeo de quo narrat Gre. in dyalogo. q̄ veniens romā iacuit de nocte i⁹ tēplo appollinis q̄ faciēs crucē de lapidib⁹ ia- cuit in medio hūis confidentiā in crucifixo. Et de nocte cū demones iuadere nō p̄sumperūt. sed visa cruce statim fugerūt: dicentes. Hen- vas vacuū sed signatū. Hoc fuit figuratū in occisione agni p̄ cuius fidē. i. p̄ fidē illi⁹ quem ille agn⁹ figurabat filij israel liberati sunt a hūi- tute & p̄tāte pharaonis. Hebreo. xj. Fide moyses celebravit pasca & languinus effusio- nē. i. habuit fidez in mortē agni ūmaculati filij dei quē ille agn⁹ q̄ dicebat pasca figurabat. p̄ quam fidem erexit fuit de potestate pha- raonis. Matth. xvij. Dōre inferi non preuale- bunt aduersus eam. id est omnis potestas in- ferorum non preualebit aduersus fidem.

Tercio per fidem homo saluatur & absolu- uitur a peccatis. Luce. vij. Fides tua saluam te fecit. Hoc dictum est magdalene. Exem- plum de larrone crucis cui xp̄c pepercit & pa-

disum, pmissit ppter fidem quam fuit, ptesta-
tus de christo. Ro.iii. **E**xpo qui nō pōt ope-
ri, credenti aut in eum qui iustificat impium fi-
tes reputas ad iusticiā sūm ppositum gratie
tei. **S**ic fuit saluata raab meretrice de excidio
iericho et apposita plo dei. vt patr̄ Josue. vi.
vbi dicit. **S**icut ciui ista anath. et omnia que
in ea sunt sola raab meretrice vint cum vnu-
sis que cum ea in domo sunt. abscondit enim
nūcios quos direxi? **¶** **Q**uarto p fidez hō
liberaet a triplex morte. s. nature, culpe et pene
eterne. vñ Jo.xj. dī. **Q**ui cre. in me est si mor-
tuus fuerit vint. et omnis qui vint et cre. in
me non moriet in eternum. **N**ortem etiā na-
ture transmutat in resurrectōnem gloriōsi cor-
poris. **H**eb.iiij. **S**i enim credimus qd hie-
sus mortuus est et resurrexit. ita et deus eos q
dormierunt p hiesum adducet cum eo. **A**ug.
Tantam dē fidei gratiā pstitit. vt mors quā
constat vite esse pstraniā instrumentum fieret
p quod transiret ad vitam. **E**t iō vere potest
dici qd etiam morte nature nō moriat. **¶** **Q**ui
to fides est primum sacrificium qd deo cor no-
strum et intellectum immolamus. p ipam enī
captiuamus intellectum nostrum in obsequi-
um xpī. quod est valde mirabile. **Q**ui vt di-
cit Bern. tria singularia mirabilia fecit deus
in assumptōne humane nature. cōiuncta enī
sunt simul deus et homo. mater et virgo fides
et cor humanum. **E**t iō primū qd respicit dē
in sacrificio est fides. **H**iere. v. **D**omine oculi
tui respiciunt fidei. **E**st etiam fundamentū
omnium virtutum et sacramentorum eccie. quia
nisi homo habeat fidem nullam virtutē habe-
re pōt. **S**acramenta etiā in fide eccie cōseruit
Math. xxvij. **S**up hanc petrā edificabo ec-
clesiam meā. i. supra fidē quā petrus pcessus ē
Et iō infidelis nullū sacramentū pōt pcpie ni-
si primo in fide eccie baptismū recipiat. **L**uc
et quis recipiat sacramentum. nō recipit rem
sacramenti nisi credit. **¶** **S**exto fides omnes
polutias detegit dyaboli. **N**am dyabolus p
pctm dicens hominem ad furcas inferni ve-
lat ei oculos ne quo ducas videat. **I**tem sicut
cor primo oculū fidei initiv ei eruere. **I**tem
sicut malus mercator querēs hominē decipe
ducit in apothecā obscurā. **S**ic dyabolus fa-
cit peccatori. **S**ed fides animam illuminat. et
eleuat velamē ab oculis. et totū cor purificat.
Act. xv. **F**ide purificans corda eorū. **¶** **S**e-
ptimo fides recuperavit deo principatiū mūdi

et dyabolo abstulit. quē totus mundus i ydo-
lis adorauit. Job. xij. **N**unc princeps hūus
mundi ejciet foras. **N**am p fidem cognonit
mundus vnum vez dei cē qui carē p salute
nra assumpsit. et p solum adorauit. Math.
ij. **E**t pcedentes adorauerunt eum. Ante ydō
plures deos adorabat mundus. Erat n. po-
pulus gentium in ydolis exceccatus qd fides
xpī est illuminatus. Isai. ix. **P**opulus gent.
qd am. in ten. vi. luc. mag. pūlius. n. na. cno. zc.
¶ **O**ctavo fides facit nos trāsire p mare mū-
di illesos et omnia picula eius euadere cū tñ-
pho. **M**artires. n. p fidem tyrannos et omnia
eoz tormenta vicerūt. et omnia dyaboli tela.
Ephe. vi. **I**n omnibz sumē. scu. fi. in q pos. o.
te. ne. neqz. ig. exting. **D**rudenti poeta. **D**ri-
ma petit campum dubia sub sorte duelli pu-
gnatura fides. **P** ¶ **E**t nota qd valde co-
grue fides assimilat scuto. **N**am sicut in scu-
to tres sc̄ anguli in uno ligno. ita in deo sc̄ tres
pstone. et in xpo sunt tres substantie. s. anna ca-
ro et dimittas. de quibz ē tota fides. **I**tem
scuto ē lignuz vestitū corio animalis mortui. ita
dens fuit vestitus corio mortalitatis nostre.
de quo ē fides. **I**tem scutum appendit ad col-
lum et stat sup cor. sic fides debet stare super
cor. et p guttur pferri. Ro. x. **L**orde cre. ad iii.
o. qūt pfect. fit ad sa. **I**tem sicut doctus strenu-
tor vñ bellator omnes ictus recipit in scuto. sic
sapiens fidelis omnes temptatōes et tela dyaboli
recipit in scuto fidei. vt dictum est supia.
Habeamus ergo verā fidem de padiso et in-
ferno et qd deus remunerat bona et punit ma-
la. et in tali fide omnes ictus recipiamus. et oia
picula euademus. **D**oc fuit figuratum quā
do moyses venit ad mare rubrum et percussit
mare. xij. pcessus. sūm qd. xij. erant tribz. isra-
hel. et quelibet tribus p viam suam illesa trā-
nit. que. xij. pcessure significant. xij. articolos
fidei in quibz tota fides continet p cuius vir-
tutem homo trāsit mare mundi illesus. **H**e-
breo. xj. **F**ide moyses trāsivit p mare rubrum
Fides ē nubes filiorū israel. que de nocte cō-
tra tenebras lumen prestabat. et de die facie-
bat umbrā et ptra incēdū solis refrigeriū pre-
stabat. qd nubes erat egyptiā tenebrosa. **S**ic
pari mō facit fides qd illuminat intellectū et con-
tra incendia vicioz refrigeriū prestat. qd fides
nfidelibz tota ē tenebrosa. **¶** **N**ono fides fa-
cit nos cōtemnere mūdi et bōa eius que sunt
tria. s. honores. teile. et dimit. **H**eb. xi. **F**

Sermo

de moyses grandis effectus negauit se esse filium
filie pharaonis. Ecce honores. magis eligere
affligi cum populo dei quod terrene iocundita-
tis habere peccatum. Ecce delicie. maiores di-
uitias estimans thesauro egyptiorum impium
christi. Ecce dimitie. Omnes. n. homo sanctus ista
tria cōtemnit. ppter fidem quam habet de fu-
tura vita. quia ut dicit apostolus. I Cor. xv. Huius
hac vita tamen christo sperantes sumus miserabilio-
res sumus oibz hominibus. Hoc fuit figuratum
in captione ierico. ut dictum est supra.

Decimo fides est ianua et scala. per quam ad ce-
lum ascendimus ecclesie triumphantis. et non sine
fide impossibile est placere deo et ad celum veni-
re. Hebrei x. Justus autem meus ex fide ruit
quod si subtraxerent se non placebit anime mee. Et
fuit figuratum in scala quam vidit iacob. que
tangebat celum. et dominus erat innexus scale. et pes
scale erat supra petram quam iacob supposu-
erat capiti suo. et angeli ascendebant et descen-
debant per scalam. ut per hanc enim scala ista
est fides. que habet. xiiij. gradus. qui sunt. xij.
articuli fidei. Tota autem fides est de humanitate
et diminitate christi. et non per scale stabat supra
petram. sed supra hominem christum petram fidei.
et capiti scale innitebat deus et angeli. id. predi-
catores ascendebant ad deitatem. et descendebant
ad humanitatem. predicando opera deitatis
et humanitatis christi. Unde iacob enigilans
auit. Non est hic aliud nisi domus dei et porta
celi. Et quod fides sit ianua celi per hoc. quia per fidem
mediatoris omnes patres nostri intrauerunt
celum. et qui in hac fide non sunt mortui nun-
quam intrabunt. Quod fuit figuratum in filiis isra-
el. quia solum illi duo qui crediderunt. scilicet ca-
leph et ioseph intrauerunt terram promissionis.
Omnes autem alii remanserunt mortui in de-
pto. Conclude et dic cum apostolo. Hebrei. xij. De-
sicer me tempore narrante virtutes et miracula
fidei que a seculo facta sunt. Tanta enim
virtus fidei. quod mali et boni virtute fidei mirabilia
operantur. Omnia. n. miracula fidei attribuuntur
Et quod etiam mali virtute fidei operentur. per
illud. Math. viij. Domine nonne in nomine tuo
appellavimus. et in nomine tuo demona ejus-
sumus. et in nomine duo virtutes multas fecimus?
et dicet illis. nunquam nomini vos. Et sic patet ro-
tum.

Dominica primo post octauas pasche de
euangelio. Sermo. I.

L.

Ego sum pastor

bonus. Joh. x. Bonus pastor qui
possuit animam suam. propter suos
ponit se nobis in exemplum. ut sequamur ve-
stigia eius. quia non debet candelabrum sub modio
oculare sed omnibus elucere. Unde cum ipse
duobus cecis quos illuminauit dixerit. Vi-
dete ne quis sciatur. Math. ix. Et tribus disci-
pulis in transfiguratione mandauerit. d. Re-
mini diceris visionem. Math. xvij. Manife-
stum est quod ad iactantiam non dixit. sed ut bo-
ni pastoris se nobis in exemplum daret et for-
man. ut ipsum tanquam ducem in omnibus se-
queremur. Iohannus. viij. Ego glori. meam
non que. Unde apostolus. propter eandem
cam. d. q. I Cor. vij. Capite nos. Reminem le-
simus. nemine corruptimus. nemine circuueni-
mus. Et iterum. I Cor. x. Sine offensione esto
te iudeis et gentibus et ecclesie dei sicut et ego per
omnibus placebo. Nos autem qui in multis quoti-
die offendimus et si dix. quoniam pec. non ha. nos
ip. seducimus. et non in nos non est. I. Job. i. com-
mendare nos pos penitus non debemus. Pro-
prier. xxvij. Laudet te alie. et non os tu. quia si p-
terita cogitemus multa commisimus mala et o-
misimus bona. si presentia multi sunt defecti nostri.
si futura incerti sumus quid nobis accidat et
que sumus acturi. Petrus multa promisit d.
domine tecum paratus sum et in car. et in mor. ire.
Lu. xij. Et postea triplex christum negauit. Pro-
pterea dicit apostolus. I Cor. x. Qui se existi. sta.
vi. ne ca. Sic ergo christus in hoc euā. ad imitatō-
nem nos prouocans bonum pastorem se no-
minat. In quo quidem enarrat. quoniam facit. Primo
quidem introducit pastorem bonum et opus
eius describit. ut post ipsum eam. In principio
euangeli. Secundo ostendit mercennarium pa-
storem et opus eius describit ut ipsum reproba-
mus et fugiamus ibi. Terzo. autem et qui non est pa-
ster. Tercio opus lupi senientis ut ipsum caueam
describit ibi. Lupus rapit et dis. Quarto osten-
dit opera ouium christi ut ipsa faciamus ibi. Co-
me mce. Quinto ostendit opportunitatem et co-
gruentiam ouium congregandas in uno ouili
christi ut dei gratiam cognoscamus ibi. Alias ones
babeo. que non sunt ex hoc ouili. Primo er-
go bonus pastor introducit et eius opus de-
scribitur ut ipsum sequamur. Quidam circa
quod nota quod ad bonum pastorem septem regnū
que oia perfectissime fuerint christi. id. christi pfecta

Immaginatio in ew.

Ad bene proficere et regnare

Ad l. p. am. regnus

Sor. (1)

modus congruus. cognitio vera. caritas p̄ci-
pua ostensio vite. pastor salutis. et solers cu-
stodia. Primum ergo qđ in bono pastore re-
quirit est virtus pfecta. vt s. sit virtuosus et
x̄tute pfectus. qz cum virtus sit q̄ bonū ba-
bentem facit et opus eius bonum reddit ut di-
cit p̄bus et ang. dicit q̄ virtus ē qua recte vi-
nitur et nemo male vñt. pfecto. sic pastor si ē
x̄tuous bonus erit et bene officium suum ex-
equet imo p̄ nihil aliud p̄t eē bonas et digne
officium suum exequi nisi p̄ virtutem. Sunt
aut̄ quidam prelati qui solum docent alios x̄
tutes. ip̄i habere non curant. similes candelis
que alios illumināt et seip̄as p̄sumunt. Mat̄.
xxij. Dicunt. n. et non faciūt. Eccl̄ia de Job.
bap. d̄ Job. v. Ille erat lucerna ardens p̄ ca-
ritatem quo ad se et lucens p̄ bona exempla q̄
ad alios. Et de x̄po d̄ Actu. i. Cepit h̄iesus
facere et docere. qz ut dicit Aug. bene loqui et
male vivere nihil aliud est q̄ seip̄m sua voce
damnare. Gen. xxvij. Vix qđem vox iacob
sed manus manus esau sunt. Unde non so-
lum pastores ecciarum debent virtutib⁹ pol-
lere. sed etiam indices et dñi terrarum secula-
res. Exemplum de p̄silio ietro. q̄ p̄suluit moy-
si ut eligeret de omni p̄plo viros timētes deū.
et qui diligenter veritatem et odirent auariciā
quos constitueret indices sup̄ p̄slm. Sap. j.
Diligite iusticiam qui iudicatis terrā. Et no-
ta hic exemplum socratis qui iniuratus a re-
ge spuit in faciem eius. eo q̄ om̄ia erant deau-
rata p̄ter faciem. Sic m̄lti plati et domini om̄ia
volunt pulcra et bona habere ad glaz mū-
di. p̄ter animam quam non curant habē bo-
nam dum non curant x̄tutem habere. q̄ facit
animam bonam. ut di. Aug. Job. xij. Dilere-
runt gloriam hominū magis q̄ dei. Secū-
dum qđ in pastore requiritur ē modus cōgru-
us. vt s. debito modo eccl̄iam intret. s. p̄ xpm q̄
est ostium eccl̄ie et non ut fur aliunde ascendat.
Job. x. Ego sum hostium si quis p̄ me intra-
uerit salvabit. Iste intret p̄ xpm qui p̄ rectas
intendōez. q̄ veram fidem sufficientem scien-
tiā. et electōem ecclesiasticā intret. qz xpc est
via et ostium omnium iustor. Job. xiii. Ego
sum via veritas et vita. Debet platus et pastor
rectam intendōem habere. vt s. in platoe in-
tendat animā suam in obsequio dei salvare. et
hoc debet eum mouere ad caritatem. Secun-
dario debet querere bona p̄palia ut sustenē-
tur. Quia ut dicit apls. j. Cor. ix. Nemo mi-
litat suis stipendijs vñq̄. Et iterum ibidem.
Si nos vobis sp̄nalia seminamus non ema-
gnū s̄i carnalia vñra metamus. Luce. x. Di-
gnus ē mercennarii mercede sua. Debet et
veram fidem habere de christo. Debet etiā
scire que ad ministerium suum speciēt. Oſec.
uij. Quia tu repulisti scientiam et ego te rep-
ne sacerdotio fungaris mibi. Debet quanto
eligi et confirmari. Hebre. v. Nec quisq; su-
mat sibi honore sed qui vocatur a deo tanḡ
aaron. Sed heu hodie. qz quasi omnes non
intrant p̄ ostium. sed ascendunt aliunde scilicet
p̄ alios gradus qui sunt quatuor. s. amicicia se-
cularis. parentela carnalis. pecunia et poten-
tia. Per illos gradus. p̄bhet dominus ascen-
dere clericos. Exo. xx. Non ascendas p̄ gra-
duis ad altare meum. Nam quasi omnes me-
diantē tpali mercede obtinent eccias et p̄ben-
das. Sed istis accidet. sicut giesi qui vendidit
grām dei naamā siro. et emit de pecunia ac-
pta vineta et oliueta sed lepra naaman adhe-
sit ei et semini eius vñc in sempiternum. ij. Re.
v. Quia peccata illoꝝ quoꝝ fuerunt bona ec-
clesiaz que sunt lepra aie. adherent eis i sem-
piternum. Actu. viij. Pecunia tua tecum sit
p̄ditōez quoniam existimasti regnum dei pecu-
nia possideri. Quia videntes et ementes bo-
na ecclesiastica symoniaci nominant. debent. n.
gratis dei et eccl̄ie beneficia dispensari. Mat̄.
x. Gratias accepistis. gratis date. Quicq; g
nō intrat p̄ xpm sed p̄ree v̄l p̄cio amicicia v̄l
parentela non ē verus pastor sed fur. H̄at-
tēde q̄ si amicicie v̄l parentele v̄l p̄cib⁹ comis-
sū xpc. verus etiam ē pastor. i. quādo homo
est dignus et bone vite q̄m̄is non ob hoc hat-
tēde v̄l amicicia verus est pastor. Non dico
p̄cio q̄ quantūcunq; sit dignus si p̄cio fiat
non est pastor. sed fur. Et iō tales p̄ nibilo ba-
bent xpm. Figura. Petrus intromissus p̄ an-
cillam in atrium anne pontificis statim nega-
vit xpm. ut p̄t̄ Job. xvij. sic qui intromittit
in eccl̄iam dei p̄ carnalez et carnalia negat xpm
et eius mandata cōtemnit. L. iii. Comitē-
tur se nosse deum. factis autem negat. Et
cū qđ in pastore requiri ē cognitio vera ut
oues suas cognoscat. Dröner. xvij. Diligen-
ter cognosce vultum pecoris tu tuisq; gre-
ges considera. In codem. ij. Douic ius p̄ani-
mas inmentorū suorum. vñcera autem im-
piorum crudelia. Quidam enim subditorum
indigent misericordia et miseratione. quidam

Sermo

.L.

rgo et correctōne quidam consilio et directione
quidam auxilio et defensione. et sunt quidam
tolerandi. et quidam de ecclesia expellendi. Sed
illa pastor non posset facere nisi cognosceret
oives suas. Job. x. Cognosco oives meas et co-
gnoscunt me mee. Ibidem. Et prius oives
vocat nominatim. Est etiam prelatus anima-
rum medicus. et id optet eum infirmitates co-
gnoscere. Hec tamen cognitio sit pro confessionem
potissimum. et id ecclesia ordinavit ut semel in anno
quilibet suo confiteat plato ei peccata sua oīa
indicando. Quia ut dicitur. Boe. Si opam me-
dicantis expectas optet quod vulnus detegas.
Deus autem cognoscit oives suas pdestina-
tione eterna. Job. xiiij. Ego scio quos elegeris.
Et id cognoscit eas. i. approbat. Exod. xxiiij.
Et te non ex nomine. i. approbam. Econtra
re reprobis. Math. xxi. dicitur. Amen dicovobis
nescio vos. i. non approbo. Quartum quod
in pastore requiritur est caritas precipua. ut spe-
cialiter caritatē habeat. Et id petrus pastor a
domino ordinandus de dilectione a domino
fuit criminatus et specialiter requisitus. Jobā.
xij. Symon jobā. diligis me plus his. Q.d.
Omnis dilectō non sufficit tibi. debet ergo
in prelato esse caritas seruens et ordinata ut
deum super omnia diligat et proximum propter deum
et in deo et plus debet diligere salutem proximi
quam vitam suam corporalem. et quam bona tem-
palia ac etiam consanguineos. Bern. super illo ipso.
Detre amas me scilicet plus quam te. plus quam tua
et plus quam tuos et nisi ita perfecte diligas me hanc
curam assumere non possimas. Sic pastor Christus
oives suas dilerit ut per eis animam suam da-
ret. Jo. x. Animā meā post. p. ouī. meis. i. vitam
meam. Sic omnis pastor debet esse paratus si
necessē cest. p. subditorum salute mori. als. p. de-
ret animam suam. Jo. xii. qui amat ani. suam
p. cem. Et rō quare pastor debet principie cari-
tatem habere. qd. ut dicitur. Cor. xiiij. caritas non
querit que sua sunt. sed facit omnia communia
platus autē debet intendere utilitati communia
subditorum. s. Cor. x. Non quero quod mibi
utile est. sed quod multis et salvi fiant. Item de-
bet babere omnia communia paupēris Christi quia
bona ecclesia non sunt de patrimonio crucifixi
patens pauperū iure hēreditatis sunt bona pau-
perum. Act. ij. Erant istis omnia communia et
distribuebas vniuersitatem. p. ut cuius opus erat.
Quintum quod requiritur in pastore est ostendō
vie ut antecedendo oives viam eis demō-

stret. Isa. xxx. Hec est via ambulate in ea. Et
hoc congrue facit salutaria exempla populo
probando. Debet. n. platus totius vite spiritualis
exempla in se prebere cum subditos informa-
re debeat. Exo. xxv. Omnia fac sim exēm. qd
ti. in mo. mons. est. i. in ipso. Prelatus autē pso-
nam Christi gerit. qd. Cor. v. Legatione pro Christo
gimur. Lu. x. Qui vos au. me au. et quod vos sp.
me sper. And. i. Reg. ix. de saule domini quod ab hu-
mero et sursum eminebat super universum po-
pulum. In quo dat intelligi excessus virtutum
pastorum super alios. Greg. Tantum debet en-
scendere actio presulis vitam populi quantum
solet differre vita pastoris a vita. Greg. De-
bet enim prelatus esse quoddam speculum si-
ne macula ante populum. Sextum quod in
pastore requiritur est pastus salutis ut oives
ad bona pascua ducantur. i. Pe. v. Pascite
qui in vobis est greges domini. Debet enim pa-
stor ecclie tripliciter pascere oives Christi. scilicet p.
bo veritatis et pane caritatis. et corpe Christi. Et
opus est subsidio temporalis necessitatis.
Job. xij. Pascite oives meas. Ter dixit pasce
ad designandum predictum triplicem pastus
Pascite ergo ipso. Hier. iii. Dabo vobis pa-
stores similes meum qui pascent vos scientia
et doctrina. Talis est cibus anime. Math. iiiij.
Non in solo pane vivit homo. sed in omni ipso
quod procedit de ore dei. Pascite corpora
li cibo. Aug. Talis debet esse pastor qui prepo-
nat verbum doctrine ignorantibus et mensam
suam comunicet indigentibus. Libenter enim
audit homo linguam eius loquentem cuius
terram sibi sentit porrigitem. Pascit ter-
cio spirituali alimento scilicet corpore Christi. Debet
enim pastor populum corpore Christi pascere et
sacramento ecclie ei ministrare que vere sunt
cibus anime. Jo. vi. Caro mea. ipso est cib. De-
bet etiam populum pascere quotidie pro eis
orando et hostiam immolando. Coll. i. Non
cessamus pro vobis orantes et depicentes.
Ro. i. Memoriā vestri semper facio in or-
nibus meis. Ioh. ii. Inter vestibulum et alta
re plorabunt sacerdotes ministri domini et di-
cent. Parce domine parce populo tuo. Sic
orant Christus pro omnibus suis dicens. Patet san-
ctifica eos in veritate. Iohann. xvij. et iterum.
Non rogo ut tollas eum de mundo sed ut si-
nes eam a malo. Septimum quod requiri-
tur in Pastore est solers cura ut bene cu-
stodiat Gregem a lupis et ab alijs suis be-

Lupi et bestia

stis nocere volentibus. **L**upi sunt heretici. se-
ne bestie sunt vicia et peccata. que homines ef-
ficiunt bestiales. et iō ecclia habet canes ad bec-
fuganda sc̄z pdicatores. qui dentibus dilacerat
vicia. et linguis sanant animas sauciatas. **P**sal.
Lingua canum tuorū ex. z̄c. ut beatus dñic⁹
ordinis pdicatoꝝ institutor in figura catuli
est demonstratus matrī. **A**nde pastor ecclie
vocatur speculator qui de turm habet conspi-
cere inimicos venientes et fortis clamare. **E**ze
chi. in. **F**ili hominis speculatorē dedi te domini
israhel. quod si dicente me ad impium morte
moueris. et tu non annunciaris eivit auertat
se a via sua impia. ip̄e in iniuitate sua morie-
tur. sang. x̄o e. de manu tua re. **P**ropter qđ
dicit apls. i. Cor. ix. **C**emibis non euange-
lizanero necessitas. n. mibi incumbit. **I**sa. xij.
Sup muros tuos hierusalem constitutū custo-
des et tota die et nocte non tacebunt. **V**ere to-
ta die ac nocte debemus clamare dicentes ka-
nissimi cauete quia inimici appropinquāt for-
tissimū. s. demones et peccata durissimū bellum
dabunt. **D**ebet etiam pastor habere rhetia
p sepe oīum. i. p̄cepta et leges. **D**ebet etiam
habere baculum et virginē p quam excutiet et
sequestret oves moribidas a gregē ne ip̄m infi-
ciant sc̄z hereticos et publicos p̄tores. **H**a-
bet etiam ecclia duplē gladium sc̄z sp̄nale
q̄ est excommunicatō. p quam p̄tores seque-
strat. **M**ath. xviii. **S**it t. sicut ethnic⁹ et publi-
canus. Et materialem. p quem hereticos ex-
terminari iubet. quem gladium p̄tū seculari
comittit ne man⁹ dñi eōscrate sanguine pol-
luant. **L**uc. xxij. Ecce gladij duo hic. Et r̄n-
dit hiesus satis est. Et non dixit. nō ē necesse.
Et sic pat̄z primum. **R**ecūdo descri-
bit mercennari⁹ pastor ut ip̄m fugiam⁹. **A**bi-
nota q̄ ad mercennarium tria p̄inere vident
Primum est quando nō intrat p hostiā sed
pce v̄l p̄recio potentia v̄l parentela. **M**ath.
xxij. Amice quo huc introisti nō habens vestē
nuptiale. i. debitam p̄uenientiam. **S**ecundū
ē q̄n p mercede tpali et n̄ p dñi custudit oves
tunc. n. non curat nisi mungere et tondē oves.
Ezech. xxij. Lac comedebatis et lanis opie-
bamini. Et tantū mungunt q̄ elicunt sanguinē.
Luc. xx. Attendite a scribis q̄ deuorant
domos viduaz simulantes longā ordeꝝ. **A**u-
gustinus. Sunt in ecclia quidā p̄positi de qui-
bus apls paulus dicit sua querentes nō que-
biles xpi. qđ est sua querentes. non xpm gra-

tis diligentes nō deum ppter tēm queren-
tes. tpalia comoda sectantes. honoris ab ho-
minib⁹ appetētes. hec quando amant a ppo-
sito et ppter hoc seruit dño. quisq̄s talis ē mer-
cennarius ē. **N**ota q̄ quādo xp̄cōmisit oues
petro non dixit. tonde oues meas sc̄z pasce.
Tercium est quando non curat de ouib⁹. **E**t
iō non antecedit eas ostendendo viā. nec pa-
scit eas verbo v̄l exēplo nec defendit eas q̄ lu-
pis nec curat clamare. **J**oh. x. Mercennari⁹
aut̄ vi. lu. ve. 7 su. 7 non est ei cu. de. ou. q̄ mer.
est. **S** **P**otandum hic. q̄ cuicunq; pie-
lato tria debemus sc̄z rōne dignitatis reverē-
tiā. rōne p̄sonē sufferentiā. et ex pte doc-
tine obedientiā. **P**rimo debemus ei reverē-
tiā rōne dignitatis. **P**relatus. n. loco dei
est. **E**xo. vii. **C**ōstui te deum pharaois. **H**oc
dictum est moysi. qui erat pastor ouim. **D**e
hoc habemus exemplū in caypha d quo Jo.
xi. q̄ cum eēt pontifex anni illius p̄phetavit.
Ex quo p̄t̄z q̄ donum p̄phetie rōne digni-
tatis fuit ei collatum et non rōne meriti v̄l p̄sonē
Siergo spiritus sanctus honorat indignitatē
etiam in malo conferendo donum p̄bene-
dē et nos debem⁹ etiā honorare. **D**ebet ha-
bemus exemplum in paulo. **A**ctu. xiiij. ca. qui
cum iusti summi sacerdotis eēt p̄culis dñe
ei. p̄cutiet te deus paries dealbate. tu. n. sedes
indicas me fīm legem et cōtra legem iubes. me
p̄cuti. Et dum fuit sibi dictum summi sacer-
dotem maledicis. statim tunc petiūt indulgen-
tiā: dicens. **N**esciebam fratres q̄ principes
ē sacerdotum. **D**e alexandro etiā dī in histo-
rijs scolasticis q̄ veniens hierusalem et vides
summi pontificem descendit de equo et ado-
rauit eum et veneratus ē. qui tamē multos re-
ges et principes suppeditauerat. **E**t dū alex-
ander fuisse interrogatus quare hoc fecisset. m-
dit q̄ sup̄ caput summi pontificis vidit ima-
ginem dei q̄ apparuit ei i grecia. **E**t iō ait deū
adorauit et hominem veneratus sum. **T**he-
cundo debemus ei sufferentiā rōne p̄sonē.
vt donec ecclia sustinet eū debet a populo su-
stineri. nisi eēt hereticus v̄l publicus peccator
et tunc suo superiori denunciandus esset. **D**ebet
quidem habemus exemplum de dñi de q̄
i. Reg. xxvj. dicit q̄ noluit occidere saulez ci-
plurics potuisse sed ait. **N**isi dominus p̄cul-
serit eum aut dies eius venient ut moriat. aut
in p̄leum descendens pierit. non mittam ma-
num meam in christum domini. **Q**uis. n. mit-

Amorem nō

Bermon

.L.

tet manum suam in christum domini et immo-
cens erit. ¶ Tercio debemus ei obedientiam
ex parte doctrine ut doctrine quam predicit
obediamus. Mathe. xxiiij. Super cathedram
Moysi sedebunt Scribe et phansei. omnia
que dicunt vobis facite. Et sic patet secun-
dum. ¶ Tercio ostendit opus lupi seuen-
tis ut ipsum canemus. Istelupus seueniens et ru-
giens est dyabolus. s. De. iiiij. Aduer. ve. dya-
bol. i. m. cir. que. que deuo. zc. Abi nota qd illi
lupi seuenientis. s. dyaboli quinqz sunt opera.

¶ **P**riuio enim separat animam a deo pro p-
enim operatio dyaboli est separare et diuide-
re. Ipse enim in celo angelos diuisit a deo. in
paradiso vero hominem. Unde prius par-
tes nostros de paradise expelli fecit ad valles
huius miserie. Imitantur autem eum quod sunt
et parte illius. Sap. ij. Propterea vero dy-
abolus a deo separat animam. quia quod diu est
deo coniunctabilis potest ei nocere sed post se-
paratoz sicut Job. iiij. dicitur. Manete in me
si quis in me non man. mit. fo. et col. e. et in igne
mir. scz demones. Exemplum de pullis galli-
ne qui non possunt ledi a corvo donec ibunt
se alii. Propterea xpc ait Mathe. xxiiij. Quo-
tiens volvi congregare filios tuos quemadmo-
gal. cong. p. l. si nos sub aliis et noluerit. ad bie-
nalem loquitur. ¶ Secundo postqz sepa-
ravit cecat eum ut non delectetur nisi in tene-
bris ignorantie habitare. Job. iiij. Omnis eni-
qui mala agit odit lucem. De corvo dicitur.
et homini suspenso primum eruit oculos. Sic
facit dyabolus. Corumpit etiam ei totu ap-
petitum ut dulce videatur ei amarum et econ-
uerso. Isa. v. Vnde qui dicitis malum bonu et
bonum malum po. lu. te. et te. lu. ponentes dul-
ce in ama. et amarum in dulce. Aug. Malato
non sano pena est panis. qui sano est suavis.
Letatur enim anima separata a deo in malis
et in bonis anxiatur. Prover. ij. Letantur cum
male. et erit. in re. pef. ¶ Tercio postqz cec-
auit vincit eam cathenis. et facit circumire de-
cio in vicium. Ps. In cir. impi. amb. Jo. xxij.
Alius te cinget et duc. quo. t. non vis. In cuius
persona dicit aplus Ro. vij. Non enim quod
volo bonum hoc ago. sed quod nolo malum
hoc facio. Exemplum de sampsone quod phi-
listi separaverunt a suis. et eruerunt sibi ocu-
los et vinxerunt et fecerunt molere ut iumentum
ut patet Iudic. xvij. Et fortiori cathenam
ponit dyabolus in gutture ut non confiteatur

homo quia tota vis lupi consistit in ore.

¶ Quarto postqz cathenauit tormentat eam
et quiescere non permittit. Isai. lvij. Cor im-
p. quasi mare seruens quod quiescere non po-
test. Aug. Jusisti domine et sic est ut pena sibi sit
omnis inordinatus animus. Unde. j. Regu.
xvj. de saule dicitur quod spiritus malus agita-
bat eum et tormentabat. Exemplum. Sic fa-
cit dyabolus sicut satelles capiens hominem
ut redimet se. quia separat eum ab hominibus
fasciat ei oculos ponit in cathenis et tormen-
tat eum et auferit ei bona sua. ¶ Quinto et ul-
timo dicit eam de hoc tormento ad sempiter-
num. Luce. xij. statue hac n. rep. ani. t. a te zc.
Job. xij. Ab aquis nimium trahit ad ca. nimius.
Sic transiit pharaon et exercitus eius de sus-
focatione ad infernum. Exod. xv. Et senna-
chenb exercitus de flumine ad ignem eternum.
ut patet Isa. xxvij. Et sic patet tertium.

¶ Quarto ponuntur opera omnia christi.
ut ipsa faciamus. quia cognoscunt me mee.

¶ Abi nota quod ones habent decez co-
ditiones. que conveniunt fidelibus christi in
quibus eorum opera elucentur. Prima est
malorum et fidei simplicitas. Omnis enim sim-
plex animal est. Sic fideles simplices sunt in
malis et prudentes in bonis. Mathei. x. Esto-
te prudentes sicut serpentes et simplices sicut
columbe. Similiter credunt ea que fides di-
cat que impossibilia videntur. h. Corinthio.
x. In captivitatem redigentes omnem huma-
num intellectum in obsequium christi. scilicet
ad obedendum fidei. Ambro. Tolle argumē-
ta ubi fides queritur. Ecclesiastici. ij. Que p-
cepit deus tibi. cogita ista semper et in pluribz
operibus eius ne fueris curiosus. Figura Et
odi. xix. Et si bestia tetigerit montem lapidi-
bus obruetur. Mons est altitudo fidei que a
bestijs id est. simplicibus et secularibus non
debet tangi manibus. i. per evidentiam ope-
rum probari. sed debent credere Moysi pro-
phete et ea credere que deus ei locutus est. Itē
ibidem. xx. alia figura. Si edificaueris inquit
dominus mihi altare de lapidibus impolitis
edificabis illud. Altare lapideum est fidei fun-
damentum quod non debet edificari lapidi-
bus politis. id est rationibus et argumentis ac-
quisitis. ¶ Secunda est timor et fuga mali.
Est enim omnis animal timidum. Sic fideles
habent timorem filiale et non servile p quez
timet valid offendere deum. Proph. xxvij. Be-

Ouius adiutor p. 10.

atus homo qui semper est pauidus. Eccli.5.
Limenti deum bene erit in extremis. Talis ei
timor facit cauere a malo et bene opari. de pri-
mo. Prover. xv. In timore domini ois declat
et malo. de secundo Eccli. xv. Qui timet deum
faciet bona. Et iō qui sine timore est iustifica-
ri non potent. Eccli. 5. Itē Eccl. vlti. Denz
time et mādata eius serua. hoc est om. homo.
¶ Tercia est pax et concordia. quia ois paci-
ficūm animal ē. Sic fideles xpī cū omnib⁹ q̄-
runt pacem. Ro. xiii. Si fieri pōt qd ex vob⁹
est cum omnib⁹ bo. pa. ha. Job. xiii. Pacem
re. vo. pa. m. do vo. ¶ Quarta ē caritas pfe-
cta. Nā ois (vt dicit Augustin⁹) implet mā
datum de duabus tunicis. qz vnam. s. lanam
dat non habenti. Sic fideles xpī omnia cō-
municant. Actu. iiij. Erant illis omnia cōmu-
nia. Luc. xix. Dimidiū bo. me. domi. do pau.
Job. xxxi. Si despici pte re untem pauperem
eo q̄ non habent in dūmentū vt te velle liby
onum mearum calefactus ē. ¶ Quinta est
obediētia. pmpta. ois. n. pastori obedit. Sic
fideles xp̄o et prelatis ecclie. Job. x. Ones mee
vocē meam audiunt et sequunt me. Math.
iii. Venite post me. At illi p̄tinuo re. re. se. s̄t
eum. Qui ait dī. j. Reg. xv. Melior est obe-
dientia q̄ victima. ¶ Sexta ē sobrietas ma-
gna. Est. n. ois animal valde sobrium. ber-
ba contentum. Sic fideles xpī in cibo et potu
sunt valde sobrij et p̄tenti modico vestimento
j. Thimo. vij. Habentes ali. et quibus te. his cō-
tē. simus. q. Cor. xj. In fame et siti in icu. ml.
in la. et erū. in vi. ml. in fri. et nudi. Hebre. xj.
Circuerunt in melo. in pel. cap. egē. an. af. q̄
bus dign. non erat mun. ¶ Septima est di-
scretio que in vngule scissione designat. ois
enim scindit vngulam et ruminat. et iō animal
mundum vocatur in sacrificium dñi aptum.
Sic fideles discreti sunt in agendis. Hebre.
v. Perfectorū ē solidus cibus eoz qui p̄ sue
tudinē exercitatos habet sensus ad discretōz
boni et mali. Qui ait dī. Bern. Discretio est
mater omnium virtutū. tolle hanc et nulla vir-
tus erit. Ju cuius figura mandatum est in le-
ge q̄ omne sacrificium sale condigat. Levit. q.
Ruminant etiam et repetunt verba xpī. Lu.
ij. Maria aut̄ conseruabat omnia abha b̄ con-
serens in corde suo. Nam verbum dei debet
masticari et comedi et non deglutiri. Ezeb. iii.
Fili hominis comedere volumen istud. et come-
di et factum est quasi mel dulce in ore meo.

¶ Octava est innocētia vera. Est. n. ois ani-
mal totum innocens. qz nec dēte. nec calcē nec
vnguib⁹. nec cornibus nocet. Sic xp̄fideles
nec dentib⁹ p̄ detractōem. nec calcib⁹ p̄ pe-
ssionem. nec vnguib⁹ p̄ bonorum alioz dire-
ptōem. nec cornib⁹ potentie p̄ expulsōnē no-
cent. q. Cor. vij. Neminem lesimus. neminez
corrupimus. neminem circūvenimus. Ro. xij.
Nulli ma. p̄ ma. red. sed ecōtrario. vt. j. De.
ij. dī benedicentes z̄. et si xp̄fideles p̄ via in-
nocētiae non continent ambulare. statim ad
viam penitentie redeunt. et satisfaciunt plena-
rie. put possunt ut vbi abundanit delictū su-
pabūdet grā meritoz. Ro. vi. Sicut exibi-
mē. ves. huire imū. et inq. ad inq. ita nunc ex-
bi. hui. ius. in sanctisi. ¶ Nonā ē patientia fir-
ma. Ois. n. interficitur et decouat et non re-
clamat. Sic xp̄fideles habent i omnibus pa-
tientiam. Unde cantamus. Cedunt gladijs
more bidentium non murmur resonat. non q̄
rimonia. sed corde tacito mens bene consci-
conseruat patientiam. Lu. x. Ecce ego mitto
vos sicut agnos inter lupos. Hebre. i. Rapi-
nā bo. ve. cum gau. suscepistis. Jac. j. Pater-
tia opus pfectum habet. ¶ Decima ē genera-
lis vtilitas. Ois. n. omnia habet vtilia. quia
bona est lana. bonum est lac. bonus fetus. bo-
nus moſus. ac etiā bonus simus. et omnia ha-
bet bona p̄ter carnes. Sic xp̄fideles bona
habent lanā. i. substantia tpaalem quia ipsam
iuste acquirunt et possident bene dispenſant
in vita et bene relinquunt in morte. Bonum
etiam habent lac. i. doctrinam et scientiā. Bo-
num etiam habent fetum. i. bona oga q̄ sume
filii iusto. Bonum etiam habent moſum.
quia dentib⁹ suis vicia lacerant et bona come-
dunt. Bonum etiam habent simum. Habet
enim sclerus musci qd valde redolet. qz coroz
deo et sanctis redolent. et fama eoꝝ nō fetet. q.
Cor. q. Christi bonus odor sumus. alijs qui-
dem odor mortis in morte. alijs aut̄ odor vi-
te in vitam. Gen. xxvij. Ecce odor filij meis
cūt odor agri pleni cui benedixit deꝝ. Carne
z̄o fideles xp̄o ita macerant et dormant q̄ ad
comedendum penitus nihil valeret. Aug. Car-
nem v̄am domate ieunio et abstinentia esse
et potus. q. Cor. iii. semper mortificatiōz bieſi
xpī in corporibus yſtris circūferentes. Un-
de beata Agatba dixit quintiano consulani.
Nisi diligenter feceris cor pus meum a carni-
ficiis attractari. non potest ania mea in ga-

Hermo

.LI.

disum cur glia martirij introire. Et sic patet quartus. **¶** Quinto ponitur opportunitas et agruientia omnium cōgregādarum in uno ouili xpi. Et hoc ē. Alias ones habeo que non sūt ex hoc ouili. Que quidem opportunitas ex pte nostra ē necessitas: ex pte xpo dei ē agruientia. Ex pte em nrā talis cōgregatio ē omnino nobis necessaria ad salutē. quia eramus ceci. p diversa peccata dispersi sub potestate dyaboli redacti. penis eternis obligati. et a gaudijs padisi exclusi. Sed p reductōem ad ouile xpi fidei lumē accipimus. a peccatis absoluimur et ad vnitatem virtutū reducimur. a potestate dyaboli liberamur. penas inferni iuadimur: et ad padisum reducimur. **H**ec omnia fuit in ouili ecclia dei. **M**at. xv. Tu es xp̄c fili⁹ di viui. ecce lumen fidei. Tibi dabo claves re. ce. ecce reductio ad padisum. et porte inferni nō pie ualebūt aduersus eā. ecce liberatio a potestate dyaboli et a penis inferni. Et qdciq; solueis sup terram solutum erit et in celis. ecce ab solutio a peccatis. Et iō si volumus salvi fieri necesse est ut ad ouile xpi p baptismalem dei grām reducamur. **M**at. vi. Qui cre. et ba. fu. sal. erit. qui xpo non cre. p demna. Ex pte xpo deifuit deces et pgruū. ppter sex. **E**t pmo ad caritatem dei extimiam demōstrādam. **j.** **Y**o. in. Videntē qualē caritatem dedit nobis deus vt fili⁹ di nominemur et simus. Per talēm em̄ reductōem fili⁹ dei sumus. **¶** Secūdo ad dei potētiā ostēndam que maxime in tali reductione ostēsa fuit. vt dicit Aug. qā p quosdam simplices et viles totū mundū diversa colentē ad vnā fidē reuocant. **j.** **C**or. j. Videntē vocatōem vram fratres. quia nō ml̄ti potentes nō multi sapientes. sed que stulta sunt mundi elegit deus. In quo dei omnipo-tētiā demōstrāt. Quia vt dicit Aug. mains ē facere de impiō pī. q̄ creare celum et terram. **¶** Tercio ad dei iusticiā p̄mendandam. quia iustum fuit q̄ iudei qui noluerunt xp̄m recipere dispergerentur et cecarentur et gentes q̄ ipm nō viderūt et tamē in eū crediderūt vni-tenē et illuminarentur. **J**ob. ix. In iudicium ḡ in bunc mūdū veni vt qui non vident videant. et qui vident ceci fiant. **¶** Quarto ad dei sapientiam cuius est ordinare insinuandā que eccliam xpi de gentibus p̄ggregatā ita bene ordinavit et distinxit. **E**phe. iii. Et ipē dedit quosdā quidā aplos. quosdā p̄phetas. quosdā autē enāgelistas. ḡlios xpo pastores et

doctores ad p̄summatōem sanctorum in op̄ ministerij in edificatōz corporis xpi. **¶** Qui-to ad maiestatē dei laudādam. Qūq; enim fuit deus ita cognitus et laudatus et veraciter adorat⁹ sicut in ecclia gentiū. **I**sa. xlj. Laus eius ab extremis terre. **E**phe. iij. Quod alijs generationib; nō est agnatum fili⁹ hominū sicut nunc reuelatum est sanctis apostolis ei⁹ et prophetis. **¶** Sexto ad dei gratiam et glo-riam diffundendam. Bonam em̄ vt dicit dy onisius ē snipius diffusuum. et quia deus si me bonus est: decens fuit vt summe se cōmu-nicaret. qđ et fecit carnē assumendo. et gratiā suam in gentibus diffundendo. et ecclia suam de gentib; congregando. **P**rimo em̄ de- tū in iudea notus erat: sed mō sunt omnes ple-ni fide et grā di. **J**o. j. De plenitudine ei⁹ nos omnes accepimus grātiaz pro gratia. **I**sa. vi. Plena ē omnis terra gloria eius. **O**sal. Di-liccordia domini plena ē terra. Si autē queri-sonem et p̄gregatōem gentiū p̄sideremus. p-ut est p̄destinata a deo et p̄phetata a p̄phetis et sanctis. sic dicimus q̄ necessarium fuit om-nino q̄ istas ones. s. gentiles ad dei ecclia co-gregari. **M**at. v. Iota vnum et vnu apex nō pterib; a lege donec omnia fiant. **L**elū et terra transibunt. verba autē mea nō transibunt **L**uce. xxj. Et sic patet totum de euangelio.

¶ De epistola.

Hermo. ij.

O Christus passus ē pro nobis vobis relinquens ex-e-plum. **j.** **P**e. ij. Sicut dī **J**ob. vij. militia est vita hominis super terrā. huins at militie bellum nō ē carnale sed spirituale. Et iō dicit apls. ij. **C**or. x. Arma militie nostre n̄ sunt carnalia sed spiritualia. **E**phe. vij. Indi-ite vos ar. dei vt pos. sta. aduer. insi. dy. quo-niā nō ē nobis collu. aduer. car. et san. sed ad-uer. prin. et p̄ea. tene. h̄az. p̄tra sp̄ualia nequi. i cele. Et iō beatus petrus qui fuit nobis dat⁹ a deo verillifer et capitaneus in isto bello tāq; bonus capitaneus reducit nobis ad memori-am patris nr̄i ihu xpi passionem vt ad plūm accēdamur. et fortiter dimicemus. Habet ei passio xpi virtutem acutiuam quod figura-tum est. **j.** **M**acha. vij. vbi dicitur q̄ ostende-runt elephātibus sanguinem vue. id est chri-sti. et mori. id est aliorum sanctorum ad acu-